

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
ROZWOJU
REGIONALNEGO

SPRAWOZDANIE ROCZNE Z WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI 2007-2013

SPIS TREŚCI

1. Informacje wstępne	5
2. Przegląd realizacji programu operacyjnego w okresie objętym sprawozdaniem	6
2.1. Realizacja i analiza postępów	7
• Informacje na temat postępów fizycznych programu operacyjnego	7
Tabela 1. Postęp fizyczny programu operacyjnego	7
• Informacje finansowe (dane finansowe powinny być wyrażone w euro)	15
Tabela 2. Osie priorytetowe w podziale na źródło finansowania (w euro) – w danym roku oraz narastająco ⁾⁾	16
• Informacja nt. podziału wykorzystania funduszy wg kategorii interwencji	17
Tabela 3. Podział kumulatywny przyznanego wkładu wspólnotowego wg kategorii .	17
• Pomoc w podziale na grupy docelowe	18
• Pomoc ponownie wypłacona lub wykorzystana	18
• Analiza jakościowa	18
2.2 Informacja na temat zgodności z przepisami wspólnotowymi	26
2.3 Opis napotkanych problemów wraz z podjętymi działaniami zaradczymi	27
2.4 Zmiany w kontekście realizacji programu operacyjnego (w stosownych wypadkach)	27
2.5 Zasadnicze modyfikacje w rozumieniu art. 57 rozporządzenia nr 1083/2006 (w stosownych wypadkach)	28
2.6 Komplementarność pomocy z innymi instrumentami wsparcia	28
2.7 Uzgodnienia dotyczące systemu monitorowania	28
2.8 Krajowa rezerwa wykonania pomocy	32
3. Postęp wdrażania programu wg priorytetów	33
3.1 Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna	33
3.1.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów	33
• Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu	33
• Analiza jakościowa	35
3.1.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	37
3.2 Priorytet II Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia pracujących	38
3.2.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów	38
• Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu	38
• Analiza jakościowa	42
3.2.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	43
3.3 Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty	44
3.3.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów	44
• Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu	44
• Analiza jakościowa	47
3.3.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	48
3.4 Priorytet IV Szkolnictwo wyższe i nauka	49
3.4.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów	49

• Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu	49
• Analiza jakościowa	51
3.4.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	52
3.5 Priorytet V Dobre rządzenie	53
3.5.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów	53
• Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu	53
• Analiza jakościowa	58
3.5.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	59
3.6 Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich	60
3.6.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów	60
• Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu	60
• Analiza jakościowa	65
3.6.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	66
3.7 Priorytet VII Promocja integracji społecznej	67
3.7.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów	67
• Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu	67
• Analiza jakościowa	69
3.7.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	71
3.8 Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki	72
3.8.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów	72
• Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu	72
• Analiza jakościowa	73
3.8.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	74
3.9 Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach	75
3.9.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów	75
• Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu	75
• Analiza jakościowa	77
3.9.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	79
3.10 Priorytet X Pomoc techniczna	80
3.10.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów	80
• Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu	80
• Analiza jakościowa	80
3.10.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	82
4. Programy współfinansowane z EFS – spójność i koncentracja wsparcia ¹⁾	83
5. EFRR/FS – Duże projekty ¹⁾	86

6. Pomoc techniczna	87
7. Promocja i informacja	88
Załączniki:.....	89
1. Pomoc w podziale na grupy docelowe.....	89
2. Porozumienia zawarte pomiędzy Instytucją Zarządzającą PO KL a Instytucjami Pośredniczącymi.....	89

1. Informacje wstępne

PROGRAM OPERACYJNY

Cel: Cel 1 Konwergencja

Kwalifikowany obszar: kraj

Okres programowania: 2007-2013

Numer programu (CCI): CCI 2007 PL 051 PO 001

Nazwa programu: Program Operacyjny Kapitał Ludzki

SPRAWOZDANIE ROCZNE Z WDRAŻANIA PROGRAMU

Rok sprawozdawczy: 2007

Data zaakceptowania sprawozdania przez komitet monitorujący:
16 czerwca 2008 r. (uchwała nr 6)

2. Przegląd realizacji programu operacyjnego w okresie objętym sprawozdaniem

Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL) wpisuje się w cel główny Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 (NSRO), realizując przede wszystkim drugi cel horyzontalny, tj. poprawę jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej. PO KL realizuje ten cel za pośrednictwem celu głównego programu, jakim jest: *wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej*. Ponadto, PO KL przyczynia się również do realizacji celu pierwszego NSRO dotyczącego poprawy jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowy mechanizmów partnerstwa, celu czwartego NSRO obejmującego wsparcie przedsiębiorstw i podnoszenie kwalifikacji ich pracowników, celu piątego NSRO odnoszącego się do przeciwdziałania marginalizacji regionów (w zakresie rozwoju społecznego) oraz celu szóstego NSRO, który zakłada wsparcie obszarów wiejskich.

Cel główny osiągany będzie poprzez realizację celów strategicznych, które zdefiniowane zostały następująco:

- podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo,
- zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego,
- poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce,
- upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy,
- zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa,
- wzrost spójności terytorialnej.

PO KL finansowany jest w 85% z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz w 15% ze środków krajowych. Całość kwoty, jaką przewidziano na realizację programu, wynosi 11 420 207 059 EUR, w tym wkład finansowy EFS stanowi 9 707 176 000 EUR. Alokacja wykorzystywana będzie w ramach 10 Priorytetów na jakie składa się program realizowanych równolegle na poziomie centralnym (I-V) oraz regionalnym (VI-IX):

- Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna,
- Priorytet II Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących,
- Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty,
- Priorytet IV Szkolnictwo wyższe i nauka,
- Priorytet V Dobre rządzenie,
- Priorytet VI: Rynek pracy otwarty dla wszystkich,
- Priorytet VII: Promocja integracji społecznej,
- Priorytet VIII: Regionalne kadry gospodarki,
- Priorytet IX: Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach,

Priorytet X dotyczy pomocy technicznej.

2.1. Realizacja i analiza postępów

- Informacje na temat postępów fizycznych programu operacyjnego

Tabela 1. Postęp fizyczny programu operacyjnego

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
Wskaźniki monitorowania celu głównego											
Wskaźnik 1: Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku produkcyjnym (15-64 lata) (O/K/M)	Realizacja	O: 57% K: 50,6% M: 63,6%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 57% K: 50,6% M: 63,6%
	Cel	O: 60% K: 56,5% M: 63,5%	-	-	-	-	-	O: 60% K: 56,5% M: 63,5%	-	-	O: 60% K: 56,5% M: 63,5%
	Sytuacja wyjściowa	O: 54,5% K: 48,2% M: 60,9%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 54,5% K: 48,2% M: 60,9%
Wskaźnik 2: Wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym po transferach socjalnych (O/K/M)	Realizacja ¹	O: 19% K: 19% M: 20%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 19% K: 19% M: 20%
	Cel	O: 14% K: 13% M: 14%	-	-	-	-	-	O: 14% K: 13% M: 14%	-	-	O: 14% K: 13% M: 14%
	Sytuacja wyjściowa	O: 21% K: 20% M: 21%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 21% K: 20% M: 21%

¹ Mając na uwadze brak danych w EUROSTAT za 2007 r. podano wartości wskaźnika za 2006 r. W dalszej części sprawozdania podano wstępne szacunki dot. wartości wskaźnika zagrożenia ubóstwem (ogółem) przedstawione przez Główny Urząd Statystyczny.

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
Wskaźniki monitorowania celów strategicznych											
<i>Cel strategiczny nr 1 Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo</i>											
Wskaźnik 1.1: Wskaźnik zatrudnienia w podziale na podstawowe grupy wiekowe: 15-24, 25-54, 55-64 (O/K/M)	Realizacja	15-24, O: 25,8% K: 22,4% M: 29,2% 25-54, O: 74,9% K: 68,8% M: 81,1 % 55-64, O: 29,7% K: 19,4% M: 41,4%	-	-	-	-	-	-	-	-	15-24, O: 25,8% K: 22,4% M: 29,2% 25-54, O: 74,9% K: 68,8% M: 81,1 % 55-64, O: 29,7% K: 19,4% M: 41,4%
	Cel	15-24, O: 35,2% K: 28,8% M: 41,0% 25-54, O: 79,7% K: 74,6% M: 81,1% 55-64, O: 35%, K: 28% 55-64, M: 45%	-	-	-	-	-	15-24, O: 35,2%, K: 28,8% M: 41,0% 25-54, O: 79,7% K: 74,6% M: 81,1% 55-64, O: 35% K: 28% M: 45%	-	-	15-24, O: 35,2%, K: 28,8% M: 41,0% 25-54, O: 79,7% K: 74,6% M: 81,1% 55-64, O: 35% K: 28% M: 45%
	Sytuacja wyjściowa	15-24, O: 24,0% K: 21,0% M: 26,9% 25-54, O: 71,8% K: 65,3% M: 78,3% 55-64, O: 28,1% K: 19,0% M: 38,4%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik 1.2: Wskaźnik obciążenia dla Powiatowych Urzędów Pracy - liczba klientów przypadających na jednego doradcę zawodowego	Realizacja	2301	-	-	-	-	-	-	-	-	2301
	Cel	1770	-	-	-	-	-	1770			1770
	Sytuacja wyjściowa	2648	-	-	-	-	-	-	-	-	2648

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
<i>Cel strategiczny nr 2 Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego</i>											
Wskaźnik 2.1: Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 15-64 lat (O/K/M)	Realizacja	O: 18,3% K: 15% M: 21,1%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 18,3% K: 15% M: 21,1%
	Cel	O: 23% K: 19% M: 27%	-	-	-	-	-	O: 23% K: 19% M: 27%	-	-	O: 23% K: 19% M: 27%
	Sytuacja wyjściowa	O: 17,3% K: 14,5% M: 19,8%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 17,3% K: 14,5% M: 19,8%
Wskaźnik 2.2: Stopa bezrobocia długookresowego (O/K/M)	Realizacja	O: 4,4% K: 4,7% M: 4,1%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 4,4% K: 4,7% M: 4,1%
	Cel	O: 3% K: 3% M: 3%	-	-	-	-	-	O: 3% K: 3% M: 3%	-	-	O: 3% K: 3% M: 3%
	Sytuacja wyjściowa	O: 7,8% K: 8,6% M: 7,1%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 7,8% K: 8,6% M: 7,1%
Wskaźnik 2.3: Osoby w wieku 18-59 lat żyjące w gospodarstwach domowych, w których żadna osoba dorosła nie pracuje (O/K/M)	Realizacja	O: 11,7% K: 12,8% M: 10,5%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 11,7% K: 12,8% M: 10,5%
	Cel	O: 9,8% K: 10,8% M: 8,8%	-	-	-	-	-	O: 9,8% K: 10,8% M: 8,8%	-	-	O: 9,8% K: 10,8% M: 8,8%
	Sytuacja wyjściowa	O: 13,5% K: 14,6% M: 12,3%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 13,5% K: 14,6% M: 12,3%
Wskaźnik 2.4: Wskaźnik obciążenia dla Instytucji Pomocy Społecznej - liczba klientów przypadająca na jednego pracownika socjalnego	Realizacja ²	210	-	-	-	-	-	-	-	-	210
	Cel	180	-	-	-	-	-	180	-	-	180
	Sytuacja wyjściowa	295	-	-	-	-	-	-	-	-	295

² Na podstawie danych MPiPS za I półrocze 2007 r.

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
<i>Cel strategiczny nr 3 Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce</i>											
Wskaźnik 3.1: Udział osób w wieku 25-64 lat uczących się i doksztalających w ogólnej liczbie ludności w tym wieku (O/K/M)	Realizacja	O: 5,1% K: 5,5% M: 4,7%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 5,1% K: 5,5% M: 4,7%
	Cel	O: 10 % K: 11 % M: 9 %	-	-	-	-	-	O: 10 % K: 11 % M: 9 %	-	-	O: 10 % K: 11 % M: 9 %
	Sytuacja wyjściowa	O: 4,7 % K: 5,1 % M: 4,3 %	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 4,7 % K: 5,1 % M: 4,3 %
Wskaźnik 3.2: Relacja bezrobotnych zarejestrowanych, którzy opuścili rejestr w związku z podjęciem nie subsydiowanego zatrudnienia w danym roku w stosunku do przeciętnej liczby osób bezrobotnych w danym roku (O/K/M)	Realizacja	O: 55,1% K: 48,7% M: 63,8%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 55,1% K: 48,7% M: 63,8%
	Cel	O: 80 % K: 70 % M: 90 %	-	-	-	-	-	O: 80 % K: 70 % M: 90 %	-	-	O: 80 % K: 70 % M: 90 %
	Sytuacja wyjściowa	O: 49,3% K: 42,1% M: 58,1%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 49,3% K: 42,1% M: 58,1%
Wskaźnik 3.3: Struktura pracujących według sektorów gospodarki (rolnictwo/ przemysł/ usługi)	Realizacja	R: 14,7% P: 30,7% U: 54,6%	-	-	-	-	-	-	-	-	R: 14,7% P: 30,7% U: 54,6%
	Cel	R: 12 % P: 26 % U: 62 %	-	-	-	-	-	R: 12 % P: 26 % U: 62 %	-	-	R: 12 % P: 26 % U: 62 %
	Sytuacja wyjściowa	R: 17,4% P: 29,2 % U: 53,4 %	-	-	-	-	-	-	-	-	R: 17,4% P: 29,2 % U: 53,4 %
<i>Cel strategiczny nr 4 Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy</i>											
Wskaźnik 4.1: Udział ludności w wieku 15-64 lata według poziomu wykształcenia: średnie (łącznie z zasadniczym zawodowym i policealnym), wyższe, w ogólnej liczbie ludności w tym wieku (O/K/M)	Realizacja	średnie: O: 63,9% K: 61,6% M: 66,3% wyższe: O: 15,7% K: 18,1% M: 13,1%	-	-	-	-	-	-	-	-	średnie: O: 63,9% K: 61,6% M: 66,3% wyższe: O: 15,7% K: 18,1% M: 13,1%

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
	Cel	średnie: O: 65 % K: 61 % M: 69 % wyższe: O: 17 % K: 18 % M: 15 %	-	-	-	-	-	średnie: O: 65 % K: 61 % M: 69 % wyższe: O: 17 % K: 18 % M: 15 %	-	-	średnie: O: 65 % K: 61 % M: 69 % wyższe: O: 17 % K: 18 % M: 15 %
	Sytuacja wyjściowa	średnie: O: 59,4% K: 56% M: 63,2% wyższe: O: 13,4% K: 14,6% M: 12,2%	-	-	-	-	-	-	-	-	średnie: O: 59,4% K: 56% M: 63,2% wyższe: O: 13,4% K: 14,6% M: 12,2%
Wskaźnik 4.2: Relacja stopy bezrobocia osób w wieku 15-24 lat do stopy bezrobocia osób 25-64 lat	Realizacja	O: 264 K: 270 M: 259	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 264 K: 270 M: 259
	Cel	O: 200 K: 196 M: 204	-	-	-	-	-	O: 200 K: 196 M: 204	-	-	O: 200 K: 196 M: 204
	Sytuacja wyjściowa	O: 250 K: 245 M: 256	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 250 K: 245 M: 256
Wskaźnik 4.3: Absolwenci szkół wyższych na kierunkach matematycznych, przyrodniczych i technicznych, jako % absolwentów szkół wyższych (O/K/M)	Realizacja ³	O: 18,8% K: 10,8% M: 33,8%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 18,8% K: 10,8% M: 33,8%
	Cel	O: 22% K: 13% M: 31%	-	-	-	-	-	O: 22% K: 13 % M: 31 %	-	-	O: 22% K: 13 % M: 31 %
	Sytuacja wyjściowa	O: 14,7% K: 7,8% M: 27,5%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 14,7% K: 7,8% M: 27,5%
Wskaźnik 4.4: Odsetek uczniów, którzy w ramach egzaminu gimnazjalnego uzyskali najniższe wyniki (0-15 punktów) w części matematyczno-przyrodniczej i humanistycznej w odniesieniu do całkowitej liczby uczniów, którzy przystąpili do tego	Realizacja	M-P: 17,99% H: 7,74%	-	-	-	-	-	-	-	-	M-P: 17,99% H: 7,74%
	Cel	M-P: 19,4% H: 3%	-	-	-	-	-	M-P: 19,4% H: 3%	-	-	M-P: 19,4% H: 3%

³ Dane dotyczą roku akademickiego 2005/2006. Opracowanie własne na podstawie *Szkoły wyższe i ich finanse w 2006 r.*, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2007.

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
egzaminu	Sytuacja wyjściowa	M-P: 20,4% H: 3,4%	-	-	-	-	-	-	-	-	M-P: 20,4% H: 3,4%
Wskaźnik 4.5: Wyniki badania PISA - uczniowie z niskimi osiągnięciami w czytaniu ze zrozumieniem i matematyce (w %)	Realizacja ⁴	Ogółem: M: 22,0 C: 16,8 Wieś: M: 29,0 C: 21,7	-	-	-	-	-	-	-	-	Ogółem: M: 22,0 C: 16,8 Wieś: M: 29,0 C: 21,7
	Cel	Ogółem: M: 17,8 C: 15,2 Wieś: M: 24,4 C: 19,8	-	-	-	-	-	Ogółem: M: 17,8 C: 15,2 Wieś: M: 24,4 C: 19,8	-	-	Ogółem: M: 17,8 C: 15,2 Wieś: M: 24,4 C: 19,8
	Sytuacja wyjściowa	Ogółem: M: 22,0 C: 16,8 Wieś: M: 29,0 C: 21,7	-	-	-	-	-	-	-	-	Ogółem: M: 22,0 C: 16,8 Wieś: M: 29,0 C: 21,7
Wskaźnik 4.6: Odsetek absolwentów szkół prowadzących kształcenie zawodowe kończących się maturą (ISCED 3B) w relacji do absolwentów wszystkich szkół ponadgimnazjalnych kończących się maturą (ISCED 3A i ISCED 3B)	Realizacja	26,40%	-	-	-	-	-	-	-	-	26,40%
	Cel	45%	-	-	-	-	-	45%	-	-	45%
	Sytuacja wyjściowa	32%	-	-	-	-	-	-	-	-	32%
Wskaźnik 4.7: Odsetek absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (ISCED 3C) w relacji do liczby wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (ISCED 3A, B i C)	Realizacja	13,40%	-	-	-	-	-	-	-	-	13,40%
	Cel	15%	-	-	-	-	-	15%	-	-	15%
	Sytuacja wyjściowa	12%	-	-	-	-	-	-	-	-	12%
Wskaźnik 4.8: Odsetek absolwentów szkół ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie zawodowe (ISCED 3B i ISCED 3C) w relacji do liczby wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (z wyłączeniem policealnych, ISCED 3A, B i C)	Realizacja	36,40%	-	-	-	-	-	-	-	-	36,40%
	Cel	43%	-	-	-	-	-	43%	-	-	43%
	Sytuacja wyjściowa	37,20%	-	-	-	-	-	-	-	-	37,20%
Wskaźnik 4.9: Odsetek kierunków ocenionych przez PKA jako wyróżniające w	Realizacja	1,98%	-	-	-	-	-	-	-	-	1,98%
	Cel	5%	-	-	-	-	-	5%	-	-	5%

⁴ Badanie PISA jest przeprowadzane co trzy lata, w związku z czym podano wartości za 2006 r. Kolejne badania zaplanowano na 2009 r.

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
relacji do wszystkich ocenionych kierunków	Sytuacja wyjściowa	1,25%	-	-	-	-	-	-	-	-	1,25%
Wskaźnik 4.10: Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat na obszarach wiejskich uczestniczących w różnych formach edukacji przedszkolnej	Realizacja ⁵	22,8%	-	-	-	-	-	-	-	-	22,8%
	Cel	30%	-	-	-	-	-	30%	-	-	30%
	Sytuacja wyjściowa	19%	-	-	-	-	-	-	-	-	19%
<i>Cel strategiczny nr 5 Zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług wysokiej jakości</i>											
Wskaźnik 5.1: Jakość stanowionego prawa (Regulatory Quality)⁶	Realizacja	0,64	-	-	-	-	-	-	-	-	0,64
	Cel	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1
	Sytuacja wyjściowa	0,82	-	-	-	-	-	-	-	-	0,82
Wskaźnik 5.2: Wskaźnik postrzeganej korupcji	Realizacja	4,2	-	-	-	-	-	-	-	-	4,2
	Cel	5	-	-	-	-	-	5	-	-	5
	Sytuacja wyjściowa	3,7	-	-	-	-	-	-	-	-	3,7
Wskaźnik 5.3: Rozwój współpracy – mierzony odsetkiem środków przekazanych stowarzyszeniom i fundacjom z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych przez jednostki samorządu terytorialnego	Realizacja ⁷	0,62%	-	-	-	-	-	-	-	-	0,62%
	Cel	1,20%	-	-	-	-	-	1,20%	-	-	1,20%
	Sytuacja wyjściowa	0,60%	-	-	-	-	-	-	-	-	0,60%
<i>Cel strategiczny nr 6 Wzrost spójności terytorialnej</i>											
Wskaźnik 6.1: Regionalne zróżnicowanie wskaźnika zatrudnienia	Realizacja	O: 4,2 K: 6,3 M: 3,4	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 4,2 K: 6,3 M: 3,4
	Cel	5,2	-	-	-	-	-	5,2	-	-	5,2
	Sytuacja wyjściowa	5,2	-	-	-	-	-	-	-	-	5,2

⁵ Wskaźnik oszacowany na podstawie danych GUS dot. liczby dzieci w wieku 3-5 lat uczęszczających do ośrodków wychowania przedszkolnego na wsi oraz liczby ludności w wieku 3-6 lat wg stanu na 30 czerwca 2007 r.

⁶ Na podstawie danych Banku Światowego za 2006 r.

⁷ Dane dotyczą roku 2006. Wartość wskaźnika za 2007 r. zostanie oszacowana na podstawie rocznego sprawozdania z wykonania budżetu jednostek samorządu terytorialnego, którego wyniki dostępne będą w III kwartale 2008 r.

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
Wskaźnik 6.2: Regionalne zróżnicowanie wskaźnika bezrobocia	Realizacja	O: 13 K: 14,4 M: 15,0	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 13 K: 14,4 M: 15,0
	Cel	15	-	-	-	-	-	15	-	-	15
	Sytuacja wyjściowa	15	-	-	-	-	-	-	-	-	15
Wskaźnik 6.3: Regionalne zróżnicowanie przedsiębiorczości - jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	Realizacja ⁸	20,8	-	-	-	-	-	-	-	-	20,8
	Cel	20,4	-	-	-	-	-	20,4	-	-	20,4
	Sytuacja wyjściowa	20,4	-	-	-	-	-	-	-	-	20,4
Wskaźnik 6.4: Regionalne zróżnicowanie wyników egzaminów gimnazjalnych – przeciętny wynik egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej	Realizacja	H: 2,9 M-P: 2,7	-	-	-	-	-	-	-	-	H: 2,9 M-P: 2,7
	Cel	H: 2,7 M-P: 3,0	-	-	-	-	-	H: 2,7 M-P: 3,0	-	-	H: 2,7 M-P: 3,0
	Sytuacja wyjściowa	H: 2,7 M-P: 3,0	-	-	-	-	-	-	-	-	H: 2,7 M-P: 3,0

⁸ Na podstawie Banku Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego za 2006 r.

- **Informacje finansowe (dane finansowe powinny być wyrażone w euro)**

Kwalifikowalność wydatków

Okres kwalifikowalności wydatków w ramach PO KL rozpoczął się 12 grudnia 2006 r. W okresie sprawozdawczym wydatki poniesione przez beneficjentów nie zostały zatwierdzone na podstawie wniosków o płatność, ze względu na wstępną fazę wdrażania programu. W związku z powyższym, postęp finansowy w ramach wszystkich Priorytetów PO KL jest zerowy. Pierwsze wnioski o płatność w ramach projektów PO KL zostaną zatwierdzone na początku kolejnego okresu sprawozdawczego.

Kontraktacja

W roku 2007 zatwierdzono do realizacji na podstawie decyzji 6 projektów systemowych o łącznej wartości 3 256 244,53 EUR (11 727 364,67 PLN) i kwocie dofinansowania z EFS 2 767 807,85 EUR (9 968 259,97 PLN)⁹. Stanowią one projekty regionalnych ośrodków pomocy społecznej realizowane w ramach Priorytetu VII PO KL ukierunkowane na podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej.

Otrzymane zaliczki z Komisji Europejskiej

W dniu 7 listopada 2007 r. na rachunek bankowy PO KL wpłynęła zaliczka w kwocie 194 143 520,00 EUR. Przekazane środki z Komisji Europejskiej zasilają dochody budżetu państwa.

W związku z faktem, iż instytucją właściwą dla otrzymywania płatności dokonywanych przez Komisję Europejską jest Ministerstwo Finansów, zaś środki EFS nie są przekazywane na niższe poziomy wdrażania PO KL, beneficjenci PO KL nie wydatkują bezpośrednio środków pochodzących z ww. zaliczki.

Cross-financing

Cross-financing w ramach PO KL może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, których poniesienie wynika z potrzeby realizacji danego projektu i stanowi logiczne uzupełnienie działań realizowanych w ramach programu. Musi on być powiązany wprost z głównymi zadaniami realizowanymi w ramach danego projektu. *Cross-financing* jest możliwy do zastosowania w projektach realizowanych we wszystkich Priorytetach programu.

Wartość wydatków w ramach *cross-financingu* nie może stanowić więcej niż 10% wszystkich wydatków kwalifikowalnych stanowiących budżet projektu. W przypadku działań dotyczących integracji społecznej, wartość wydatków kwalifikowalnych na finansowanie *cross-financingu* została podwyższona do poziomu 15%, zgodnie z art. 3 ust. 7 rozporządzenia (WE) nr 1081/2006. W przypadku, gdy na poziomie Priorytetu PO KL zostanie stwierdzone zagrożenie przekroczenia limitu procentowego *cross-financingu* odpowiedniego dla danego Priorytetu, Instytucja Pośrednicząca (Instytucja Pośrednicząca II stopnia) może określić (na przykład w dokumentacji konkursowej) niższy dopuszczalny limit procentowy wydatków w ramach *cross-financingu* na poziomie projektu.

Rodzaje wydatków kwalifikowalnych w ramach wsparcia udzielanego w Priorytetach I-IX, objętych *cross-financingiem*, dotyczą przede wszystkim:

- a. zakupu lub leasingu sprzętu i wyposażenia oraz
- b. dostosowywania budynków, pomieszczeń i miejsc pracy.

Poziom *cross-financingu* jest weryfikowany na dwóch etapach:

- ubiegania się o środki EFS – wnioskodawca jest zobowiązany do oszacowania, w części wniosku o dofinansowanie projektu dotyczącej budżetu, kosztów *cross-financingu* w ramach projektu; koszty te są weryfikowane przez Instytucję Zarządzającą, Instytucję Pośredniczącą i Instytucję Pośredniczącą II stopnia podczas oceny wniosku o dofinansowanie projektu; Jednocześnie, w przypadku uzyskania dofinansowania, odpowiednie zapisy w zakresie poziomu wydatków objętych *cross-financingiem* znajdują się w umowie o dofinansowanie realizacji projektu;
- rozliczania środków w projekcie – beneficjent jest zobowiązany do wykazania poziomu wydatków poniesionych w ramach *cross-financingu* we wniosku o płatność składanym w trakcie realizacji projektu; rozwiązanie to pozwoli Instytucji Zarządzającej, Instytucjom Pośredniczącym i Instytucjom

⁹ Zastosowano kurs EBC z 28 grudnia 2007 r. - 1 EUR=3,6015 PLN.

Pośredniczącym II stopnia na monitorowanie poziomu *cross-financingu* osiągniętego w ramach zarówno pojedynczego projektu, jak i całego Priorytetu.

Ponadto, monitorowanie *cross-financingu* wspomaga system informatyczny KSI SIMIK 07-13 w następujący sposób: (1) w systemie na poziomie funkcjonalności umów o dofinansowanie są widoczne informacje o tym, iż projekt zakłada wydatki objęte *cross-financjowaniem*; (2) w systemie na poziomie funkcjonalności wniosków o płatność widoczna jest informacja o wysokości wydatków objętych *cross-financjowaniem* rozliczonych na podstawie zatwierdzonego wniosku o płatność. Zatem funkcjonalność KSI SIMIK 07-13 zezwala na określenie kwoty wydatków poniesionych w ramach danego projektu PO KL.

Cross-checking – mechanizm kontroli krzyżowej

W kolejnym okresie sprawozdawczym, na podstawie wypracowanych na poziomie NSRO mechanizmów kontroli krzyżowej (cross-checking) przedsięwzięć wspieranych w ramach poszczególnych programów, Instytucja Zarządzająca zastosuje w ramach PO KL odpowiednie procedury weryfikacyjne zmierzające do eliminacji ryzyka równoległego finansowania wydatków z innych programów lub w ramach innych okresów programowania i zagwarantowania przestrzegania linii demarkacyjnej, celem wypełnienia zobowiązań wynikających z art. 13 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2004.

Tabela 2. Osie priorytetowe w podziale na źródło finansowania (w euro) – w danym roku oraz narastająco^{10) 11)}

	Wydatki poniesione przez beneficjentów, zawarte we wnioskach o płatność złożonych do IZ ¹²⁾	Odpowiadający wkład publiczny	Wydatki prywatne ¹³⁾	Wydatki poniesione przez organ odpowiedzialny za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów	Łączne płatności otrzymane od Komisji
Priorytet I (Europejski Fundusz Społeczny)	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
Priorytet II (Europejski Fundusz Społeczny)	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
Priorytet III (Europejski Fundusz Społeczny)	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
Priorytet IV (Europejski Fundusz Społeczny)	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
Priorytet V (Europejski Fundusz Społeczny)	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00

¹⁰⁾ Należy we wzorze sprawozdania wydzielić osobne kolumny do ujęcia kumulatywnego

¹¹⁾ Ze względu na wątpliwości odnośnie charakteru pożądaných przez Komisję informacji, zakres przedmiotowy powyższej tabeli może ulec zmianie po wydaniu przez Komisję szczegółowych wytycznych odnośnie sprawozdań rocznych.

¹²⁾ W części odpowiadającej wkładowi wspólnotowemu.

¹³⁾ Stosowane wyłącznie w odniesieniu do programów operacyjnych wyrażonych w kosztach całkowitych.

Priorytet VI <i>(Europejski Fundusz Społeczny)</i>	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
Priorytet VII <i>(Europejski Fundusz Społeczny)</i>	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
Priorytet VIII <i>(Europejski Fundusz Społeczny)</i>	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
Priorytet IX <i>(Europejski Fundusz Społeczny)</i>	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
Priorytet X <i>(Europejski Fundusz Społeczny)</i>	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
OGÓLEM	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
Wydatki w rodzaju EFS w ramach sumy całkowitej, jeśli program operacyjny jest współfinansowany przez EFRR ¹⁴⁾	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00
Wydatki w rodzaju EFRR w ramach sumy całkowitej, jeśli program operacyjny jest współfinansowany przez EFS	0,00	0,00	nie dotyczy	0,00	0,00

- Informacja nt. podziału wykorzystania funduszy wg kategorii interwencji**

Tabela 3. Podział kumulatywny przyznanego wkładu wspólnotowego wg kategorii

Możliwe kombinacje kodów z klasyfikacji od 1 do 5					
Kod* Klasyfikacja 1 Priorytetowy obszar tematyczny	Kod * Klasyfikacja 2 Forma finansowania	Kod * Klasyfikacja 3 Obszar realizacji	Kod * Klasyfikacja 4 Rodzaj działalności gospodarczej	Kod * Klasyfikacja 5 Lokalizacja	Wartość (euro) **
62	01	00	-	-	0,00
63	01	00	-	-	0,00
64	01	00	-	-	0,00
65	01	00	-	-	2 767 807,85
66	01	00	-	-	0,00
67	01	00	-	-	0,00
68	01	00	-	-	0,00
69	01	00	-	-	0,00

¹⁴ Pole to jest wypełniane, jeżeli program operacyjny jest współfinansowany z EFRR lub ESF, w przypadku gdy skorzystano z możliwości określonej w art 34 ust. 2 Rozporządzenia nr 1083/2006.

70	01	00	-	-	0,00
71	01	00	-	-	0,00
72	01	00	-	-	0,00
73	01	00	-	-	0,00
74	01	00	-	-	0,00
80	01	00	-	-	0,00
81	01	00	-	-	0,00
85	01	00	-	-	0,00
86	01	00	-	-	0,00
65	01	05	-	-	0,00
66	01	05	-	-	0,00
68	01	05	-	-	0,00
69	01	05	-	-	0,00
70	01	05	-	-	0,00
71	01	05	-	-	0,00
73	01	05	-	-	0,00
Ogółem					2 767 807,85

* Kategorie kodów powinny mieć przypisany kod w odniesieniu do każdego kodu klasyfikacji wg kryterium

** Wartość przyznanego wkładu wspólnotowego w ramach każdej kombinacji kodów

W celu wyliczenia wartości umów w EUR wykorzystano kurs EBC z 28 grudnia 2007 r. - 1 EUR=3,6015 PLN

- **Pomoc w podziale na grupy docelowe**

W okresie sprawozdawczym w ramach PO KL nie rozpoczęto realizacji właściwej fazy projektów, z wyjątkiem fazy przygotowawczej 6 projektów systemowych o łącznej wartości 3 256 244,53 EUR (11 727 364,67 PLN) i kwocie dofinansowania z EFS 2 767 807,85 EUR (9 968 259,97 PLN)¹⁵. Stanowią one projekty regionalnych ośrodków pomocy społecznej realizowane w ramach Priorytetu VII PO KL ukierunkowane na podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej, dla których decyzję o dofinansowaniu wydano pod koniec 2007 r. W związku z powyższym, informacje dotyczące udzielonej pomocy w podziale na grupy docelowe przedstawione w załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania prezentują wartości zerowe. W kolejnych raportach z wdrażania Programu, ww. załączniki zostaną przedstawione również w odniesieniu do Priorytetów I-IX.

- **Pomoc ponownie wypłacona lub wykorzystana**

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zdarzenia dotyczące wykorzystania zwróconej pomocy lub ponownego wykorzystania pomocy anulowanej (art. 57 i 98(2) rozporządzenia nr 1083/2006).

- **Analiza jakościowa**

Faza inicjująca wdrażanie PO KL

Rok 2007 dla realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) stanowił głównie fazę inicjującą wdrażanie programu. W okresie tym podjęto kompleksowe działania zmierzające do uruchomienia wsparcia w ramach poszczególnych Priorytetów i Działań PO KL.

a) program operacyjny

PO KL został opracowany przez Instytucję Zarządzającą oraz przyjęty przez Komisję Europejską zgodnie z procedurą wskazaną w art. 32 ust. 1-5 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. *ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999*. Formalne rozpoczęcie realizacji programu nastąpiło po wydaniu Decyzji Komisji z dnia 28 września 2007 r. w sprawie przyjęcia w ramach pomocy wspólnotowej programu operacyjnego Europejskiego Funduszu Społecznego objętego celem „konwergencja” w regionach w Polsce (CCI 2007 PL 051 PO 001).

¹⁵ Zastosowano kurs EBC z 28 grudnia 2007 r. - 1 EUR=3,6015 PLN.

b) dokumenty wykonawcze

Równoległe do prowadzonych negocjacji programu, które trwały w okresie od marca do czerwca 2007 r., prowadzone były prace nad przygotowaniem krajowych dokumentów programowych o charakterze wykonawczym i uszczegóławiającym, nie wymaganych bezpośrednio przez przepisy prawa wspólnotowego, tj.:

1. *Szczegółowego opisu Priorytetów PO KL*, dokumentu określającego szczegółowe warunki i tryb realizacji wsparcia w ramach PO KL przyjętego w dniu 18 września 2007 r. na podstawie art. 26 ust. pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*;
2. Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego, przyjętych na podstawie art. 35 ust. 3 pkt 11 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (tj. *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL* oraz *Wytycznych w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL*);
3. *Systemu realizacji PO KL*, dokumentu określającego szczegółowe zasady wdrażania PO KL, przyjętego w dniu 10 września 2007 r. na podstawie art. 26 ust. pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*.

c) Komitet Monitorujący program

Powołano Komitet Monitorujący PO KL (KM PO KL) na podstawie zarządzenia nr 24 Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 24 października 2007 r. Najważniejsze uchwały KM PO KL w okresie sprawozdawczym dotyczyły:

- zatwierdzenia *ogólnych kryteriów wyboru projektów konkursowych*,
- rekomendowania Instytucji Zarządzającej PO KL przyjęcia *Planów Działania na lata 2007-2008*.

Uchwały przyjęto na posiedzeniach w dniach 26 października, 21 oraz 22 listopada 2007 r.

d) system instytucjonalny

Zakończono budowę systemu instytucjonalnego. Instytucja Zarządzająca PO KL (IZ PO KL) podpisała porozumienia z Instytucjami Pośredniczącymi PO KL (IP PO KL) na realizację poszczególnych Priorytetów w ramach programu. Wyjątkiem jest Priorytet V PO KL, którego koordynację wdrażania zapewnia IZ PO KL (w tym przypadku podpisano porozumienia bezpośrednio z IP II stopnia na realizację Działań w ramach Priorytetu V PO KL). Porozumienia (oraz aneksy) zawarte pomiędzy IZ PO KL, a Instytucjami Pośredniczącymi oraz Instytucjami Pośredniczącymi II stopnia w ramach Priorytetu V stanowią załącznik nr 2 do niniejszego sprawozdania.

10 grudnia 2007 r. zatwierdzono Instrukcje wykonawcze IZ PO KL. Instytucje Pośredniczące PO KL przygotowały Instrukcje wykonawcze, które w znacznej części zostały zatwierdzone do końca roku 2007 (w ww. okresie zatwierdzono Instrukcje wykonawcze dla 14 spośród 16 IP w ramach komponentu regionalnego oraz Instrukcje wykonawcze dla IP w ramach dwóch priorytetów wdrażanych na poziomie centralnym).

IP i IP II stopnia osiągnęły docelowy poziom zatrudnienia na 2007 r. (według stanu na koniec grudnia 2008 r. na rzecz wdrażania programu pracowało 1 750 osób). Pracownicy IP i IP II stopnia uczestniczą w licznych szkoleniach finansowanych z pomocy technicznej, a ich wynagrodzenia są wyższe dzięki wprowadzonym programom motywacyjnym (nagrody, premie, dodatki).

e) Plany Działania na lata 2007-2008

W celu przedstawienia szczegółowych planów wdrażania poszczególnych Priorytetów PO KL Instytucja Zarządzająca zdecydowała o wprowadzeniu obowiązku sporządzania dokumentów pn. *Plan Działania* dla poszczególnych Priorytetów PO KL. *Plan Działania* stanowi uszczegółowienie zapisów *Szczegółowego opisu Priorytetów PO KL* w zakresie preferowanych w danym roku form wsparcia (typów projektów), podziału środków finansowych na wybrane typy projektów oraz zasad oraz terminów naboru wniosków. Dokument pełni również funkcję informacyjną dla beneficjentów i grup docelowych w danym zakresie. *Plany Działania* przygotowywane są corocznie, obejmują jeden Priorytet PO KL, opiniowane są przez KM PO KL (lub Podkomitet Monitorujący PO KL w przypadku komponentu regionalnego) oraz zatwierdzane przez Instytucję Zarządzającą PO KL.

W roku 2007 ze względu na przygotowawczą fazę realizacji programu powstały *Plany Działania na lata 2007-2008*. Dokumenty te po fazie konsultacji z Instytucją Zarządzającą PO KL zostały przedłożone pod obrady KM PO KL, który uchwałą nr 4 z dnia 21 listopada 2007 r. oraz uchwałą nr 5 z dnia 22 listopada 2007 r. rekomendował Instytucji Zarządzającej PO KL ich przyjęcie (pierwsza z ww. uchwał dotyczyła *Planów Działań* w ramach komponentu centralnego, druga - *Planów Działań* w ramach komponentu regionalnego). Na tej podstawie Instytucja Zarządzająca PO KL zatwierdziła *Plany Działania na lata 2007-2008*. Wyjątkowo pierwsze *Plany Działania* w ramach komponentu regionalnego PO KL nie były opiniowane przez Podkomitety Monitorujące PO KL.

Rozpoczęcie wdrażania PO KL

a) kryteria wyboru projektów

W dniu 26 października 2007 r. Komitet Monitorujący PO KL zatwierdził, zgodnie z art. 65 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006, ogólne i szczegółowe kryteria wyboru projektów dla wybranych (pilotażowych) typów projektów w ramach PO KL, pozytywnie zaopiniowane przez Pre-komitet Monitorujący w dniu 18 września 2007 r.

W ramach PO KL przewidziano następujące podstawowe rodzaje kryteriów wyboru projektów:

- a) kryteria ogólne (formalne, merytoryczne i horyzontalne);
- b) kryteria szczegółowe (dostępu i strategiczne).

Klasyfikacja ma zbliżony charakter w ramach projektów konkursowych, systemowych i indywidualnych, jednakże poszczególne kryteria mogą różnić się co do treści oraz stosowanej metodologii oceny. Ponadto, szczegółowe kryteria strategiczne stosowane są wyłącznie w odniesieniu do projektów konkursowych.

Kryteria ogólne zatwierdzane są przez Komitet Monitorujący na podstawie propozycji opracowanych przez Instytucję Zarządzającą. Z kolei kryteria szczegółowe mają zastosowanie do poszczególnych grup operacji poprzez umieszczenie ich we właściwym dla danego Priorytetu *Planie Działania*. W przypadku komponentu centralnego, Komitet Monitorujący rekomendując IZ PO KL zatwierdzenie *Planu Działania*, zatwierdza jednocześnie zawarte w nim kryteria szczegółowe. Natomiast w przypadku komponentu regionalnego, właściwy miejscowo Podkomitet Monitorujący, rekomendując IZ PO KL zatwierdzenie *Planu Działania*, rekomenduje jednocześnie Komitetowi Monitorującemu zatwierdzenie zawartych w nim kryteriów szczegółowych.

W przypadku kryteriów wyboru dla projektów indywidualnych, są one przygotowywane przez IZ PO KL we współpracy z właściwą grupą roboczą Komitetu Monitorującego, w odpowiedzi na strategiczne wyzwania pojawiające się w trakcie wdrażania Programu. Kryteria te są również zatwierdzane przez Komitet Monitorujący i podawane do wiadomości publicznej.

W kolejnym okresie sprawozdawczym zostaną przyjęte kryteria wyboru projektów indywidualnych i ogólne kryteria wyboru projektów innowacyjnych oraz kryteria wyboru projektów w ramach Pomocy Technicznej.

b) nabór wniosków w ramach konkursów pilotażowych

Przyjęcie ogólnych kryteriów i szczegółowych kryteriów wyboru projektów pilotażowych przez Komitet Monitorujący PO KL w dniu 26 października 2007 r. pozwoliło na uruchomienie konkursów pilotażowych w ramach wybranych typów projektów realizowanych na poziomie regionalnym.

Wsparcie w pierwszej kolejności skierowano do tych grup docelowych, które wymagały go w największym stopniu, w ramach następujących typów operacji (projektów) należących do Priorytetów komponentu regionalnego PO KL:

- Priorytet VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich*, Działanie 6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*, Poddziałanie 6.1.1 *Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na rynku pracy* – formy wsparcia nieobjęte pomocą publiczną kierowane do osób pozostających bez zatrudnienia (nie zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotni lub poszukujący pracy) realizowane przez wybrane w procedurze konkursowej instytucje inne niż powiatowe urzędy pracy. W ramach zdefiniowanych kryteriów strategicznych, priorytetowo powinny być traktowane następujące grupy docelowe: osoby niepełnosprawne, osoby powyżej 45. roku życia oraz kobiety, które pozostają bez zatrudnienia;

- Priorytet VIII *Regionalne kadry gospodarki*, Działanie 8.1 *Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie*, Poddziałanie 8.1.1 *Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw* – projekty dotyczące kształcenia pracujących osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem nowych, uzupełnieniem lub podwyższeniem kwalifikacji i umiejętności (z wyłączeniem form szkolnych). W ramach zdefiniowanych kryteriów dostępu, wsparcie powinny otrzymać wyłącznie następujące grupy docelowe: dorosłe osoby pracujące, które mają powyżej 45 lat i jednocześnie posiadają co najwyżej wykształcenie średnie;
- Priorytet IX *Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach*, Działanie 9.5 dotyczące lokalnych inicjatyw edukacyjnych – projekty konkursowe kierowane do mieszkańców gmin wiejskich, miejsko-wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców, ukierunkowane na pobudzenie świadomości środowisk lokalnych i ich zaangażowanie w działania podnoszące poziom wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich.

Nabór wniosków w ramach konkursów pilotażowych w komponencie regionalnym rozpoczęto w dniu 17 października 2007 r. - jako pierwsze w Polsce ogłosiło nabór województwo podkarpackie.

c) nabór wniosków w ramach konkursów otwartych

Nabór wniosków w konkursach otwartych w ramach komponentu regionalnego rozpoczęto w dniu 29 listopada 2007 r. - jako pierwsze w Polsce nabór ogłosiło województwo świętokrzyskie w ramach Działania 9.5 *Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich*.

d) projekty systemowe

W okresie sprawozdawczym instytucje uprawnione do realizacji projektów systemowych rozpoczęły fazę przygotowawczą do ich realizacji. Do końca okresu sprawozdawczego zatwierdzono do realizacji sześć umów w ramach Priorytetu VII PO KL. Wszystkie wnioski o dofinansowanie realizacji projektu złożono w ramach Poddziałania 7.1.3, a ich realizacja polega na podnoszeniu kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej. Beneficjentami zatwierdzonych projektów są regionalne ośrodki polityki społecznej w następujących województwach: podkarpackim, wielkopolskim, dolnośląskim, lubelskim, łódzkim i mazowieckim.

Stopień realizacji założeń finansowych

W przypadku znaczącej większości Priorytetów PO KL, ze względu na początkową fazę realizacji programu, nie zaplanowano wydatków na rok 2007, co ma swoje odzwierciedlenie w *Planach Działania na lata 2007-2008* zatwierdzonych przez Instytucję Zarządzającą PO KL. W związku z tym należy stwierdzić, iż nie wystąpiły znaczące rozbieżności w zakresie zakładanych i osiągniętych poziomów wskaźników finansowych.

Analiza wskaźników celu głównego i celów strategicznych PO KL

W odniesieniu do wskaźników monitorowania celu głównego, można zaobserwować znaczącą poprawę ich wartości w stosunku do sytuacji wyjściowej. Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-64 lat wzrósł o 2,5 punktu proc. osiągając wartość 57% w stosunku do wartości bazowej określonej na poziomie 54,5%. Należy jednocześnie zauważyć, że **wskaźnik zatrudnienia mężczyzn wzrósł w większym stopniu niż wskaźnik zatrudnienia kobiet osiągając wartość docelową określoną na poziomie 63,5%**. Wskaźnik zatrudnienia kobiet w wieku 15-64 lat również wzrósł, osiągając poziom 50,6% w stosunku do wartości wyjściowej na poziomie 48,2%. Pozytywne zmiany zaszły także w odniesieniu do wskaźnika zagrożenia ubóstwem relatywnym, który spadł w stosunku do wartości bazowej. Biorąc pod uwagę wstępne dane Głównego Urzędu Statystycznego – wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym po transferach socjalnych spadł do poziomu 17,3% w relacji do wartości wyjściowej na poziomie 21% w 2005 roku. Ze względu na brak danych w rozbiu na płeć za 2007 r., w tabeli 1 zaprezentowano dane za 2006 r., na podstawie których można zaobserwować proporcjonalny spadek wskaźnika ubóstwa zarówno w przypadku kobiet jak i mężczyzn.

Analizując wskaźnik zatrudnienia w podziale na wiek (wskaźnik monitorowania celu 1) warto zauważyć wzrost wartości tego miernika we wszystkich grupach wiekowych, przy czym największy wzrost o 3,1 punktu proc. odnotowano w przypadku osób w wieku 25-54 lat, a we wszystkich grupach wiekowych wzrost wskaźnika dotyczącego mężczyzn był większy. Podobnie w przypadku wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 15-64 lat, zaobserwowano jego wzrost do poziomu 18,3%, przy czym podobnie jak w pozostałych analizowanych grupach, wzrost był wyższy w przypadku mężczyzn (1,3 punktu proc.) niż kobiet (0,5 punktu proc.).

Analizując stopień osiągnięcia celu strategicznego 2, na uwagę zasługuje znaczący postęp w przypadku stopy

bezrobocia długookresowego wg BAEL, które spadło z 7,8% do poziomu 4,4%, przy czym zmniejszyła się rozpiętość między poziomem bezrobocia kobiet i mężczyzn z 1,5 punktu proc. w 2006 r. do 0,6 punktu w okresie sprawozdawczym. Relatywnie duży spadek odnotowano również w przypadku wskaźnika odsetek osób w wieku 18-59 lat żyjących w gospodarstwach domowych, w których żadna dorosła osoba nie pracuje, którego wartość spadła o blisko 2 punkty proc. w relacji do 2006 r.

W odniesieniu do celu strategicznego 3, warto zauważyć wzrost wskaźnika dot. kształcenia ustawicznego – odsetek osób w wieku 25-64 lat uczących się i doksztalających w ogólnej liczbie ludności wzrósł z 4,7% do poziomu 5,1%. Analizując strukturę zatrudnienia wg sektorów gospodarki, zaobserwowano relatywnie duży spadek udziału osób zatrudnionych w rolnictwie o 2,7 punktu proc. na rzecz wzrostu udziału osób zatrudnionych w przemyśle o 1,5 punktu proc. oraz osób zatrudnionych w usługach o 1,2 punktu proc.

Rozpatrując wskaźniki celu strategicznego 4, warto zauważyć zmianę struktury wykształcenia ludności w wieku 15-64 lat (wzrost udziału osób z wykształceniem średnim i wyższym). W stosunku do 2005 r., udział osób z wykształceniem średnim wzrósł o 4,5 punktu proc. natomiast odsetek osób z wykształceniem wyższym wzrósł o 2,3 punkty proc. i w 2007 r. wynosił 15,7%, przy czym wzrost był większy w przypadku kobiet (3,5 p. p.) niż mężczyzn (0,9 p. p.). Relatywnie dużą poprawę zaobserwowano również w odniesieniu do odsetka absolwentów szkół wyższych na kierunkach matematycznych, przyrodniczych i technicznych w relacji do ogółu absolwentów szkół wyższych. W roku akademickim 2005/2006 udział absolwentów na tych kierunkach wzrósł o ponad 4 punkty proc. w relacji do roku poprzedniego osiągając poziom 18,8%, w tym odsetek kobiet – 10,8% (wzrost o 3 p. p.). Należy ponadto podkreślić, że **została osiągnięta wartość docelowa wskaźnika (31%) dla mężczyzn, która w analizowanym okresie osiągnęła poziom 33,8%**. Negatywne sygnały odnotowano z kolei w odniesieniu do kształcenia zawodowego. Odsetek absolwentów szkół prowadzących kształcenie zawodowe kończących się maturą w relacji do wszystkich szkół ponadgimnazjalnych kończących się maturą spadł w relacji do roku bazowego o ponad 5 punktów proc. osiągając wartość 26,4% wg stanu na 30 września 2007 r. Jednocześnie, w odniesieniu do absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, ich udział wzrósł o 1,4 punktu proc. osiągając poziom 13,4%. Analizując kwestie jakości szkolnictwa wyższego, należy zauważyć, że nieznacznie wzrósł odsetek kierunków ocenionych przez Państwową Komisję Akredytacyjną jako wyróżniające osiągając poziom blisko 2%. Na podkreślenie zasługuje również wzrost wskaźnika upowszechnienia edukacji przedszkolnej na obszarach wiejskich, który na podstawie wstępnych szacunków wyniósł 22,8%, co stanowi wzrost o niecałe 3 punkty proc. w relacji do wartości bazowej.

W odniesieniu do wskaźników celu strategicznego 5 PO KL, na uwagę zasługuje pozytywny wzrost wskaźnika percepcji korupcji z poziomu 3,7 do 4,2, co świadczy o zmniejszeniu poziomu postrzeganej korupcji i plasuje Polskę na 61. miejscu spośród 180 krajów uwzględnionych w badaniu przeprowadzonym w 2007 r. Gorsze rezultaty odnotowano w przypadku wskaźnika dot. jakości stanowionego prawa (*Regulatory Quality*) mierzonego przez Bank Światowy, którego wartość zmniejszyła się w relacji do roku bazowego osiągając w 2006 r. poziom 0,64.

Analizując kwestię spójności terytorialnej (cel strategiczny 6), w 2007 r. zaobserwowano zmniejszenie zróżnicowania głównych wskaźników monitorowania rynku pracy. Regionalne zróżnicowanie wskaźnika zatrudnienia mierzone współczynnikiem zmienności zmniejszyło się z poziomu 5,2% do 4,2%, przy czym większe zróżnicowanie odnotowano w przypadku kobiet (6,3%). Zmniejszeniu uległo również zróżnicowanie stopy bezrobocia, które spadło z 15% do poziomu 13% w 2007 r.

Wkład programu w realizację celów odnowionej Strategii Lizbońskiej

PO KL odpowiada na wyzwania płynące z odnowionej Strategii Lizbońskiej. W ramach PO KL udział wydatków przeznaczonych na realizację założeń Strategii Lizbońskiej wynosi 83% łącznej alokacji środków (tzw. *earmarking*) i bazuje na alokacji przewidzianej dla kategorii interwencji nr 62–74. Środki przeznaczone zostaną na działania związane ze zwiększaniem zdolności adaptacyjnych pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców (zwłaszcza poprzez promowanie i rozwój strategii uczenia się przez całe życie, promowanie przedsiębiorczości i innowacji oraz opracowywanie i wdrażanie nowych, bardziej innowacyjnych form organizacji pracy). W odniesieniu do restrukturyzacji sektorów i przedsiębiorstw rozwijane będą specjalistyczne usługi w tym zakresie oraz systemy pozwalające na przewidywanie zmian zachodzących na rynku pracy i określanie tzw. zawodów przyszłości. Ponadto, do osiągnięcia wyzwań płynących z odnowionej Strategii Lizbońskiej przyczynią się działania związane z poprawą dostępu do zatrudnienia i wzmocnienia jego trwałości, w szczególności poprzez modernizację i wzmocnienie instytucji rynku pracy, realizację aktywnych instrumentów na rynku pracy, wspieranie i promowanie samozatrudnienia oraz ułatwianie zakładania

działalności gospodarczej, przeciwdziałanie dyskryminacji na rynku pracy ze względu na płeć, wsparcie dla migrantów we wchodzeniu na rynek pracy a także promowanie aktywnego starzenia się. W odniesieniu do zwiększania dostępu do rynku pracy kluczowe jest również budowanie ścieżek integracji i powrotu do zatrudnienia dla grup społecznych i osób defaworyzowanych, znajdujących się w gorszym położeniu na rynku pracy. Do skuteczniejszej realizacji celów odnowionej Strategii Lizbońskiej przyczynią się także działania związane z poprawą jakości kapitału ludzkiego. W tym obszarze środki przeznaczone zostaną na wzmacnianie procesu edukacji, wdrażanie reform systemów kształcenia ukierunkowanych na dostosowanie tych systemów do potrzeb gospodarki opartej na innowacji i wiedzy oraz otwartego rynku pracy. Szerszemu wykorzystaniu wiedzy oraz zwiększeniu innowacyjności i konkurencyjności gospodarki służyć będą także realizowane działania z zakresu wzmacniania współpracy sieciowej między uczelniami, ośrodkami badawczymi i przedsiębiorstwami.

Analizując wkład w realizację celów odnowionej Strategii Lizbońskiej w roku 2007, nie można jednoznacznie zidentyfikować wpływu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na osiąganie tychże celów ze względu na fakt, że do końca tego roku nie rozpoczęto realizacji właściwej fazy projektów PO KL, za wyjątkiem ich fazy przygotowawczej (pod koniec 2007 roku rozpoczęła się realizacja 6 projektów regionalnych ośrodków pomocy społecznej). Niemniej, rozpatrując poziom wskaźników strategicznych PO KL, należy zauważyć szereg istotnych zmian zachodzących w polskiej gospodarce związanych z realizacją celów Strategii Lizbońskiej. Istotny wzrost zatrudnienia w Polsce, mierzonego wskaźnikiem zatrudnienia, jak również spadek stopy bezrobocia, w tym bezrobocia długookresowego, wskazują na fakt, iż realizowany jest główny cel Strategii, tj. tworzenie większej liczby lepszych miejsc pracy. Na uwagę zasługuje fakt, iż zatrudnienie wzrosło we wszystkich analizowanych grupach wiekowych, w tym grupie osób młodych, osób w wieku 55 lat i więcej oraz wśród osób niepełnosprawnych. Rozpatrując aspekt społeczny, warto zauważyć relatywnie znaczące zmniejszenie wskaźnika zagrożenia ubóstwem oraz odsetka osób żyjących w gospodarstwach domowych, w których żadna osoba dorosła nie pracuje. W obszarze edukacji i kształcenia, również zaobserwowano pozytywne zmiany przyczyniające się do realizacji celów Strategii, tj. zwiększenie odsetka absolwentów kierunków ścisłych w ogóle absolwentów szkół wyższych, wzrost jakości kształcenia na uczelniach wyższych mierzony odsetkiem kierunków studiów ocenionych jako wyróżniające oraz zwiększenie odsetka osób w wieku 15-64 lat posiadających wykształcenie wyższe. Na uwagę zasługuje również fakt zmniejszania się regionalnego zróżnicowania rynków pracy, co ilustruje obniżenie wartości współczynnika zmienności wskaźnika zatrudnienia oraz stopy bezrobocia. Wspomniane zmiany przyczyniają się tym samym do realizacji celu 2 Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia jakim jest *poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej*.

Promowanie równości płci oraz wkład w realizację art. 10 rozporządzenia nr 1081/2006

W trakcie prac nad PO KL zostały odpowiednio uwzględnione oraz włączone w główny nurt programowania następujące elementy, o których mowa w art. 10 Rozporządzenia (WE) Parlamentu i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego Rozporządzenie (WE) nr 1784/1999:

1. równość płci oraz realizacja wszelkich konkretnych działań związanych z równouprawnieniem

W 2007 r. wsparcie dla poprawy sytuacji kobiet na rynku pracy w ramach PO KL realizowane było horyzontalnie na każdym etapie realizacji programu, w tym zwłaszcza na etapie programowania, a także tworzenia założeń systemu wdrażania, monitorowania i ewaluacji PO KL. Dodatkowo, zapewnione zostały odpowiednie mechanizmy gwarantujące zrównoważony udział kobiet i mężczyzn w realizowanych projektach, m.in. poprzez wprowadzenie odpowiednich kryteriów wyboru projektów, umożliwiających realizację tzw. działań pozytywnych, pozwalających na korygowanie występujących różnic w sytuacji obu płci, a także podejmowanie konkretnych działań kierowanych do grup defaworyzowanych (wśród kryteriów strategicznych przyjętych dla konkursów pilotażowych przez Komitet Monitorujący w dniu 26 października 2007 r. znalazło się m.in. wsparcie dla kobiet na rynku pracy). W procesie programowania przewidziane zostały konkretne mechanizmy wdrażania równości płci na poziomie poszczególnych Priorytetów. I tak, w ramach Priorytetu I *Zatrudnienie i integracja społeczna* przewidziane zostały ogólnopolskie projekty polegające na budowaniu rozwiązań instytucjonalnych ułatwiających kobietom godzenie życia zawodowego i rodzinnego, m.in. poprzez promocję elastycznego zatrudnienia oraz upowszechnianie alternatywnych metod opieki nad dziećmi. Z kolei w ramach Priorytetu VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* przewidziana została możliwość realizacji projektów służących podnoszeniu aktywności zawodowej i poziomu zatrudnienia kobiet, m.in. poprzez promocję przedsiębiorczości i samozatrudnienia, a także aktywne formy wsparcia kobiet na rynku pracy.

W ramach programu opracowany został również system wskaźników umożliwiających gromadzenie i zbieranie danych statystycznych w podziale na płeć, pozwalających na identyfikację potencjalnych problemów oraz ocenianie wpływu realizowanych projektów na sytuację kobiet i mężczyzn.

2. działania mające na celu zwiększenie udziału migrantów w zatrudnieniu, a tym samym wzmocnienie ich integracji społecznej

W ramach PO KL przewidziane zostały konkretne działania służące zwiększaniu integracji z rynkiem pracy pracowników migrujących, w tym zwłaszcza pracowników przyjeżdżających do Polski w poszukiwaniu zatrudnienia. W ramach Priorytetu I PO KL *Zatrudnienie i integracja społeczna* realizowane będą m.in. projekty badawcze dotyczące dopuszczania migrantów do polskiego rynku pracy, a także kampanie informacyjno-promocyjne na temat możliwości podejmowania pracy i życia w Polsce. Dodatkowo, w ramach Priorytetu VII *Promocja integracji społecznej* przewidziano wsparcie dla uchodźców, osób z pobytem tolerowanym oraz osób nie będących obywatelami polskimi, posiadających zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony, mających trudności z integracją zawodową i społeczną. Wsparcie to obejmuje m.in. działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz rozwijania umiejętności społecznych niezbędnych na rynku pracy. W 2007 r. nie rozpoczęła się jeszcze realizacja projektów kierowanych do pracowników migrujących. Jednocześnie, ze względu na początkową fazę wdrażania Programu w chwili obecnej trudno ocenić wpływ podejmowanych działań na sytuację osób migrujących na polskim rynku pracy.

3. działania mające na celu zwiększenie integracji w dziedzinie zatrudnienia, a tym samym poprawę integracji społecznej mniejszości

Na etapie programowania wsparcia w ramach PO KL w 2007 r. przewidziano wsparcie na rzecz integracji zawodowej członków mniejszości etnicznych i narodowych. W ramach Priorytetu I *Zatrudnienie i integracja społeczna* planowana jest realizacja kompleksowych projektów integracyjnych kierowanych do członków społeczności romskiej. Wyodrębnienie wsparcia na rzecz tej grupy docelowej wynikało ze specyfiki oraz intensywności występujących w tej grupie problemów, a także ograniczających ją barier językowych, kulturowych i edukacyjnych utrudniających integrację ze społeczeństwem polskim. Wsparcie integracyjne na rzecz członków mniejszości etnicznych i narodowych zostały zaplanowane również w ramach Priorytetu VII *Promocja integracji społecznej*, obejmując m.in. wsparcie indywidualne i środowiskowe na rzecz integracji zawodowej i społecznej członków tej grupy docelowej.

4. działania mające na celu zwiększenie integracji w dziedzinie zatrudnienia i integracji społecznej innych grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, w tym osób niepełnosprawnych

W ramach PO KL równość szans rozumiana jest również jako jednakowy dostęp dla wszystkich osób z grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji (w tym zwłaszcza osób niepełnosprawnych) do edukacji, informacji i zatrudnienia. W związku z tym, wśród kryteriów strategicznych przyjętych dla konkursów pilotażowych przez Komitet Monitorujący w dniu 26 października 2007 r. znalazło się m.in. wsparcie dla osób niepełnosprawnych. Dodatkowo, w ramach programu przewidziane zostało kompleksowe wsparcie na rzecz zwiększania uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym. W Priorytecie I *Zatrudnienie i integracja społeczna* planowana jest realizacja ogólnopolskich i regionalnych projektów zakresu aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, a także identyfikacja i promocja najlepszych rozwiązań w zakresie aktywnej integracji. Wsparcie dla osób niepełnosprawnych zostało przewidziane również na poziomie regionalnym obejmując działania wspierające rozwój zdolności do podjęcia zatrudnienia poprzez realizację usług o charakterze edukacyjnym i społecznym i aktywizacyjno zawodowym, pozwalających na przezwyciężanie indywidualnych barier w powrocie na rynek pracy.

Ponadto, w trakcie prac prowadzonych w 2007 r. nad przygotowaniem PO KL w ramach celu drugiego uwzględniono także zalecenia skierowane do Polski we *Wspólnym Raplocie na rzecz Integracji Społecznej (Joint Social Protection/ Social Inclusion Report)* w odniesieniu do zadań, których realizacja możliwa jest do sfinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Zgodnie z założeniami przyjętymi w Raplocie (*Policy measures*) integracja społeczna osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym będzie się odbywała głównie poprzez aktywizację zawodową oraz ułatwianie dostępu do rynku pracy (integracja poprzez zatrudnienie). Instrumentem do osiągnięcia tego celu będzie m.in. rozwój form aktywnej integracji, wsparcie dla sektora ekonomii społecznej, rozwoju partnerstwa publiczno-społecznego oraz wzmacnianie współpracy z instytucjami rynku pracy. Cele te znajdują swoje przełożenie

w Priorytetach PO KL.

Wsparcie przewidziane w ramach PO KL wpisuje się również w cele zdefiniowane w ramach *Krajowego Programu Integracji Społecznej na lata 2006 – 2008*, do których należą m.in. integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym przez aktywizację zawodową, wspieranie działań zmierzających do rozwoju sektora ekonomii społecznej, a także promocja koncepcji partnerstwa (przede wszystkim instytucji publicznych z podmiotami trzeciego sektora).

Realizacja powyższych priorytetów pozwala na sprostanie wyzwaniom, jakie przed państwami członkowskimi UE stawia realizacja *Otwartej Metody Koordynacji w dziedzinie ochrony socjalnej i integracji społecznej*, a także określonym przez nią nadrzędnym celom, do których należy propagowanie spójności społecznej i równych szans dla wszystkich, a także zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron (*stakeholders*) w realizację polityki integracji społecznej.

5. działalność innowacyjna, w tym prezentacja tematów i ich wyników, rozpowszechnianie oraz włączenie do głównego nurtu polityki oraz działania transnarodowe lub międzyregionalne (ze względu na specyfikę przyjętego rozwiązania, opis dotyczy obydwu dziedzin)

Realizacja współpracy ponadnarodowej i podejścia innowacyjnego jest możliwe w ramach wszystkich Priorytetów PO KL (z wyłączeniem możliwości realizacji projektów współpracy ponadnarodowej w projektach ukierunkowanych na wspieranie inicjatyw lokalnych na obszarach wiejskich w Priorytecie VI, VII i IX; w przypadku Priorytetu X *Pomoc techniczna* realizacja projektów współpracy ponadnarodowej przez właściwe instytucje zaangażowane we wdrażanie PO KL jest możliwa, pod warunkiem zgodności celu projektu z celami Priorytetu X), co pozwala na bardziej elastyczne wdrażanie powyższych zasad oraz wypracowanych innowacyjnych narzędzi na poziomie całego programu. Za przygotowanie systemu wdrażania projektów współpracy ponadnarodowej oraz projektów innowacyjnych, a także za jego kontrolę odpowiada Instytucja Zarządzająca PO KL, zaś Instytucje Pośredniczące, odpowiedzialne za zarządzanie Priorytetem, realizują wszystkie zadania związane z wdrażaniem tych projektów, w tym z ich wyborem.

W dniu 16 sierpnia 2007 r. zostały zatwierdzone Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Rozpoczęto również działania związane z wyłonieniem Krajowej Instytucji Wspomagającej (KIW), która zapewni wsparcie dla realizacji działań innowacyjnych oraz ponadnarodowych. Wsparcie kierowane będzie zarówno do instytucji uczestniczących we wdrażaniu projektów innowacyjnych i ponadnarodowych, jak i do projektodawców zainteresowanych realizacją ww. projektów oraz beneficjentów. W przypadku projektów współpracy ponadnarodowej działalność Krajowej Instytucji Wspomagającej (KIW) będzie koncentrować się na pomocy polskim i zagranicznym podmiotom w poszukiwaniu partnera do współpracy, opracowaniu projektu wzorcowej umowy o współpracy ponadnarodowej oraz wsparciu IP w procesie jej akceptacji i zmian. W ramach projektów innowacyjnych kluczowym zadaniem KIW będzie wspieranie procesu upowszechniania i włączania do głównego nurtu polityki wypracowanych rezultatów, m.in. poprzez wybór i zapewnienie wsparcia organizacyjnego dla podmiotów pełniących funkcję sekretariatów krajowych sieci tematycznych (KST stanowią forum dialogu i komunikacji pomiędzy beneficjentami realizującymi projekty w poszczególnych obszarach, a ekspertami i praktykami zajmującymi się tymi dziedzinami), monitorowanie prac KST oraz procesu *mainstreamingu*, a także zarządzanie wypracowanymi rezultatami. Ponadto, KIW będzie odpowiedzialna za promocję działań innowacyjnych i ponadnarodowych, wsparcie IP w fazie przygotowania dokumentacji konkursowej, *Planów Działania* oraz metodologii monitorowania i kontroli tego typu projektów, a także koordynację pomiędzy IP i ich informowanie w zakresie realizowanych projektów.

Grupa robocza KM PO KL do spraw kwestii horyzontalnych PO KL zaopiniowała opis zadań KIW oraz rozpoczęła prace nad opracowaniem definicji podejścia innowacyjnego oraz kryteriów wyboru projektów innowacyjnych. Po opracowaniu i zatwierdzeniu tematów w roku 2008, zostaną one przedstawione w kolejnym raporcie z wdrażania PO KL.

Wsparcie dla osób zamieszkujących tereny wiejskie

W ramach PO KL przewidziano również wsparcie dla osób zamieszkujących na obszarach wiejskich jako grupy docelowej znajdującej się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Wsparcie to realizowane jest przede wszystkim w ramach Priorytetu VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* oraz Priorytetu VII *Promocja integracji społecznej* i obejmuje ono działania na rzecz integracji z rynkiem pracy osób pozostających bez

zatrudnienia zamieszkujących na obszarach wiejskich. Przewidziane formy wsparcia mają na celu zachęcenie osób bezrobotnych do podejmowania zatrudnienia w zawodach pozarolniczych poprzez podnoszenie lub zmianę posiadanych przez nich kwalifikacji i umiejętności zawodowych. Ponadto, w ramach Priorytetu VIII *Regionalne kadry gospodarki* przewidziano możliwość realizacji projektów ukierunkowanych na przekwalifikowanie osób zatrudnionych w rolnictwie, zaś w ramach Priorytetu IX *Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach* wsparcie zostało ukierunkowane na wyrównywanie szans edukacyjnych osób zamieszkałych na obszarach wiejskich, w tym w szczególności na etapie edukacji przedszkolnej (m.in. poprzez tworzenie przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego na obszarach wiejskich, a także organizację kampanii informacyjnych promujących edukację przedszkolną).

Dodatkowo, w ramach Priorytetu VI, VII i IX wyodrębnione zostało wsparcie na rzecz realizacji oddolnych inicjatyw aktywizacyjno-zawodowych i edukacyjnych na poziomie lokalnym, angażujących społeczności lokalne w podejmowane działania.

Opis uzgodnień partnerskich

Zgodnie z art. 11 rozporządzenia nr 1083/2006 Instytucja Zarządzająca PO KL realizuje zasadę partnerstwa na etapie przygotowania, realizacji, monitorowania oraz oceny PO KL. Przygotowanie ostatecznej wersji PO KL poprzedzone było szerokimi konsultacjami społecznymi, które miały na celu wywołanie otwartej debaty na temat strategii rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, uzyskanie opinii i uwag różnych środowisk oraz partnerów społeczno-gospodarczych. Konsultacje prowadzone w okresie od 6 lipca do końca września 2006 r. miały formę cyklu spotkań i konferencji. Do debaty zapraszano każdorazowo przedstawicieli następujących grup i środowisk:

- eksperckich i profesjonalno-akademickich jednostek naukowych (m.in.: szkoły wyższe, jednostki badawczo rozwojowe);
- samorządów województw oraz pozostałych szczebli jednostek samorządu terytorialnego;
- instytucji realizujących projekty w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich, Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego oraz Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL;
- partnerów społecznych i gospodarczych z kraju, tj. organizacji przedsiębiorców i pracodawców, związków zawodowych, samorządów zawodowych, organizacji pozarządowych, których pole zainteresowań obejmuje zagadnienia związane z PO KL.

Metoda konsultacji wykorzystywana była również w procesie tworzenia pozostałych dokumentów programowych o charakterze wykonawczym.

Ponadto, prowadzono otwarte konsultacje społeczne z wykorzystaniem strony internetowej www.efs.gov.pl.

Ponadto, zasada partnerstwa realizowana jest w ramach prac Komitetu Monitorującego PO KL, Podkomitetów Monitorujących PO KL oraz grup roboczych KM PO KL, których rolę opisano w punkcie 2.7 *Uzgodnienia dotyczące systemu monitorowania*.

2.2 Informacja na temat zgodności z przepisami wspólnotowymi

Instytucja Zarządzająca PO KL powzięła wszelkie odpowiednie środki zapewniające przestrzeganie polityk wspólnotowych. Zgodnie z *Systemem kontroli w ramach PO KL 2007-2013* w ramach działań kontrolnych przeprowadzanych zarówno przez Instytucję Zarządzającą, jak i Instytucje Pośredniczące oraz Instytucje Pośredniczące II stopnia przewidywana jest weryfikacja prawidłowości realizowanych działań pod kątem zgodności z przestrzeganiem polityk wspólnotowych, tj. w szczególności sprawdzenie prawidłowości stosowania ustawy *Prawo Zamówień Publicznych*, udzielania pomocy publicznej oraz równości szans.

W okresie sprawozdawczym nie napotkano na znaczące problemy związane z zachowaniem przepisów wspólnotowych podczas realizacji PO KL.

2.3 Opis napotkanych problemów wraz z podjętymi działaniami zaradczymi

W okresie sprawozdawczym nie napotkano na znaczące problemy związane z wdrażaniem programu. Monitorowano obowiązujące przepisy prawne pod kątem ewentualnych problemów, które mogą pojawić się w przyszłości.

2.4 Zmiany w kontekście realizacji programu operacyjnego (w stosownych wypadkach)

W roku 2007 nie wystąpiły nieprzewidziane zmiany społeczno-ekonomiczne, które oddziaływałyby bezpośrednio na realizację PO KL. Jednocześnie, w tym okresie zostało wprowadzonych szereg zmian w polskim systemie prawnym, które wpłynęły na proces opracowania oraz realizacji PO KL. Zmiany te obejmowały:

- 1) Nowelizację ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. *o zatrudnieniu socjalnym*, dokonaną w czerwcu 2007 r. Zmiana ustawy pozwala rozszerzyć zakres projektów realizowanych w ramach Priorytetu VII PO KL. Zmiany w ustawie dotyczyły m.in.:
 - a) rozszerzenia katalogu osób, do których stosuje się ustawę, o osoby niepełnosprawne. Rozwiązanie to pozwoli osobom niepełnosprawnym korzystać z usług świadczonych przez powstające Centra Integracji Społecznej, szczególnie w zakresie reintegracji zawodowej, w ramach projektów konkursowych w Priorytecie VII PO KL;
 - b) wydłużono okres, na który przyznaje się status Centrum z 3 do 5 lat. Pozwala to na określenie długofalowej polityki Centrum w sferze zatrudnienia, prowadzonej działalności reintegracyjnej i gospodarczej jak również, pozwoli na rozwijanie współpracy z lokalnymi partnerami, co jest jednym z celów horyzontalnych PO KL;
- 2) Nowelizację ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*, dokonanej w czerwcu 2007 r. Zmiany wprowadzone nowelizacją polegały przede wszystkim na wprowadzeniu usprawnień w zakresie form pomocy udzielanej osobom niepełnosprawnym przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Tym samym, będzie to miało również korzystny wpływ na realizację projektów PFRON w ramach PO KL.
- 3) Nowelizację ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, dokonaną w sierpniu 2007 r. Zmiana ustawy umożliwia poszerzenie zakresu projektów powiatowych urzędów pracy współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego poprzez wprowadzenie możliwości finansowania dodatkowych kosztów ponoszonych przez powiatowe urzędy pracy, związanych z realizacją projektów w ramach PO KL (art. 109 ust. 7c). Koszty te obejmują:
 - a) pomoc i doradztwo prawne w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego bezpośrednio związanego z realizacją projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy,
 - b) zakup i amortyzację sprzętu oraz zakup materiałów biurowych, niezbędnych i bezpośrednio związanych z realizacją projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy, do wysokości 0,5% wartości projektu,

Powyższa zmiana powinna wpłynąć pozytywnie na podniesienie efektywności wykorzystania środków Europejskiego Funduszu Społecznego przez powiatowe urzędy pracy oraz rozszerzyć spektrum wydatków możliwych do sfinansowania w ramach projektu.

- 4) Nowelizację ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty*, dokonaną we wrześniu 2007 r. Nowelizacja ustawy wprowadziła delegację dla Ministra Edukacji Narodowej do określania w drodze rozporządzenia zakresu *innych form wychowania przedszkolnego*. Powyższa nowelizacja wpływa bezpośrednio na realizację PO KL, w którym wspierane będzie tworzenie przedszkoli, w tym również uruchamianie innych form wychowania przedszkolnego na obszarach i w środowiskach o niskim stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej (w szczególności na obszarach wiejskich).

2.5 Zasadnicze modyfikacje w rozumieniu art. 57 rozporządzenia nr 1083/2006 (w stosownych wypadkach)

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zasadnicze modyfikacje w rozumieniu art. 57 rozporządzenia nr 1083/2006.

2.6 Komplementarność pomocy z innymi instrumentami wsparcia

Komplementarność wsparcia realizowanego w ramach PO KL ze wsparciem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przewidzianym w Programie Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka, Programie Operacyjnym Rozwój Polski Wschodniej 2007–2013 oraz w 16 Regionalnych Programach Operacyjnych została zapewniona na etapie programowania wsparcia, podobnie jak w przypadku wsparcia udzielanego w ramach Funduszu Spójności w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko. Tam, gdzie istnieje ryzyko pokrywania się obszarów wsparcia, mają zastosowanie szczegółowe zasady komplementarności między EFS, EFRR i EFRROW oraz EFR zawarte w dokumencie krajowym *Linia demarkacyjna pomiędzy Programami Operacyjnymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej*, zaakceptowanym przez Komisję Europejską.

Koordynacja funkcjonowania funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności z instrumentami strukturalnymi Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej (wdrażanie, monitoring, okresowe oceny) jest zapewniona w ramach Komitetu Koordynacyjnego NSRO (KK NSRO), dzięki udziałowi w nim przedstawicieli Instytucji Zarządzającej *Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013* oraz Instytucji Zarządzającej *PO Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013*. W ramach KK NSRO przedstawiciele obu resortów (ministrów właściwych ds. rolnictwa i rozwoju wsi oraz rybołówstwa) uczestniczą w pracach komitetów monitorujących lub innych gremiach powołanych w ramach systemów realizacji NSRO, EFRROW, EFR oraz (w zakresie wpływu na ww. obszary odpowiedzialności) w opiniowaniu rocznych sprawozdań z realizacji odpowiednich programów operacyjnych. Za zapewnienie komplementarności działań w regionie są odpowiedzialne także Podkomitety Monitorujące PO KL oraz KM RPO.

W celu zapewnienia komplementarności realizowanych przedsięwzięć w 2007 r. organizowane były również robocze spotkania pracowników instytucji zaangażowanych we wdrażanie wsparcia w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS i EFRR.

Wsparcie realizowane w ramach komponentu regionalnego PO KL, obejmujące w szczególności: pomoc dla osób bezrobotnych, integrację społeczną, edukację i adaptacyjność jest udzielane również na rzecz mieszkańców obszarów wiejskich, w tym rolników, leśników, rybaków i stanowią uzupełnienie interwencji przewidzianych w przepisach regulujących funkcjonowanie EFR i EFRROW.

2.7 Uzgodnienia dotyczące systemu monitorowania

Monitorowanie

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) Instytucja Zarządzająca PO KL (IZ PO KL) przygotowała i uruchomiła system monitorowania PO KL uwzględniający wymogi nałożone przez Komisję Europejską oraz Instytucję Koordynującą NSRO. Założenia systemu oraz formularze dokumentów sprawozdawczych zawiera dokument pn. *Zasady systemu sprawozdawczości Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013* stanowiący część *Systemu realizacji PO KL*. Dokumenty te dostępne są na stronie internetowej www.efs.gov.pl.

Podstawowym narzędziem monitorowania są sprawozdania, sporządzane na każdym z poziomów wdrażania PO KL. Funkcję sprawozdania składanego przez beneficjenta spełnia wniosek o płatność w części dotyczącej postępu rzeczowego realizacji projektu. Narzędziem uzupełniającym w monitorowaniu programu jest *Informacja miesięczna z realizacji PO KL* sporządzana przez wszystkie instytucje zaangażowane we wdrażanie PO KL, począwszy od poziomu Instytucji Pośredniczącej II stopnia.

Informacje na temat postępów w realizacji programu opracowują i przekazują: beneficjenci, IP II stopnia, Instytucje Pośredniczące (IP) w terminach określonych przez IZ PO KL. Sprawozdania są weryfikowane pod względem formalnym i merytorycznym przez jednostkę nadrzędną w stosunku do przygotowującej sprawozdanie. Instytucją odpowiedzialną za prawidłowy przebieg procesu monitorowania na poziomie

programu jest Instytucja Zarządzająca PO KL, na poziomie Priorytetu – Instytucja Pośrednicząca, a na poziomie Działania – Instytucja Pośrednicząca lub IP II stopnia.

Monitorowanie jest prowadzone w oparciu o określone w PO KL wskaźniki finansowe oraz wskaźniki odnoszące się do produktów i rezultatów, kwantyfikujące cele poszczególnych priorytetów. Postęp rzeczowy PO KL jest mierzony za pomocą wskaźników określonych na poziomie Priorytetów, opracowanych przez Instytucję Zarządzającą PO KL we współpracy z Instytucjami Pośredniczącymi. Wszystkie wskaźniki dotyczące osób zostały określone w podziale na kategorie zgodne z załącznikiem XXIII do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006.

Ze względu na fakt, iż większość środków PO KL jest przeznaczona do wykorzystania w komponencie regionalnym, dokonano dezagregacji wartości docelowych wskaźników z poziomu krajowego na poziom regionalny, co ma na celu usprawnienie zarządzania programem, identyfikację dystansu poszczególnych województw do wartości docelowej na poziomie kraju oraz określenie obszarów, które należy potraktować priorytetowo w danym regionie. Tabela prezentująca zdezagregowane wartości wskaźników produktu dla komponentu regionalnego PO KL została zamieszczona w *Szczegółowym opisie Priorytetów PO KL* (załącznik nr IV). Instytucja Zarządzająca PO KL monitoruje stopień osiągnięcia celów odzwierciedlonych w zdezagregowanych wskaźnikach, ustalonych dla każdego województwa. Ponadto, Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje corocznie dokument pn. *Analiza porównawcza województw w kontekście realizacji celów PO KL 2007-2013* służący monitorowaniu zmian na regionalnych rynkach pracy w kontekście realizacji celu głównego oraz celów strategicznych PO KL. Ze względu na początkową fazę wdrażania PO KL, stopień osiągnięcia przez poszczególne regiony celów odzwierciedlonych w zdezagregowanych wskaźnikach oraz opis zmian zachodzących na regionalnych rynkach pracy w kontekście realizacji celu głównego oraz celów strategicznych PO KL zostanie przedstawiony w kolejnym okresie sprawozdawczym.

Sprawozdania z realizacji PO KL przekazywane są do Komisji Europejskiej poprzez system SFC 2007 (*System for Funds Management in the European Community*).

Początek obowiązku sprawozdawczego Instytucja Koordynująca NSRO określiła na dzień 1 listopada 2007 r. W pierwszej kolejności w systemie monitorowania uruchomiono przekazywanie informacji sprawozdawczych w formie *Informacji miesięcznej z realizacji PO KL*.

Ewaluacja

Wyniki przeprowadzonej analizy informacji przekazanych w dokumentach sprawozdawczych stanowią podstawę do przeprowadzenia badań ewaluacyjnych. Badania w ramach ewaluacji w trakcie realizacji programu (*on-going*) są ściśle związane z monitorowaniem wyników wdrażania programu i są uzależnione od jego postępów. Ma to na celu zapewnienie właściwego dostosowania czasu przeprowadzenia badania, jego przedmiotu i skali do faktycznego etapu wdrażania, na jakim znajduje się program. W szczególności, obowiązek przeprowadzenia ewaluacji dotyczy dwóch sytuacji:

- wystąpienia znacznych odchyień od założonych wartości wskaźników realizacji programu wykazanych w systemie monitorowania,
- zgłoszenia propozycji istotnych modyfikacji programu.

Rekomendacje z dwóch ewaluacji przeprowadzonych w roku 2007 przez IZ PO KL w ramach i ze środków SPO RZL bezpośrednio dotyczyły zapisów w PO KL. W badaniu pn.: "Ocena systemu wdrażania rekomendacji przez instytucje zaangażowane w SPO RZL i PIW EQUAL" zalecenia dotyczyły głównie wypracowania skutecznego i uniwersalnego systemu wdrażania rekomendacji, który będzie stosowany przez Instytucję Zarządzającą i IP (IP II stopnia) w nowym okresie programowania. Natomiast w przypadku ewaluacji pn.: "Realizacja perspektywy równości płci w ramach SPO RZL 2004-2006" wykonawca badania wskazał przede wszystkim na konieczność popularyzacji wiedzy (poprzez szkolenia, konferencje, kampanie medialne itd.) na temat zasad równości szans kobiet i mężczyzn na poziomie programu, realizowanych projektów, a także wśród społeczeństwa. Zasada ta powinna stanowić również rzeczywisty punkt oceny projektu, a co za tym idzie projektodawca powinien mieć obowiązek wykazania jakie podejmie/ podejmuje w swoim projekcie działań ukierunkowanych na wdrożenie zasady równości płci.

Rekomendacje z ww. ewaluacji zostały opracowane w postaci karty monitorowania wdrażania rekomendacji, w której zostali przypisani adresaci, sposób i termin ich wdrożenia. Obydwie karty zostały przyjęte uchwałą

przez KM SPO RZL.

W 2007 r. ewaluację przeprowadzała jedna Instytucja Pośrednicząca - Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego. Badanie dotyczyło zapotrzebowania na informację i zasięg oddziaływania promocji w PO KL. Rekomendacje z raportu posłużą do określenia strategii promocji i informacji w województwie lubuskim.

W 2007 r. w celu budowania potencjału ewaluacyjnego w Instytucjach Pośredniczących zostały zorganizowane szkolenia dla członków Grupy Sterującej Ewaluacją PO KL z zakresu ewaluacji, jak również zostały zaprezentowane wyniki badań prowadzonych przez Instytucję Zarządzającą.

W 2008 roku Instytucja Zarządzająca zaplanowała lub właśnie realizuje szereg ewaluacji m.in. badanie projektów pilotażowych PO KL (ocena systemu wyboru projektów i konstrukcji samego wniosku o dofinansowanie), ewaluacja dotycząca oceny zasady partnerstwa w SPO RZL i PO KL, analiza procesu opracowywania i zatwierdzania *Planów Działania* w ramach PO KL. Zaplanowane są dalsze działania w celu wzmocnienia potencjału ewaluacyjnego poprzez warsztaty, szkolenia, wizyty studyjne w krajach UE posiadających doświadczenie w ewaluacji programów operacyjnych finansowanych z EFS.

Zgodnie z *Planami Działań Ewaluacyjnych* przedłożonymi przez Instytucje Pośredniczące na rok 2008 zaplanowano łącznie około 60 ewaluacji.

Komitet Monitorujący oraz Podkomitety Monitorujące PO KL

Pre-komitet Monitorujący PO KL został powołany na podstawie Zarządzenia nr 7 Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 19 czerwca 2007 r. Powołanie Pre-komitetu przed wydaniem decyzji Komisji Europejskiej o zatwierdzeniu PO KL umożliwiło zaopiniowanie przedłożonych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego propozycji kryteriów wyboru projektów oraz powołanie 16 Podkomitetów Monitorujących PO KL. Były to główne cele i zadania Pre-komitetu. Powołanie Pre-komitetu umożliwiło włączenie partnerów społeczno-gospodarczych oraz strony samorządowej w proces wdrażania PO KL.

Komitet Monitorujący PO KL został powołany na podstawie Zarządzenia nr 24 Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 24 października 2007 r. W skład KM PO KL wchodzi przedstawiciele strony rządowej, samorządowej oraz partnerów społecznych i organizacji pozarządowych. W posiedzeniach w charakterze obserwatorów uczestniczą przedstawiciele Komisji Europejskiej. Przy wyłanianiu składu KM PO KL zachowano zasadę równości szans.

Komitet Monitorujący PO KL czuwa nad efektywnością i jakością wdrażania PO KL. Do jego zadań należy w szczególności:

- rozpatrywanie i zatwierdzanie kryteriów wyboru projektów w ramach PO KL oraz zatwierdzanie ewentualnych zmian tych kryteriów;
- okresowe badanie postępu w zakresie osiągania szczegółowych celów, określonych w PO KL, na podstawie dokumentów przedkładanych przez Instytucję Zarządzającą PO KL;
- analizowanie rezultatów realizacji PO KL, w szczególności osiągania celów wyznaczonych dla każdego Priorytetu oraz wyników ocen (ewaluacji) związanych z monitorowaniem realizacji PO KL, w szczególności w przypadku, gdy monitoring wykazuje znaczące odstępstwa od początkowo określonych celów lub gdy zgłoszone są propozycje zmian w PO KL;
- analizowanie i zatwierdzanie rocznych i końcowych raportów z wdrażania PO KL;
- zapoznawanie się z rocznymi raportami z kontroli PO KL oraz z komentarzami Komisji Europejskiej do tych raportów;
- przedkładanie Instytucji Zarządzającej PO KL propozycji zmian lub analiz PO KL ułatwiających realizację celów funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, określonych w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 lub służących usprawnieniu zarządzania PO KL, w tym zarządzania finansowego;
- analizowanie i zatwierdzanie wszelkich propozycji zmian treści decyzji Komisji Europejskiej w sprawie wkładu Europejskiego Funduszu Społecznego.

Jednocześnie, w ramach komponentu regionalnego PO KL funkcjonuje 16 Podkomitetów Monitorujących PO KL; w każdym województwie jeden Podkomitet dla Priorytetów VI-IX PO KL. Komitet Monitorujący PO KL przekazał na poziom regionalny część swoich zadań związanych z prowadzeniem monitoringu w ramach

danego obszaru wsparcia.

KM PO KL w 2007 r. w trakcie dwóch posiedzeń, które odbyły się w dniach: 26 października 2007 r. i 21-22 listopada 2007 r. przyjął następujące uchwały:

- Uchwała nr 1 KM PO KL z dnia 26 października 2007 r. w sprawie zatwierdzenia decyzji Pre-komitetu Monitorującego PO KL, dotyczących:
 - Podkomitetów Monitorujących PO KL,
 - ogólnych kryteriów wyboru projektów w ramach PO KL,
 - szczegółowych kryteriów wyboru dla wybranych (pilotażowych) typów projektów w ramach PO KL.
- Uchwała nr 2 KM PO KL z dnia 26 października 2007 r. w sprawie przyjęcia do realizacji w 2007 r. projektów systemowych Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej, realizowanych w ramach Priorytetu VII PO KL Promocja integracji społecznej;
- Uchwała nr 3 KM PO KL z dnia 26 października 2007 r. w sprawie zatwierdzenia Planu Oceny PO KL;
- Uchwała nr 4 KM PO KL z dnia 21 listopada 2007 r. w sprawie rekomendowania Instytucji Zarządzającej PO KL zatwierdzenia Planów Działania komponentu centralnego PO KL na lata 2007-2008;
- Uchwała nr 5 KM PO z dnia 22 listopada 2007 r. w sprawie rekomendowania Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki zatwierdzenia Planów Działania komponentu regionalnego PO KL na lata 2007-2008.

Posiedzenia Podkomitetów w 2007 r. miały charakter wyłącznie konsultacyjno-organizacyjny (w związku z koniecznością przyspieszenia procedury zatwierdzania Planów Działania na lata 2007-2008, dokumenty te były rozpatrywane i rekomendowane na forum KM PO KL; niemniej, począwszy od Planów Działania na rok 2009 obowiązek ich rozpatrzenia będzie spoczywał na Podkomitetach Monitorujących PO KL). Tematem pierwszych posiedzeń były m.in.: zatwierdzenie regulaminów Podkomitetów, przedstawienie celów, istoty i zakresu zadań Podkomitetów, omówienie zasad i celów PO KL ze szczególnym uwzględnieniem komponentu regionalnego PO KL, rozpatrzenie sprawozdań okresowych z realizacji z realizacji Priorytetów za II półrocze 2007 r. oraz wybór przedstawicieli Podkomitetów do Regionalnych Grup Sterujących Ewaluacją.

Grupy robocze KM PO KL

W celu wsparcia Instytucji Zarządzającej, Instytucji Pośredniczących oraz Komitetu Monitorującego PO KL w procesie zarządzania programem, w ramach KM PO KL utworzono sześć grup roboczych do spraw: horyzontalnych, komponentu regionalnego PO KL, zatrudnienia i integracji społecznej, adaptacyjności i transferu wiedzy, edukacji oraz dobrego rządzenia.

Do głównych zadań grup roboczych należy: gromadzenie, wymiana oraz analizowanie informacji na temat wdrażania PO KL; okresowe badanie postępu i osiągania celów PO KL, w szczególności analizowanie wyzwań i zagrożeń dla realizacji PO KL; ocena adekwatności realizowanych działań w ramach PO KL, w odniesieniu do aktualnej i prognozowanej sytuacji społeczno-gospodarczej; przedkładanie KM PO KL lub bezpośrednio Instytucji Zarządzającej PO KL lub Instytucjom Pośredniczącym PO KL rekomendacji dot. zmian kryteriów wyboru projektów, zmian w programie lub jego uszczegółowieniu, służących usprawnieniu realizacji PO KL; wypracowywanie wspólnych rekomendacji, standardów i procedur oraz formułowanie wniosków i zaleceń dotyczących systemu wdrażania PO KL.

Ponadto każda z grup roboczych realizuje szczegółowe zadania związane z jej specyfiką.

Krajowy System Informatyczny (SIMIK 07-13)

Dla potrzeb monitoringu i sprawozdawczości Zespół Analityczny Ministerstwa Rozwoju Regionalnego we współpracy z Ministerstwem Finansów prowadził prace nad scentralizowanym Krajowym Systemem Informatycznym (SIMIK 07-13) gromadzącym na poziomie kraju dane niezbędne dla systemów zarządzania i kontroli dla wszystkich programów operacyjnych. System informatyczny w okresie programowania 2007-2013 oparty jest o technologię internetową, gromadzi znacznie mniejszą ilość danych w porównaniu do systemu zaprojektowanego w perspektywie 2004-2006. Do końca 2007 r. wdrożono pierwszą z trzech grup funkcjonalności pozwalającą na kompleksową obsługę projektu.

W ramach przedmiotowej grupy funkcjonalności udostępniono:

- administrację systemem;
- interfejsy komunikacyjne, czyli wymianę danych pomiędzy lokalnymi systemami informatycznymi (LSI) a krajowym systemem informatycznym (KSI);
- obsługę cyklu życia projektu (ewidencjonowanie i obsługa danych dot. wniosków aplikacyjnych, umów o dofinansowanie, wniosków o płatność, kontroli poszczególnych projektów).

W związku z faktem, iż pozostałe dwie funkcjonalności bazują na informacjach wprowadzonych w ramach I modułu, ich wdrożenie zaplanowano do końca maja 2008 r.

W ramach procesu wdrażania systemu KSI w instytucjach zaangażowanych we wdrażanie Programu wyodrębniono rolę Administratora Merytorycznego KSI, czyli osoby, która jest opiekunem użytkowników systemu w instytucji.

Ponadto, w roku 2007 zrealizowano szkolenia dla administratorów merytorycznych z wszystkich instytucji zaangażowanych we wdrażanie Programu.

W dniach od 27 listopada do 17 grudnia 2007 r. został przeprowadzony audyt informatyczny KSI w następujących obszarach:

- I. konstrukcja funkcjonalna systemu;
- II. rozwiązania techniczne;
- III. projekt wdrożenia systemu;
- IV. proces wdrażania systemu;
- V. polityka bezpieczeństwa systemu.

W wyniku audytu ustalono, iż w zakresie bezpieczeństwa danych opracowane i wdrożone zostały stosowne procedury i środki bezpieczeństwa danych na poziomie MRR i MF. Konieczne było natomiast jak najszybsze wypracowanie wspólnego planu bezpieczeństwa IT z uwzględnieniem wszystkich pozostałych instytucji, które będą korzystać z KSI SIMIK 07-13.

Audytorzy ustalili ponadto, iż stan KSI SIMIK 07-13 na dzień 15.12.2007 r. „umożliwia uruchomienie procesu naborów wniosków w poszczególnych programach operacyjnych”.

W kolejnym okresie sprawozdawczym będą prowadzone prace nad wdrożeniem rekomendacji z ww. audytu

Dodatkowo prowadzono prace mające na celu dostosowanie systemu PEFS - SPO RZL do nowego okresu programowania PO KL 2007–2013. W 2007 r. opracowano raport stanowiący analizę wymagań systemu. Rozpoczęto prace związane z przygotowaniem zarówno podstaw formalnych, jak i narzędzi informatycznych wspomagających funkcjonowanie systemu. Wdrożenie I etapu PEFS2007 pozwalającego na obsługę danych z wszystkich instytucji planowane jest na koniec II kwartału 2008 r.

W okresie sprawozdawczym nie zaistniały problemy z pozyskiwaniem i analizą danych.

Jednostki IZ PO KL odpowiedzialne za monitorowanie, sprawozdawczość i ewaluację programu

Wydziałem odpowiedzialnym za monitorowanie i sprawozdawczość PO KL jest Wydział Koordynacji w Departamencie Zarządzania EFS (DZF) w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego (MRR), natomiast zadania związane z ewaluacją PO KL pełni Wydział Monitorowania i Ewaluacji (DZF, MRR). Ponadto, zadania z zakresu monitorowania i sprawozdawczości w ramach Priorytetu X Pomoc techniczna są realizowane w ramach Wydziału Wspierania Zarządzania.

2.8 Krajowa rezerwa wykonania pomocy

Nie dotyczy sprawozdania za 2007 r.

3. Postęp wdrażania programu wg priorytetów

3.1 Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna

3.1.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów

- **Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu**

W okresie sprawozdawczym trwało przygotowanie do rozpoczęcia wdrażania poszczególnych Priorytetów i Działań PO KL; nie rozpoczęto właściwej realizacji projektów. W związku z tym wartości wskaźników w danym okresie sprawozdawczym wykazują wartości zerowe. Postępy w realizacji wskaźników zostaną przedstawione w sprawozdaniu obejmującym kolejny okres sprawozdawczy, po uruchomieniu właściwego wsparcia dla grup docelowych.

Tabela 4. Postęp fizyczny wg priorytetów programu - Priorytet I

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET I											
OBSZAR: ZATRUDNIENIE											
Cel szczegółowy 1. Modernizacja Publicznych Służb Zatrudnienia											
Wskaźniki produktu											
Liczba kluczowych pracowników publicznych służb zatrudnienia, którzy w wyniku udzielonego wsparcia podnieśli swoje kwalifikacje	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	4200	-	-	-	-	-	4200	-	-	4200
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba instytucji publicznych służb zatrudnienia, które uczestniczyły w projektach mających na celu wdrożenie standardów usług	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	355	-	-	-	-	-	355	-	-	355
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
% kluczowych pracowników PSZ, którzy w wyniku udzielonego wsparcia podnieśli swoje kwalifikacje	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	100%	-	-	-	-	-	100%	-	-	100%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
% instytucji publicznych służb zatrudnienia, w których wdrożono standardy usług	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	100%	-	-	-	-	-	100%	-	-	100%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźnik oceny wpływu EFS na funkcjonowanie PSZ ¹⁶	Realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Cel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Sytuacja wyjściowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹⁶ Wskaźnik oceny wpływu EFS na funkcjonowanie PSZ (dot. celu 1) - wskaźnik będzie mierzył wpływ EFS na funkcjonowanie PSZ uwzględniając m.in. jakość świadczonych usług, zadowolenie pracowników, zadowolenie klientów. Zakłada się, iż wskaźnik zostanie określony dwukrotnie w całym okresie programowania w ramach badania ewaluacyjnego. Przeprowadzenie pierwszego badania planowane jest w 2009 roku. Określona zostanie wartość bazowa oraz wartość docelowa wskaźnika.

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
PRIORYTET I												
Cel szczegółowy 2. Zwiększenie zasięgu oddziaływania Aktywnej Polityki Rynku Pracy												
Wskaźniki produktu												
Liczba osób, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu (O/K/M), w tym: a) młodzież zagrożona wykluczeniem społecznym, b) więźniowie, c) osoby przebywające w zakładach poprawczych, d) Romowie, e) osoby niepełnosprawne	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
	Cel	100 000 a) 27 000 b) 38 000 c) 5 000 d) 15 000 e) 15 000	-	-	-	-	-	-	100 000 a) 27 000 b) 38 000 c) 5 000 d) 15 000 e) 15 000	-	-	100 000 a) 27 000 b) 38 000 c) 5 000 d) 15 000 e) 15 000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
Wskaźniki rezultatu												
Udział osób, które podjęły pracę w okresie do 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie w łącznej liczbie osób, które zakończyły udział w projektach (O/K/M), w tym: - udział osób, które podjęły samozatrudnienie (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
	Cel	30% ≥ 7%	-	-	-	-	-	-	30% ≥ 7%	-	-	30% ≥ 7% %
	Sytuacja wyjściowa	b/d	-	-	-	-	-	-	-	-	-	b/d
OBSZAR: INTEGRACJA SPOŁECZNA												
Cel szczegółowy 3. Wzmocnienie instytucji pomocy społecznej i budowa partnerstwa na rzecz integracji społecznej												
Wskaźniki produktu												
Liczba instytucji pomocy społecznej, które uczestniczyły w projektach systemowych, mających na celu wdrożenie standardów usług	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
	Cel	2600	-	-	-	-	-	-	2600	-	-	2600
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
Liczba kluczowych pracowników instytucji pomocy społecznej, którzy w wyniku udzielonego wsparcia podnieśli swoje kwalifikacje	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
	Cel	12 000	-	-	-	-	-	-	12 000	-	-	12 000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
Wskaźniki rezultatu												
Odsetek instytucji pomocy społecznej w których wdrożono standardy usług	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
	Cel	90%	-	-	-	-	-	-	90%	-	-	90%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
Odsetek pracowników instytucji	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET I											
pomocy społecznej, którzy w wyniku udzielonego wsparcia podnieśli swoje kwalifikacje											
	Cel	70%	-	-	-	-	-	70%	-	-	70%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Odsetek instytucji pomocy społecznej, które zawarły kontrakty socjalne z ponad 10% wszystkich swoich klientów	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	25%	-	-	-	-	-	25%	-	-	25%
	Sytuacja wyjściowa	5%	-	-	-	-	-	-	-	-	5%
Odsetek projektów instytucji pomocy społecznej realizowanych w partnerstwie w ramach Priorytetu, w tym:	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
a) partnerstwa z publicznymi służbami zatrudnienia, b) partnerstwa z innymi instytucjami pomocy społecznej, c) partnerstwa publiczno-społeczne											
	Cel	50% a) 15% b) 20% c) 15%	-	-	-	-	-	50% a) 15% b) 20% c) 15%	-	-	50% a) 15% b) 20% c) 15%
	Sytuacja wyjściowa	b/d	-	-	-	-	-	-	-	-	b/d
Wskaźnik oceny wpływu EFS na funkcjonowanie instytucji pomocy społecznej ¹⁷	Realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Cel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Sytuacja wyjściowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

• Analiza jakościowa

W ramach Priorytetu I *Zatrudnienie i integracja społeczna* założono realizację 3 następujących celów szczegółowych:

1. Modernizacja Publicznych Służb Zatrudnienia (PSZ);
2. Zwiększenie zasięgu oddziaływania Aktywnych Polityk Rynku Pracy;
3. Wzmocnienie instytucji pomocy społecznej i budowa partnerstwa na rzecz integracji społecznej.

Oczekiwane efekty realizacji pierwszego z wymienionych celów to wdrożenie standardów usług w 100 % PSZ na terenie całego kraju oraz objęcie wszystkich kluczowych pracowników PSZ szkoleniem lub inną formą doskonalenia zawodowego, w tym w zakresie obsługi osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Oczekiwany efektem realizacji drugiego z wymienionych celów jest objęcie wsparciem 100 tys. osób z grup wymagających szczególnego wsparcia, zaś trzeciego z wymienionych celów szczegółowych:

- wdrożenie standardów usług w 90% instytucjach pomocy społecznej;

¹⁷ Wskaźnik oceny wpływu EFS na funkcjonowanie instytucji pomocy społecznej (dot. celu 3) - wskaźnik będzie mierzył wpływ EFS na funkcjonowanie instytucji pomocy społecznej uwzględniając m.in. jakość świadczonych usług, zadowolenie pracowników, zadowolenie klientów. Zakłada się, iż wskaźnik zostanie określony dwukrotnie w całym okresie programowania w ramach badania ewaluacyjnego. Przeprowadzenie pierwszego badania planowane jest w 2009 roku. Określona zostanie wartość bazowa oraz wartość docelowa wskaźnika.

- objęcie 70% kluczowych pracowników instytucji pomocy społecznej (bezpośrednio zajmujących się aktywną integracją) szkoleniami i innymi formami podnoszenia kwalifikacji (np. studia I i II stopnia, studia podyplomowe, doktoranckie, kursy zawodowe w tym: I i II stopień specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny);
- 25% instytucji pomocy społecznej, które zawarły kontrakty socjalne z ponad 10% wszystkich swoich klientów;
- 50% projektów kierowanych do osób wykluczonych społecznie będzie realizowanych w partnerstwie.

W związku z przyjętymi założeniami *Planu Działania na lata 2007-2008* dla Priorytetu I PO KL do końca 2007 roku nie ogłoszono konkursów oraz nie przyjęto do realizacji projektów systemowych, które realizowałyby powyższe cele.

Instytucja Pośrednicząca dla Priorytetu I skoncentrowała się na działaniach przygotowujących do rozpoczęcia realizacji programu, w tym pracach związanych z przygotowaniem *Opisu systemu zarządzania i kontroli Instytucji Pośredniczącej w ramach PO KL 2007-2013* oraz *Instrukcji wykonawczej Instytucji Pośredniczącej PO KL 2007-2013*. Przedmiotowe dokumenty zostaną zatwierdzone w styczniu 2008 roku.

W ramach Priorytetu I rolę Instytucji Pośredniczącej (IP) pełni Minister Pracy i Polityki Społecznej. Porozumienie w tej sprawie zawarte zostało pomiędzy Ministrem Rozwoju Regionalnego a Ministrem Pracy i Polityki Społecznej w dniu 27 kwietnia 2007 roku. Na mocy niniejszego porozumienia IP 12 października 2007 r. zawarła Porozumienie w sprawie dofinansowania Działania 1.1 *Wsparcie systemowe instytucji rynku pracy*, Działania 1.2 *Wsparcie systemowe instytucji pomocy społecznej* oraz Działania 1.3 *Ogólnopolski program integracji i aktywizacji zawodowej* (z wyłączeniem Poddziałania 1.3.1) w ramach PO KL z Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich (CRZL), które dla wymienionych Działań pełni rolę Instytucji Pośredniczącej II stopnia (IP II stopnia). Drugą IP II stopnia w Priorytecie I jest Władza Wdrażająca Programy Europejskie w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, z którą stosowne porozumienie zostało podpisane również w dniu 12 października 2007 r. Władza Wdrażająca odpowiedzialna jest za wdrażanie Poddziałania 1.3.1 *Projekty na rzecz społeczności romskiej*.

Alokacja finansowa przeznaczona na realizację Priorytetu I PO KL 2007-2013 wynosi 506 189 358 EUR, w tym udział środków EFS 430 260 954 EUR.

W dniu 27 listopada 2007 r. Instytucja Zarządzająca PO KL, na podstawie rekomendacji Komitetu Monitorującego PO KL, zatwierdziła *Plan Działania dla Priorytetu I PO KL na lata 2007-2008*.

Zatrudnienie

Na realizację polityki *Zatrudnienie* zgodnie z zapisami *Szczegółowego opisu Priorytetów PO KL* w ramach alokacji finansowej 2007-2013 Priorytetu I PO KL zaplanowano środki w wysokości 122 189 358 EUR, w tym 103 860 954 EUR dofinansowania z EFS. Stanowi to ponad 24% alokacji dla całego Priorytetu I PO KL. Zgodnie z *Planem Działania 2007- 2008* roku projekty, które będą realizowane w ww. obszarze to:

- projekty systemowe mające na celu wsparcie instytucji rynku pracy;
- projekty konkursowe na rzecz promocji równych szans kobiet i mężczyzn oraz godzenia życia zawodowego i rodzinnego.

Za realizację projektów systemowych odpowiedzialne będzie Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, projekty konkursowe będą mogły realizować wszystkie podmioty.

Integracja społeczna

Na realizację polityki *Integracja społeczna* zgodnie z zapisami *Szczegółowego Opisu Priorytetów PO KL* zaplanowano alokację finansową 2007-2013 w wysokości 384 000 000 EUR, w tym dofinansowanie z EFS – 326 400 000 EUR. Stanowi to blisko 76% środków przeznaczonych na cały Priorytet I PO KL. Zgodnie z *Planem Działania 2007-2008* projekty, które będą realizowane w ww. obszarze to:

- projekty systemowe mające na celu wsparcie instytucji pomocy i integracji społecznej;
- projekty konkursowe na rzecz społeczności romskiej;
- projekty systemowe Komendy Głównej Ochotniczych Hufców Pracy;

- projekty systemowe Centralnego Zarządu Służby Więziennej;
- projektów systemowych Ministerstwa Sprawiedliwości;
- 9 projektów systemowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 1 projekt systemowy CRZL.

Za realizację poszczególnych projektów systemowych odpowiadać będą: Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Władza Wdrażająca Programy Europejskie w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ochotnicze Hufce Pracy, Centralny Zarząd Służby Więziennej, Ministerstwo Sprawiedliwości oraz Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Projekty konkursowe, podobnie jak w obszarze *Zatrudnienia* będą mogły realizować wszystkie podmioty.

3.1.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W okresie sprawozdawczym nie napotkano na znaczące problemy podczas wdrażania programu.

3.2 Priorytet II Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia pracujących

3.2.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów

- Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu**

W okresie sprawozdawczym trwało przygotowanie do rozpoczęcia wdrażania poszczególnych Priorytetów i Działań PO KL; nie rozpoczęto właściwej realizacji projektów. W związku z tym wartości wskaźników w danym okresie sprawozdawczym wykazują wartości zerowe. Postępy w realizacji wskaźników zostaną przedstawione w sprawozdaniu obejmującym kolejny okres sprawozdawczy, po uruchomieniu właściwego wsparcia dla grup docelowych.

Tabela 4. Postęp fizyczny wg priorytetów programu - Priorytet II

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET II											
Cel szczegółowy 1. Rozwój i poprawa funkcjonowania systemowego wsparcia adaptacyjności pracowników i przedsiębiorstw											
Wskaźniki produktu											
Liczba konsultantów świadczących usługi na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w akredytowanych instytucjach, którzy zostali objęci usługami doradczymi, szkoleniowymi lub innymi formami podwyższania kwalifikacji	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	1600	-	-	-	-	-	1600	-	-	1600
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba osób należących do kadry szkoleniowej, którzy podnieśli swoje kwalifikacje w sposób prowadzący do uzyskania powszechnie uznanego certyfikatu	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	4000	-	-	-	-	-	4000	-	-	4000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba przedsiębiorstw i osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą, którzy skorzystali z usług świadczonych w akredytowanych instytucjach	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	350000	-	-	-	-	-	350000	-	-	350000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Odsetek konsultantów, świadczących usługi na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w akredytowanych instytucjach, którzy zostali objęci usługami doradczymi, szkoleniowymi lub innymi formami podwyższania kwalifikacji - w ogólnej liczbie konsultantów akredytowanych instytucji	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	90%	-	-	-	-	-	90%	-	-	90%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Odsetek osób należących do kadry szkoleniowej, którzy uzyskali	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET II											
certyfikat – w ogólnej liczbie osób należących do kadry szkoleniowej											
	Cel	30%	-	-	-	-	-	30%	-	-	30%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Odsetek przedsiębiorstw korzystających z usług świadczonych na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w akredytowanych instytucjach – w ogólnej liczbie funkcjonujących przedsiębiorstw	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	20%	-	-	-	-	-	20%	-	-	20%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Cel szczegółowy 2. Rozwój wykwalifikowanej i zdolnej do adaptacji siły roboczej											
Wskaźniki produktu											
Liczba przedsiębiorstw, które zostały objęte wsparciem	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	60000	-	-	-	-	-	60000	-	-	60000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba pracowników przedsiębiorstw, którzy zakończyli udział w projektach szkoleniowych, w tym: - liczba osób w wieku powyżej 50. roku życia	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	350000 ➤ 70000						350000 ➤ 70000			350000 ➤ 70000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Odsetek przedsiębiorstw, które inwestują w szkolenie pracowników w ogólnej liczbie aktywnych przedsiębiorstw	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	7%	-	-	-	-	-	7%	-	-	7%
	Sytuacja wyjściowa	b/d	-	-	-	-	-	-	-	-	b/d
Cel szczegółowy 3. Poprawa funkcjonowania systemu przewidywania i zarządzania zmianą gospodarczą											
Wskaźniki produktu											
Liczba sektorów (branż), dla których przeprowadzono analizę oczekiwanych efektów restrukturyzacji	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	8	-	-	-	-	-	8	-	-	8
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba pracowników zagrożonych negatywnymi skutkami procesów restrukturyzacji (zmiany gospodarczej), którzy zostali objęci działaniami szybkiego reagowania	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	2300	-	-	-	-	-	2300	-	-	2300
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba przedstawicieli reprezentatywnych partnerów społecznych na poziomie centralnym, którzy zostali objęci	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET II											
wsparcie w ramach Priorytetu											
	Cel	1800	-	-	-	-	-	1800	-	-	1800
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Odsetek pracowników, którzy w okresie do 6 m-cy po zakończeniu udziału w projekcie znaleźli pracę, założyli własną działalność gospodarczą, kontynuowali zatrudnienie w dotychczasowym miejscu pracy – w ogólnej liczbie pracowników, którzy zakończyli udział w projekcie	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	30%	-	-	-	-	-	30%	-	-	30%
	Sytuacja wyjściowa	b/d	-	-	-	-	-	-	-	-	b/d
Odsetek organizacji reprezentatywnych partnerów społecznych na poziomie centralnym objętych wsparciem w ramach Priorytetu – w ogólnej liczbie tych organizacji	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	100%	-	-	-	-	-	100%	-	-	100%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Cel szczegółowy 4. Poprawa stanu zdrowia osób pracujących poprzez opracowanie programów profilaktycznych oraz programów wspierających powrót do pracy											
Wskaźniki produktu											
Liczba programów profilaktycznych oraz programów wspierających powrót do pracy opracowanych w ramach Priorytetu	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	10	-	-	-	-	-	10	-	-	10
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Odsetek chorób zawodowych, dla których opracowano programy profilaktyczne oraz programy wspierające powrót do pracy	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	38%	-	-	-	-	-	38%	-	-	38%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Cel szczegółowy 5. Podniesienie kwalifikacji i umiejętności personelu medycznego											
Wskaźniki produktu											
Liczba pielęgniarek i położnych, które ukończyły studia pomostowe w ramach Priorytetu	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	24000	-	-	-	-	-	24000	-	-	24000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba lekarzy deficytowych specjalizacji: a) onkologia, b) kardiologia, c) medycyna pracy, którzy ukończyli w ramach Priorytetu pełen cykl kursów w ramach realizacji programu specjalizacji	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET II											
	Cel	a) 311 b) 404 c) 362	-	-	-	-	-	a) 311 b) 404 c) 362	-	-	a) 311 b) 404 c) 362
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Odsetek pielęgniarek i położnych, które ukończyły studia pomostowe w ramach Priorytetu w ogólnej liczbie pielęgniarek i położnych	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	7,83%	-	-	-	-	-	7,83%	-	-	7,83%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba lekarzy specjalistów na 100 tys. mieszkańców, w podziale na: a) onkologów, b) kardiologów, c) lekarzy medycyny pracy	Realizacja	a) 1,00 b) 5,43 c) 4,24	-	-	-	-	-	-	-	-	a) 1,00 b) 5,43 c) 4,24
	Cel	a) 2,06 b) 8,33 c) 5,86	-	-	-	-	-	a) 2,06 b) 8,33 c) 5,86	-	-	a) 2,06 b) 8,33 c) 5,86
	Sytuacja wyjściowa	a) 1,00 b) 5,43 c) 4,24	-	-	-	-	-	-	-	-	a) 1,00 b) 5,43 c) 4,24
Cel szczegółowy 6. Podniesienie jakości w jednostkach służby zdrowia											
Wskaźniki produktu											
Liczba przedstawicieli kadry zarządzającej oraz dysponentów środków publicznych w sektorze zdrowia, którzy zakończyli szkolenie z zakresu zarządzania w ramach Priorytetu	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	1500	-	-	-	-	-	1500	-	-	1500
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba jednostek służby zdrowia, posiadających akredytację Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia	Realizacja	62	-	-	-	-	-	-	-	-	62
	Cel	250	-	-	-	-	-	250	-	-	250
	Sytuacja wyjściowa	62	-	-	-	-	-	-	-	-	62
Wskaźniki rezultatu											
Odsetek jednostek służby zdrowia, których przedstawiciele kadry zarządzającej zostali objęci szkoleniami z zakresu zarządzania w ramach Priorytetu	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	50%	-	-	-	-	-	50%	-	-	50%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Odsetek jednostek służby zdrowia posiadających akredytację Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia	Realizacja	8%	-	-	-	-	-	-	-	-	8%
	Cel	32%	-	-	-	-	-	32%	-	-	32%
	Sytuacja wyjściowa	8%	-	-	-	-	-	-	-	-	8%

• Analiza jakościowa

W ramach Priorytetu II *Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia pracujących* założono realizację 6 następujących celów szczegółowych:

1. Rozwój i poprawa funkcjonowania systemowego wsparcia adaptacyjności pracowników i przedsiębiorstw - oczekiwane efekty to:
 - Objęcie usługami doradczymi, szkoleniowymi lub innymi formami podwyższania kwalifikacji 90% konsultantów świadczących usługi na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w akredytowanych instytucjach;
 - Objęcie usługami doradczymi, szkoleniowymi lub innymi formami podwyższania kwalifikacji (prowadzącymi do uzyskania powszechnie uznawanych certyfikatów) 4000 osób należących do kadry szkoleniowej;
 - Objęcie 350 000 przedsiębiorstw i osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą usługami świadczonymi na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w akredytowanych instytucjach.
2. Rozwój wykwalifikowanej i zdolnej do adaptacji siły roboczej - oczekiwany efektem jest objęcie wsparciem 60 tys. przedsiębiorstw, które inwestują w szkolenie swych pracowników (projekty o charakterze ponadregionalnym) oraz podniesienie kwalifikacji 350 tys. pracowników przedsiębiorstw dzięki ich udziałowi w szkoleniach (projekty o charakterze ponadregionalnym).
3. Poprawa funkcjonowania systemu przewidywania i zarządzania zmianą gospodarczą - oczekiwane efekty to:
 - Dokonanie analizy oczekiwanych efektów restrukturyzacji w branżach „wrażliwych” na rynek pracy;
 - Rozwinięcie strategii i instrumentów szybkiego reagowania w przypadku wystąpienia zmiany gospodarczej, dostosowanych do branż dotkniętych procesami restrukturyzacyjnymi;
 - Objęcie 1800 przedstawicieli reprezentatywnych partnerów społecznych wsparciem w ramach Priorytetu.
4. Poprawa stanu zdrowia osób pracujących poprzez opracowywanie programów profilaktycznych oraz programów wspierających powrót do pracy - oczekiwany efektem jest opracowanie 10 kompleksowych programów profilaktycznych oraz programów wspierających powrót do pracy dla poszczególnych grup pracowników/grup zawodowych.
5. Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności personelu medycznego - oczekiwany efektem jest zwiększenie o 100% liczby lekarzy onkologów; o 50% liczby lekarzy kardiologów; o 35% liczby lekarzy medycyny pracy, którzy ukończyli specjalizację oraz zwiększenie o 200% (z 12 000 do 36 000) liczby pielęgniarek i położnych, które ukończyły studia pomostowe w ramach PO KL.
6. Podniesienie jakości w jednostkach służby zdrowia - oczekiwane efekty to zwiększenie o 300% (z 8% do 32%) udziału jednostek służby zdrowia posiadających akredytację w ogólnej liczbie jednostek służby zdrowia oraz przeszkolenie 1500 przedstawicieli kadry zarządzającej i dysponentów środków publicznych w sektorze zdrowia w ramach odpowiednich szkoleń z zakresu zarządzania.

Zgodnie z *Planem Działania na lata 2007-2008* dla Priorytetu II w roku 2007 nie uruchomiono realizacji projektów systemowych i konkursowych, które realizowałyby powyższe cele.

W okresie sprawozdawczym trwały prace nad *przygotowaniem Instrukcji Wykonawczych Instytucji Pośredniczących II stopnia dla Priorytetu II*. Ostateczne wersje dokumentów zostaną zatwierdzone w I kwartale 2008 r.

Ponadto w 2007 r. trwały prace nad *przygotowaniem Opisu systemu zarządzania i kontroli Instytucji Pośredniczącej w ramach PO KL*. Ostateczna wersja dokumentu zostanie zatwierdzona na początku 2008 r.

W dniu 27 kwietnia 2007 r. Instytucja Pośrednicząca dla Priorytetu II PO KL podpisała porozumienie z Instytucją Zarządzającą w sprawie realizacji Priorytetu II. Funkcję Instytucji Pośredniczącej dla Priorytetu II PO KL pełni Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

W ramach Priorytetu II wyodrębniono Działania:

- Działanie 2.1 *Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki*, podzielone na trzy Poddziałania:
 - Poddziałanie 2.1.1 *Rozwój kapitału ludzkiego w przedsiębiorstwach* – projekty konkursowe
 - Poddziałanie 2.1.2 *Partnerstwo dla zwiększenia adaptacyjności* – projekty konkursowe realizowane przez partnerów społecznych
 - Poddziałanie 2.1.3 *Wsparcie systemowe na rzecz zwiększenia zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw* – projekty systemowe
- Działanie 2.2 *Wsparcie dla systemu adaptacyjności i kadr*, podzielone na dwa Poddziałania:
 - Poddziałanie 2.2.1 *Poprawa jakości usług świadczonych przez instytucje wspierające rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności* – projekty systemowe
 - Poddziałanie 2.2.2 *Poprawa jakości świadczonych usług szkoleniowych* – projekty systemowe
- Działanie 2.3 *Wzmocnienie potencjału zdrowia osób pracujących oraz poprawa jakości funkcjonowania systemu ochrony zdrowia*, podzielone na trzy Poddziałania:
 - Poddziałanie 2.3.1 *Opracowanie kompleksowych programów zdrowotnych* – projekty systemowe
 - Poddziałanie 2.3.2 *Doskonalenie zawodowe kadr medycznych* – projekty systemowe
 - Poddziałanie 2.3.3 *Podniesienie jakości zarządzania w ochronie zdrowia* – projekty systemowe

Dla wyżej wymienionych Działań oraz Poddziałania wyznaczono dwie IP II stopnia: Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz Ministerstwo Zdrowia.

Beneficjenci uprawnieni do otrzymania dofinansowania w ramach Priorytetu II zostali wskazani w *Szczegółowym opisie Priorytetów PO KL*. Zgodnie ze *Szczegółowym Opisem Priorytetów PO KL*, beneficjentami systemowymi w ramach Priorytetu II będą:

- Instytut Medycyny Pracy im. J. Nofera w Łodzi;
- Departament Pielęgniarek i Położnych Ministerstwa Zdrowia;
- Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego;
- Narodowy Fundusz Zdrowia;
- Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia.

Alokacja finansowa przeznaczona na realizację Priorytetu II wynosi 778 011 906 EUR, w tym udział środków EFS 661 310 120 EUR.

3.2.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W okresie sprawozdawczym nie napotkano na znaczące problemy podczas wdrażania programu.

3.3 Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty

3.3.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów

- Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu**

W okresie sprawozdawczym trwało przygotowanie do rozpoczęcia wdrażania poszczególnych Priorytetów i Działań PO KL; nie rozpoczęto właściwej realizacji projektów. W związku z tym wartości wskaźników w danym okresie sprawozdawczym wykazują wartości zerowe. Postępy w realizacji wskaźników zostaną przedstawione w sprawozdaniu obejmującym kolejny okres sprawozdawczy, po uruchomieniu właściwego wsparcia dla grup docelowych.

Tabela 4. Postęp fizyczny wg priorytetów programu - Priorytet III

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET III											
Cel szczegółowy 1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą											
Wskaźniki produktu											
Liczba projektów analitycznych i badawczych zrealizowanych w ramach Planu Działań	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	10	-	-	-	-	-	10	-	-	10
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba szkół, w których upowszechniono narzędzie i metodologię pomiaru EWD (edukacyjnej wartości dodanej)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	30499	-	-	-	-	-	30499	-	-	30499
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba pracowników nadzoru pedagogicznego, którzy zakończyli udział w projekcie w ramach Priorytetu	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	1280	-	-	-	-	-	1280	-	-	1280
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Wykonanie Planu Działań dotyczącego wzmocnienia zdolności do monitorowania, ewaluacji i badań, podzielonego na etapy podlegające monitorowaniu	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	95%	-	-	-	-	-	95%	-	-	95%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Odsetek szkół, oceniających jakość własnej pracy z wykorzystaniem wskaźnika EWD (edukacyjnej wartości dodanej)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	80%	-	-	-	-	-	80%	-	-	80%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Odsetek szkół objętych zmodernizowanym systemem nadzoru pedagogicznego, uwzględniającym pomiar EWD (edukacyjnej wartości dodanej)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	80%	-	-	-	-	-	80%	-	-	80%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Cel szczegółowy 2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli											
Wskaźniki produktu											
Liczba jednostek prowadzących kształcenie nauczycieli (tj. szkół wyższych oraz kolegów nauczycielskich), które zastosowały nowe formy i zasady kształcenia nauczycieli	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	71	-	-	-	-	-	71	-	-	71
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba jednostek prowadzących doskonalenie nauczycieli, które otrzymały wsparcie w ramach Priorytetu w celu uzyskania akredytacji	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	76	-	-	-	-	-	76	-	-	76
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Odsetek jednostek prowadzących kształcenie nauczycieli (tj. szkół wyższych oraz kolegów nauczycielskich), które zastosowały nowe formy i zasady kształcenia nauczycieli – w odniesieniu do wszystkich jednostek prowadzących kształcenie nauczycieli	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	13%	-	-	-	-	-	13%	-	-	13%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Odsetek jednostek prowadzących doskonalenie nauczycieli, które uzyskały akredytację, w odniesieniu do wszystkich jednostek prowadzących doskonalenie nauczycieli	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	15%	-	-	-	-	-	15%	-	-	15%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Cel szczegółowy 3. Poprawa stopnia powiązania oferty edukacyjnej w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach											
Wskaźniki produktu											
Liczba podstaw programowych na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej objętych przeglądem w celu lepszego ich zorientowania na potrzeby rynku pracy	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	144	-	-	-	-	-	144	-	-	144
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba opracowanych i upowszechnionych innowacyjnych programów nauczania w zakresie przedsiębiorczości, przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i technicznych	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	100	-	-	-	-	-	100	-	-	100
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uczestniczyli w trwających co najmniej dwa tygodnie stażach i praktykach w przedsiębiorstwach w ramach Priorytetu	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	14500	-	-	-	-	-	14500	-	-	14500
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Odsetek obowiązujących podstaw programowych na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej, które zostały zweryfikowane w celu lepszego ich zorientowania na potrzeby rynku pracy w odniesieniu do wszystkich podstaw programowych na poziomie szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	100%	-	-	-	-	-	100%	-	-	100%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Odsetek nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uczestniczyli w trwającym co najmniej dwa tygodnie doskonaleniu zawodowym w przedsiębiorstwach w stosunku do ogólnej liczby tych nauczycieli.	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	15%	-	-	-	-	-	15%	-	-	15%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Cel szczegółowy 4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie											
Wskaźniki produktu											
Liczba zawodów usystematyzowanych w Krajowych Ramach Kwalifikacji	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	350	-	-	-	-	-	350	-	-	350
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Wykonanie Planu Działań w zakresie opracowania Krajowych Ram Kwalifikacji, powiązanego z Europejskimi Ramami Kwalifikacji i zapewnienia ich spójności z Krajowym Systemem Kwalifikacji oraz opracowania i wdrożenia Krajowego Systemu Kwalifikacji – Plan Działań podzielony na etapy podlegające monitorowaniu	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	100%	-	-	-	-	-	100%	-	-	100%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

- **Analiza jakościowa**

W ramach Priorytetu III *Wysoka jakość systemu oświaty* założono realizację 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą - oczekiwanym efektem jest zrealizowanie 95% Planu Działań dotyczącego wzmocnienia zdolności ewaluacyjno-badawczych systemu edukacji.
2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli - oczekiwane efekty to zastosowanie przez 13% jednostek prowadzących kształcenie nauczycieli (tj. szkół wyższych oraz kolegiów nauczycielskich) nowych form i zasad kształcenia nauczycieli oraz objęcie 15% jednostek prowadzących doskonalenie nauczycieli jednolitym systemem akredytacji.
3. Poprawa stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach - oczekiwane efekty to:
 - Przegląd wszystkich aktualnie obowiązujących podstaw programowych;
 - wdrożenie 100 innowacyjnych programów nauczania, w tym w zakresie przedsiębiorczości, przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i technicznych;
 - objęcie 15% nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu doskonaleniem zawodowym we współpracy z przedsiębiorstwami.
4. Opracowanie i wdrożenie *Krajowych Ram Kwalifikacji* i *Krajowego Systemu Kwalifikacji* oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie - oczekiwanym efektem jest wdrożenie 100% Planu Działań obejmującego opracowanie *Krajowych Ram Kwalifikacji* (spójnych z *Europejskimi Ramami Kwalifikacji*) oraz opracowanie i wdrożenie *Krajowego Systemu Kwalifikacji*.

W ramach Priorytetu III wyodrębniono cztery Działania: Działanie 3.1 *Modernizacja systemu zarządzania i nadzoru w oświacie*, Działanie 3.2 *Rozwój systemu egzaminów zewnętrznych*, Działanie 3.3 *Poprawa jakości kształcenia* oraz Działanie 3.4 *Otwarcie systemu edukacji w kontekście uczenia się przez całe życie*. Działanie 3.1 zostało podzielone na dwa Poddziałania, Działanie 3.3 na cztery Poddziałania, Działanie 3.4 na trzy Poddziałania. Nie dokonano natomiast podziału Działania 3.2.

Funkcję Instytucji Pośredniczącej dla Priorytetu III PO KL pełni Ministerstwo Edukacji Narodowej. W dniu 8 maja 2007 r. pomiędzy Instytucją Pośredniczącą, a Instytucją Zarządzającą PO KL podpisano porozumienie w sprawie realizacji Priorytetu III. 18 października 2007 r. podpisano aneks do porozumienia.

W dniu 2 listopada 2007 r. Instytucja Zarządzająca zatwierdziła *Instrukcje wykonawcze Instytucji Pośredniczącej dla Priorytetu III Wysoka jakość systemu oświaty Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013* oraz *Opis systemu zarządzania i kontroli Instytucji Pośredniczącej dla Priorytetu III Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013*.

Dla Działań Priorytetu III nie wyznaczono Instytucji Pośredniczącej II stopnia, w związku z czym za ich wdrażanie odpowiada Instytucja Pośrednicząca.

Beneficjenci uprawnieni do otrzymania dofinansowania w ramach Priorytetu III zostali wskazani w *Szczegółowym opisie Priorytetów PO KL*. Zgodnie ze *Szczegółowym opisem Priorytetów PO KL*, beneficjentami systemowymi w ramach Priorytetu III będą:

- Minister właściwy ds. oświaty i wychowania;
- Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji;
- Kuratorzy oświaty;
- Centralna Komisja Egzaminacyjna;
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej.

Alokacja finansowa przeznaczona na realizację Priorytetu III wynosi 1 006 236 268 EUR, w tym udział

środków EFS 855 300 828 EUR.

Zgodnie z *Planem Działania na lata 2007-2008*, w ramach Priorytetu III zaplanowano w 2007 r. rozpoczęcie realizacji 11 projektów systemowych w ramach Działań 3.1 i 3.2 o łącznej wartości 53 160 420 EUR¹⁸ (191 457 254 PLN), co stanowi 5% alokacji na cały Priorytet.

Z dniem 1 października 2007 r. w ramach Działania 3.2 rozpoczął się okres realizacji 10 projektów, dla których beneficjentem systemowym jest Centralna Komisja Egzaminacyjna, o wartości stanowiącej 21,42% alokacji Działania 3.2 i wpisujących się w cel szczegółowy *Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą*:

1. *Badania dotyczące podnoszenia jakości narzędzi systemu egzaminów zewnętrznych* (okres realizacji 01.10.2007 r. – 31.12.2009 r.);
2. *Badania dotyczące rozwoju metodologii szacowania wskaźnika edukacyjnej wartości dodanej (EWD)* (okres realizacji 01.10.2007 r. – 31.12.2013 r.);
3. *Badania uwarunkowań zróżnicowania wyników egzaminów zewnętrznych* (okres realizacji 01.10.2007 r. – 31.12.2010 r.);
4. *Pilotaż nowych egzaminów maturalnych i eksternistycznych* (okres realizacji 01.10.2007 r. – 31.12.2010 r.);
5. *Pilotaż nowych egzaminów gimnazjalnych oraz sprawdzianu w klasie VI* (okres realizacji 01.10.2007 r. – 31.12.2009r.);
6. *Pilotaż nowej formuły egzaminu zawodowego* (okres realizacji 01.10.2007 r. – 31.12.2008 r.);
7. *Budowa banków zadań* (okres realizacji 01.10.2007 r. – 31.12.2009 r.);
8. *Opracowanie założeń Krajowego Systemu Informatycznego* (okres realizacji 01.10.2007 r. – 31.12.2008 r.);
9. *Szkolenia pracowników i współpracowników systemu egzaminów zewnętrznych oraz rozwój współpracy międzynarodowej, w tym realizacja projektów ponadnarodowych* (okres realizacji 01.10.2007 r. – 31.12.2008);
10. *Specjalistyczne publikacje dotyczące egzaminów zewnętrznych* (okres realizacji 01.10.2007 r. – 31.12.2008 r.).

W ramach Działania 3.1 w okresie sprawozdawczym nie rozpoczęto realizacji żadnego projektu. Pomimo faktu, iż w *Planie Działania na lata 2007-2008* zaplanowano realizację projektu systemowego *Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego – etap I* w ramach Poddziałania 3.1.2, decyzją kierownictwa Instytucji Pośredniczącej termin rozpoczęcia realizacji projektu przesunięto na I kwartał 2008 r. Ponadto, do końca 2007 r. nie rozpoczęła się realizacja żadnego projektu w ramach Działania 3.3 oraz Działania 3.4 Priorytetu III PO KL.

3.3.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W okresie sprawozdawczym nie napotkano na znaczące problemy podczas wdrażania programu.

¹⁸ Zastosowano kurs EBC z dnia 28 grudnia 2007 r. 1 EUR=3,6015 PLN.

3.4 Priorytet IV Szkolnictwo wyższe i nauka

3.4.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów

- Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu**

W okresie sprawozdawczym trwało przygotowanie do rozpoczęcia wdrażania poszczególnych Priorytetów i Działań PO KL; nie rozpoczęto właściwej realizacji projektów. W związku z tym wartości wskaźników w danym okresie sprawozdawczym wykazują wartości zerowe. Postępy w realizacji wskaźników zostaną przedstawione w sprawozdaniu obejmującym kolejny okres sprawozdawczy, po uruchomieniu właściwego wsparcia dla grup docelowych.

Tabela 4. Postęp fizyczny wg priorytetów programu - Priorytet IV

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET IV											
Cel szczegółowy 1. Dostosowanie kształcenia na poziomie wyższym do potrzeb gospodarki i rynku pracy.											
Wskaźniki produktu											
Liczba studentów, którzy ukończyli staże lub praktyki, wspierane ze środków EFS w ramach Priorytetu	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	140000	-	-	-	-	-	140000	-	-	140000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba studentów, którzy ukończyli staże lub praktyki, trwające co najmniej 3 miesiące	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	28000	-	-	-	-	-	28000	-	-	28000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Odsetek studentów, którzy ukończyli staże lub praktyki, wspierane ze środków EFS w stosunku do całkowitej liczby studentów	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	7%	-	-	-	-	-	7%	-	-	7%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Odsetek studentów, którzy ukończyli staże lub praktyki, trwające co najmniej 3 miesiące - w stosunku do całkowitej liczby studentów	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	1,5%	-	-	-	-	-	1,5%	-	-	1,5%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Cel szczegółowy 2. Poprawa jakości oferty edukacyjnej szkół wyższych.											
Wskaźniki produktu											
Liczba instytucji szkolnictwa wyższego, które wdrożyły modele zarządzania jakością i kontroli jakości w ramach Priorytetu, w tym: a) publiczne instytucje szkolnictwa wyższego b) prywatne instytucje szkolnictwa wyższego	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	120 a) 26 b) 94	-	-	-	-	-	120 a) 26 b) 94	-	-	120 a) 26 b) 94
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Liczba programów rozwojowych wdrożonych przez uczelnie w ramach Priorytetu	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	100	-	-	-	-	-	100	-	-	100
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Odsetek instytucji szkolnictwa wyższego, które wdrożyły modele zarządzania jakością i kontroli jakości kształcenia w stosunku do wszystkich instytucji szkolnictwa wyższego, w tym: a) publiczne instytucje szkolnictwa wyższego b) prywatne instytucje szkolnictwa wyższego	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	27% a) 20% b) 30%	-	-	-	-	-	27% a) 20% b) 30%	-	-	27% a) 20% b) 30%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Odsetek uczelni wyższych, które wdrożyły programy rozwojowe w stosunku do wszystkich uczelni wyższych	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	22,5%	-	-	-	-	-	22,5%	-	-	22,5%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Cel szczegółowy 3. Podniesienie atrakcyjności kształcenia w obszarze nauk matematyczno-, przyrodniczych i technicznych na poziomie wyższym											
Wskaźniki produktu											
Liczba uczelni oferujących dodatkowe zajęcia wyrównawcze dla studentów I roku kierunków matematyczno-przyrodniczych i technicznych	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	48	-	-	-	-	-	48	-	-	48
	Sytuacja wyjściowa	b/d	-	-	-	-	-	-	-	-	b/d
Liczba studentów I roku na kierunkach zamawianych przez ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	20800	-	-	-	-	-	20800	-	-	20800
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba absolwentów kierunków matematyczno-przyrodniczych i technicznych, zamawianych przez ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	18000	-	-	-	-	-	18000	-	-	18000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Odsetek studentów, którzy nie kontynuują nauki po I roku studiów na kierunkach matematyczno-przyrodniczych i technicznych w relacji do studentów I roku kierunków matematyczno – przyrodniczych i technicznych	Realizacja	25,5%	-	-	-	-	-	-	-	-	25,5%

	Cel	17,9%						17,9%			17,9%
	Sytuacja wyjściowa	25,5%	-	-	-	-	-	-	-	-	25,5%
Cel szczegółowy 4. Podniesienie kwalifikacji kadr systemu B+R w zakresie zarządzania badaniami naukowymi i komercjalizacji wyników prac badawczo – rozwojowych											
Wskaźniki produktu											
Liczba pracowników sektora B+R, którzy ukończyli szkolenie w zakresie zarządzania badaniami naukowymi i komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych w ramach Priorytetu (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	O: 9000 K: 3000 M: 6000	-	-	-	-	-	O: 9000 K: 3000 M: 6000	-	-	O: 9000 K: 3000 M: 6000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Odsetek pracowników sektora B+R, którzy podnieśli swoje kwalifikacje w zakresie zarządzania badaniami naukowymi i komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych w ramach Priorytetu w stosunku do ogólnej liczby pracowników sektora B+R (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	7,3%	-	-	-	-	-	7,3%	-	-	7,3%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

- **Analiza jakościowa**

W ramach Priorytetu IV *Szkolnictwo wyższe i nauka* założono realizację 4 następujących celów szczegółowych:

1. Dostosowanie kształcenia na poziomie wyższym do potrzeb gospodarki i rynku pracy - oczekiwanym efektem jest 7% wzrost liczby studentów uczestniczących w stażach lub praktykach (w tym uczestniczących w stażach i praktykach trwających co najmniej 3 miesiące);
2. Poprawa jakości oferty edukacyjnej szkół wyższych. - oczekiwane efekty to:
 - wzrost z 1,25% do 5% odsetka kierunków ocenionych przez Państwową Komisję Akredytacyjną jako wyróżniające;
 - 27% instytucji szkolnictwa wyższego, które wdrożyły modele zarządzania jakością i kontroli jakości kształcenia;
 - 22,5% uczelni, które wdrożyły programy rozwojowe w stosunku do wszystkich uczelni.
3. Podniesienie atrakcyjności kształcenia w obszarze nauk matematyczno - przyrodniczych i technicznych na poziomie wyższym. - oczekiwanymi efektami są: zwiększenie do 22 % odsetka absolwentów kierunków matematyczno-przyrodniczych i technicznych oraz zmniejszenie o 33 % odsetka studentów, niekontynuujących nauki po I roku studiów na kierunkach matematyczno-przyrodniczych i technicznych;
4. Podniesienie kwalifikacji kadr sektora B+R w zakresie współpracy z gospodarką oraz marketingu i komercjalizacji badań naukowych - oczekiwanym efektem jest zwiększenie do 7,3% odsetka pracowników sektora B+R, którzy podnieśli swoje kwalifikacje w zakresie zarządzania badaniami naukowymi i komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych.

Beneficjenci uprawnieni do otrzymania dofinansowania w ramach Priorytetu IV zostali wskazani w

Szczegółowym opisie Priorytetów PO KL.

W okresie, którego dotyczy sprawozdanie, nie uruchomiono procedury konkursowej oraz nie rozpoczęto realizacji projektów systemowych, które realizowałyby powyższe cele.

Priorytet IV został podzielony na dwa Działania, tj. Działanie 4.1 *Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy* oraz Działanie 4.2 *Rozwój kwalifikacji kadr systemu B+R i wzrost świadomości roli nauki w rozwoju gospodarczym*. Ponadto, Działanie 4.1 zostało podzielone na trzy Poddziałania. Za wdrażanie Działań w ramach Priorytetu odpowiada Instytucja Pośrednicząca, której funkcję pełni Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W dniu 8 maja 2007 r. zawarto porozumienie pomiędzy Instytucją Zarządzającą PO KL, a Instytucją Pośredniczącą w sprawie realizacji Priorytetu IV PO KL. Dnia 22 października 2007 r. zawarto porozumienie w sprawie dofinansowania Działania 4.1 oraz 4.2 w ramach Priorytetu IV PO KL - pomiędzy Instytucją Pośredniczącą a Instytucją Pośredniczącą II stopnia (IP II stopnia). Rolę IP II stopnia dla obu Działań pełnił Departament Wdrożeń i Innowacji w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Alokacja finansowa przeznaczona na realizację Priorytetu IV wynosi 960 366 839 EUR, w tym udział środków EFS 816 311 813 EUR.

Plan Działania na lata 2007-2008 dla Priorytetu IV PO KL został przekazany w ostatecznej wersji do Instytucji Zarządzającej w dniu 4 grudnia 2007 r. Instytucja Zarządzająca PO KL działając na podstawie rekomendacji Komitetu Monitorującego PO KL określonej w uchwale nr 4 z dnia 21 listopada 2007 r., zatwierdziła *Plan Działania 2007-2008* w dniu 5 grudnia 2007r.

W dniu 11 grudnia 2007 r. Instytucja Zarządzająca zatwierdziła *Instrukcje wykonawcze Instytucji Pośredniczącej dla Priorytetu IV Szkolnictwo Wyższe i Nauka PO KL* pod warunkiem wprowadzenia zmian do Regulaminu wewnętrznego Instytucji Pośredniczącej. Dnia 11 grudnia 2007 roku Instytucja Zarządzająca PO KL zatwierdziła również *Opis systemu zarządzania i kontroli* dla Priorytetu IV PO KL.

Jednocześnie, w okresie sprawozdawczym trwały prace nad opiniowaniem Instrukcji wykonawczych Instytucji Pośredniczącej II stopnia. Przedmiotowe instrukcje nie zostały zatwierdzone przez IP do końca 2007 r.

3.4.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W okresie sprawozdawczym nie napotkano na znaczące problemy podczas wdrażania programu.

3.5 Priorytet V Dobre rządzenie

3.5.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów

- **Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu**

W okresie sprawozdawczym trwało przygotowanie do rozpoczęcia wdrażania poszczególnych Priorytetów i Działań PO KL; nie rozpoczęto właściwej realizacji projektów. W związku z tym wartości wskaźników w danym okresie sprawozdawczym wykazują wartości zerowe. Postępy w realizacji wskaźników zostaną przedstawione w sprawozdaniu obejmującym kolejny okres sprawozdawczy, po uruchomieniu właściwego wsparcia dla grup docelowych.

Tabela 4. Postęp fizyczny wg priorytetów programu - Priorytet V

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET V											
Cel szczegółowy 1. Poprawa zdolności regulacyjnych administracji publicznej											
Wskaźniki produktu											
Liczba pracowników administracji publicznej, którzy ukończyli udział w projektach w ramach Priorytetu w podziale na: a) administrację rządową b) administrację samorządową	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	11300 a) 2800 b) 8500	-	-	-	-	-	11300 a) 2800 b) 8500	-	-	11300 a) 2800 b) 8500
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba propozycji uproszczeń ustaw najistotniejszych w kontekście prowadzenia działalności gospodarczej	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	70	-	-	-	-	-	70	-	-	70
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultat											
Stopień wdrożenia Programu Reformy Regulacji (% wdrożenia wg etapów)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	90%	-	-	-	-	-	90%	-	-	90%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba wprowadzonych w życie uproszczeń ustaw najistotniejszych w kontekście prowadzenia działalności gospodarczej	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	40	-	-	-	-	-	40	-	-	40
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Cel szczegółowy 2. Poprawa jakości usług oraz polityk związanych z rejestracją działalności gospodarczej i funkcjonowaniem przedsiębiorstw											
Wskaźniki produktu											
Liczba pracowników, którzy ukończyli udział	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET V											
w projektach w ramach Priorytetu w podziale na: a) pracowników administracji publicznej, b) pracowników sektora wymiaru sprawiedliwości.											
	Cel	25750 a) 25000 b) 750	-	-	-	-	-	25750 a) 25000 b) 750	-	-	25750 a) 25000 b) 750
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Średnia liczba dni potrzebnych na rejestrację działalności gospodarczej	Realizacja	31	-	-	-	-	-	-	-	-	31
	Cel	7	-	-	-	-	-	7	-	-	7
	Sytuacja wyjściowa	31	-	-	-	-	-	-	-	-	31
Średnie koszty administracyjne związane z założeniem działalności gospodarczej	Realizacja	Działalność gospodarcza os. fiz.: 1210PLN / 14,4h Spółka handlowa : 1722PLN / 20,5h	-	-	-	-	-	-	-	-	Działalność gospodarcza os. fiz.: 1210PLN/ 14,4h Spółka handlowa: 1722PLN/ 20,5h
	Cel	Działalność gospodarcza os. fiz.: 907,5PLN / 10,8h Spółka handlowa 1291,5PLN / 15,4h	-	-	-	-	-	Działalność gospodarcza os. fiz.: 907,5PLN / 10,8h Spółka handlowa 1291,5PLN / 15,4h	-	-	Działalność gospodarcza os. fiz.: 907,5PLN / 10,8h Spółka handlowa 1291,5PLN / 15,4h
	Sytuacja wyjściowa	Działalność gospodarcza os. fiz.: 1210PLN / 14,4h Spółka handlowa : 1722PLN / 20,5h	-	-	-	-	-	-	-	-	Działalność gospodarcza os. fiz.: 1210PLN/ 14,4h Spółka handlowa: 1722PLN/ 20,5h
Średni czas trwania postępowania w sprawach gospodarczych	Realizacja	9,4 miesiące	-	-	-	-	-	-	-	-	9,4 miesiące
	Cel	7,5 miesiące	-	-	-	-	-	7,5 miesiące	-	-	7,5 miesiące
	Sytuacja wyjściowa	9,4 miesiące	-	-	-	-	-	-	-	-	9,4 miesiące

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET V											
Cel szczegółowy 3. Modernizacja procesów zarządzania w administracji publicznej i wymiarze sprawiedliwości											
Wskaźniki produktu											
Odsetek dysponentów środków budżetowych państwa, którzy byli objęci wsparciem w zakresie przygotowania i wdrożenia wieloletniego planowania budżetowego w ujęciu zadaniowym	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	100%	-	-	-	-	-	100%	-	-	100%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba instytucji administracji publicznej, które były objęte wsparciem w zakresie poprawy standardów zarządzania w podziale na: a. urzędy administracji rządowej, w tym: - ministerstwa i urzędy centralne, - urzędy wojewódzkie, b. urzędy marszałkowskie, c. urzędy powiatowe, d. urzędy gmin	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	3 226 a. 1500 - 63 - 16 b. 12 c. 227 d. 1487	-	-	-	-	-	3 226 a. 1500 - 63 - 16 b. 12 c. 227 d. 1487	-	-	3 226 a. 1500 - 63 - 16 b. 12 c. 227 d. 1487
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba utworzonych dzięki wsparciu z EFS punktów obsługi interesantów w sądach	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	84	-	-	-	-	-	84	-	-	84
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba pracowników sektora wymiaru sprawiedliwości, którzy ukończyli udział w projektach w ramach Priorytetu	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	19000	-	-	-	-	-	19000	-	-	19000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Stopień realizacji planu wdrażania wieloletniego planowania budżetowego w ujęciu zadaniowym	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET V											
	Cel	100%	-	-	-	-	-	100%	-	-	100%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Odsetek instytucji administracji publicznej, które były objęte wsparciem w zakresie poprawy standardów zarządzania w podziale na:	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
a. urzędy administracji rządowej, w tym:											
➤ ministerstwa i urzędy centralne,											
➤ urzędy wojewódzkie,											
b. urzędy marszałkowskie,											
c. urzędy powiatowe,											
d. urzędy gmin.											
	Cel	62%	-	-	-	-	-	62%	-	-	62%
		a. 65%						a. 65%			a. 65%
		➤ 100%						➤ 100%			➤ 100%
		➤ 100%						➤ 100%			➤ 100%
		b. 75%						b. 75%			b. 75%
		c. 60%						c. 60%			c. 60%
		d. 60%						d. 60%			d. 60%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Odsetek spraw rozpatrywanych przez sądy w terminie powyżej 12 miesięcy	Realizacja	16,7%	-	-	-	-	-	-	-	-	16,7%
	Cel	13,3%	-	-	-	-	-	13,3%	-	-	13,3%
	Sytuacja wyjściowa	16,7%	-	-	-	-	-	-	-	-	16,7%
Cel szczegółowy 4. Budowa potencjału partnerów społecznych i organizacji pozarządowych ukierunkowana na wzmocnienie ich aktywnego uczestnictwa w procesie realizacji Strategii Lizbońskiej											
Wskaźniki produktu											
Liczba osób, które ukończyły udział w projekcie w ramach Priorytetu, w tym:	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
a. liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych,											
b. liczba przedstawicieli partnerów społecznych.											
	Cel	a. 5100 b. 4000	-	-	-	-	-	a. 5100 b. 4000	-	-	a. 5100 b. 4000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba instytucji działających na rzecz organizacji pozarządowych, które były objęte wsparciem	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET V											
	Cel	100	-	-	-	-	-	100	-	-	100
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba powiatów, na terenie których wdrożono, w ramach Priorytetu, programy z zakresu bezpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	112	-	-	-	-	-	112	-	-	112
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba reprezentatywnych organizacji partnerów społecznych, które były objęte wsparciem w zakresie budowania ich potencjału	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	7	-	-	-	-	-	7	-	-	7
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Odsetek jednostek administracji publicznej, które konsultowały i tworzyły akty normatywne przy udziale organizacji pozarządowych i partnerów społecznych w podziale na: a. urzędy gmin, b. starostwa powiatowe c. urzędy marszałkowskie d. urzędy wojewódzkie e. ministerstwa f. urzędy centralne	Realizacja	a. 35,5% b. 55% c. 87,5% d. 33,3% e. 33,3% f. 89,5%	-	-	-	-	-	-	-	-	a. 35,5% b. 55% c. 87,5% d. 33,3% e. 33,3% f. 89,5%
	Cel	a. 100% b. 100% c. 100% d. 53,3% e. 50% f. 100%	-	-	-	-	-	a. 100% b. 100% c. 100% d. 53,3% e. 50% f. 100%	-	-	a. 100% b. 100% c. 100% d. 53,3% e. 50% f. 100%
	Sytuacja wyjściowa	a. 35,5% b. 55% c. 87,5% d. 33,3% e. 33,3% f. 89,5%	-	-	-	-	-	-	-	-	a. 35,5% b. 55% c. 87,5% d. 33,3% e. 33,3% f. 89,5%
Odsetek organizacji pozarządowych korzystających z sieci wsparcia	Realizacja	8,5%	-	-	-	-	-	-	-	-	8,5%
	Cel	15%	-	-	-	-	-	15%	-	-	15%
	Sytuacja wyjściowa	8,5%	-	-	-	-	-	-	-	-	8,5%
Odsetek powiatów, na terenie których funkcjonuje bezpłatne poradnictwo prawne i obywatelskie	Realizacja	8,4%	-	-	-	-	-	-	-	-	8,4%
	Cel	29,5%	-	-	-	-	-	29,5%	-	-	29,5%
	Sytuacja wyjściowa	8,4%	-	-	-	-	-	-	-	-	8,4%

• Analiza jakościowa

W ramach Priorytetu V *Dobre rządzenie* założono realizację 4 następujących celów szczegółowych:

1. Poprawa zdolności regulacyjnych administracji publicznej - oczekiwane efekty to:
 - uproszczenie krajowych aktów prawnych;
 - usprawnienie systemu wdrażania dyrektyw UE;
 - optymalizacja systemu oceny skutków regulacji;
 - wdrożenie systemu pomiaru kosztów administracyjnych;
 - usprawnienie procesu stanowienia prawa miejscowego oraz aktów administracyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego.
2. Poprawa jakości usług oraz polityk związanych z rejestracją działalności gospodarczej i funkcjonowaniem przedsiębiorstw - oczekiwane efekty to:
 - skrócenie średniego czasu oczekiwania na rejestrację działalności gospodarczej z 31 do 7 dni
 - redukcja obciążeń administracyjnych przy zakładaniu działalności gospodarczej o 25%
 - skrócenie o 20% średniego czasu trwania postępowania w sprawach gospodarczych²⁶
3. Modernizacja procesów zarządzania w administracji publicznej i wymiarze sprawiedliwości - oczekiwane efekty to:
 - modernizacja zarządzania finansowego: wdrożenie systemu wieloletniego planowania budżetowego w ujęciu zadaniowym u wszystkich dysponentów środków budżetowych;
 - usprawnienie zarządzania zasobami ludzkimi: wdrożenie nowego systemu kształtowania wynagrodzeń we wszystkich jednostkach administracji rządowej;
 - objęcie 65% administracji rządowej (w tym 100% ministerstw i urzędów centralnych oraz 100% urzędów wojewódzkich), 75% urzędów marszałkowskich, 60% urzędów na szczeblu powiatu i gminy działaniami w zakresie poprawy standardów zarządzania wewnątrz tych jednostek;
 - zmniejszenie o 20% liczby spraw rozpatrywanych przez sądy w terminie powyżej 12 miesięcy poprzez poprawę procesów zarządzania w wymiarze sprawiedliwości.
4. Budowa potencjału partnerów społecznych i organizacji pozarządowych ukierunkowana na wzmocnienie ich aktywnego uczestnictwa w procesie realizacji Strategii Lizbońskiej - oczekiwane efekty to:
 - wzrost efektywności mechanizmów konsultacyjnych i współpracy z partnerami społecznymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie stanowienia i realizacji polityk publicznych i regulacji prawnych;
 - zwiększenie do 15% odsetka organizacji pozarządowych korzystających z sieci wsparcia, umacniającej ich zdolności do realizacji zadań publicznych;
 - wzrost o 250% liczby powiatów objętych bezpłatnym poradnictwem prawnym i obywatelskim;
 - wsparcie 100 % reprezentatywnych organizacji partnerów społecznych w zakresie budowania ich potencjału.

Priorytet V realizowany jest na poziomie centralnym. Specyfiką Priorytetu jest brak Instytucji Pośredniczącej. Koordynację zapewnia Instytucja Zarządzająca PO KL. Rolę Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla Działania 5.1 *Wzmocnienie potencjału administracji rządowej* pełni Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, dla Działania 5.2 *Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej* - Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, natomiast dla Działania 5.4 *Rozwój potencjału trzeciego sektora* i Działania 5.5 *Rozwój dialogu społecznego* Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. IP II stopnia nie została wyznaczona dla Działania 5.3 *Wsparcie na rzecz realizacji strategii lizbońskiej*.

Beneficjenci uprawnieni do otrzymania dofinansowania w ramach Priorytetu V zostali wskazani w *Szczegółowym opisie Priorytetów PO KL*. W ramach Priorytetu V rolę beneficjentów systemowych pełnią

następujące instytucje:

- Kancelaria Prezesa Rady Ministrów oraz Krajowa Szkoła Administracji Publicznej (Działanie 5.1);
- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (Działanie 5.2);
- Ministerstwo Gospodarki oraz Ministerstwo Sprawiedliwości (Działanie 5.3);
- Departament Pożytku Publicznego oraz Departament Dialogu i Partnerstwa Społecznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej (Działanie 5.4 i 5.5).

W okresie objętym sprawozdaniem zostały podpisane wszystkie porozumienia w sprawie dofinansowania Działań 5.1, 5.2, 5.4 oraz 5.5 między Instytucją Zarządzającą a IP II stopnia. W ramach Działania 5.2 podpisano porozumienie w dniu 16 października 2007 r., natomiast w ramach Działań 5.1, 5.4 oraz 5.5 – w dniu 29 października 2007 r. Do końca grudnia 2007 r. Instytucja Zarządzająca zatwierdziła instrukcje wykonawcze dla jednej IP II stopnia – KPRM, w ramach Działania 5.1. Zatwierdzenie pozostałych instrukcji zostało przewidziane na styczeń 2008 r.

Alokacja finansowa przeznaczona na realizację Priorytetu V wynosi 610 854 094 EUR, w tym udział środków EFS 519 225 980 EUR.

W dniu 5 grudnia 2007 r. Instytucja Zarządzająca PO KL zatwierdziła *Plan Działania na lata 2007 – 2008* dla Priorytetu V na podstawie rekomendacji Komitetu Monitorującego PO KL.

W opisywanym okresie sprawozdawczym nie rozpoczęto naboru wniosków w ramach projektów konkursowych.

Do końca roku 2007 rozpoczęto realizację jednego projektu systemowego w ramach Działania 5.1 pn. *Przygotowanie administracji rządowej do sporządzenia zadaniowego planu wydatków na rok 2008* na kwotę 685 287 EUR (2 468 060 PLN) (okres realizacji 01.06.2007 r. – 31.07.2008 r.), który wpisywał się w cel szczegółowy *Modernizacja procesów zarządzania w administracji publicznej i wymiarze sprawiedliwości*.

Zgodnie z zapisami Programu, ustalono wartości bazową i docelową wskaźnika rezultatu *średnie koszty administracyjne związane z założeniem działalności gospodarczej dla celu szczegółowego Poprawa jakości usług oraz polityk związanych z rejestracją działalności gospodarczej i funkcjonowanie przedsiębiorstw*.

Badania przeprowadzone przez Ministerstwo Gospodarki, beneficjenta systemowego w ramach Działania 5.3 wykazały, iż koszt administracyjny rejestracji działalności gospodarczej wynosi:

- przy rejestracji działalności gospodarczej przez osobę fizyczną – 1 210 złotych na firmę (w jednostkach czasu: 14,4h);
- przy rejestracji spółki handlowej – 1 722 złote na firmę (w jednostkach czasu: 20,5h).

Wartości docelowe, zgodnie z zapisami Programu, mniejsze o 25% od wartości bazowych, będą następujące:

- koszty administracyjne rejestracji działalności gospodarczej przez osobę fizyczną: 907,5 zł (10,8h);
- koszty administracyjne związane z rejestracją spółki handlowej: 1 291,50zł (15,4h).

Ponadto, określono również wartość docelową wskaźnika produktu dla celu szczegółowego 4 Priorytetu V *liczba osób, które ukończyły udział w projekcie w ramach Priorytetu*, w wysokości:

- liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych - 5 100 osób;
- liczba przedstawicieli partnerów społecznych - 4 000 osób.

3.5.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W okresie sprawozdawczym nie napotkano na znaczące problemy podczas wdrażania programu.

3.6 Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich

3.6.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów

- Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu

W okresie sprawozdawczym trwało przygotowanie do rozpoczęcia wdrażania poszczególnych Priorytetów i Działań PO KL; nie rozpoczęto właściwej realizacji projektów. W związku z tym wartości wskaźników w danym okresie sprawozdawczym wykazują wartości zerowe. Postępy w realizacji wskaźników zostaną przedstawione w sprawozdaniu obejmującym kolejny okres sprawozdawczy, po uruchomieniu właściwego wsparcia dla grup docelowych.

Tabela 4. Postęp fizyczny wg priorytetów programu - Priorytet VI

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET VI											
Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zasięgu oddziaływania Aktywnej Polityki Rynku Pracy											
Wskaźniki produktu											
Liczba osób, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu (O/K/M), w tym: - liczba osób, które były objęte <i>Indywidualnym Planem Działania</i> (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	950000 ➤ 285000	-	-	-	-	-	950000 ➤ 285000	-	-	950000 ➤ 285000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba osób, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	100000	-	-	-	-	-	100000	-	-	100000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba kluczowych pracowników PSZ, którzy zakończyli udział w szkoleniach realizowanych w systemie pozaszkolnym, istotnych z punktu widzenia regionalnego rynku pracy (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	4200	-	-	-	-	-	4200	-	-	4200
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Wskaźnik aktywizacji – stosunek liczby osób, które rozpoczęły udział w formie aktywizacji do liczby osób, które w tym samym okresie czasu zarejestrowały się jako bezrobotne (O/K/M)	Realizacja	O: 22,6% K: 25,5% M: 19,8%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 22,6% K: 25,5% M: 19,8%
	Cel	45%	-	-	-	-	-	45%	-	-	45%
	Sytuacja wyjściowa	O: 22,6% K: 25,5% M: 19,8%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 22,6% K: 25,5% M: 19,8%
Udział osób bezrobotnych i poszukujących pracy, które podjęły pracę w okresie do 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie w łącznej liczbie osób, które zakończyły udział w	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET VI											
projektach (O/K/M), w tym: - udział osób, które podjęły samozatrudnienie (O/K/M)											
	Cel	55% ➤ 20%						55% ➤ 20%			55% ➤ 20%
	Sytuacja wyjściowa	b/d	-	-	-	-	-	-	-	-	b/d
Odsetek kluczowych pracowników PSZ, którzy zakończyli udział w szkoleniach realizowanych w systemie pozaszkolnym, istotnych z punktu widzenia regionalnego rynku pracy (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	100%	-	-	-	-	-	100%	-	-	100%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	110000	-	-	-	-	-	110000	-	-	110000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Cel szczegółowy 2. Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób młodych											
Wskaźniki produktu											
Liczba osób w wieku 15-24 lata, które zakończyły udział w projekcie (O/K/M), w tym: - osoby z terenów wiejskich (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	250000 ➤ 75000	-	-	-	-	-	250000 ➤ 75000	-	-	250000 ➤ 75000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba osób w wieku 15-24 lata, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	25000	-	-	-	-	-	25000	-	-	25000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
% osób bezrobotnych, które otrzymały wsparcie w ramach Priorytetu w okresie pierwszych 100 dni od dnia zarejestrowania w urzędzie pracy w grupie osób młodych (15-24 lata) (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	100%	-	-	-	-	-	100%	-	-	100%
	Sytuacja wyjściowa	b/d	-	-	-	-	-	-	-	-	b/d
Wskaźnik aktywizacji – stosunek liczby osób, które rozpoczęły udział w formie aktywizacji do liczby osób, które w tym samym okresie czasu zarejestrowały się jako bezrobotne w grupie osób młodych (15-24 lata) (O/K/M)	Realizacja	O: 24,8% K: 29,9% M: 19,4%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 24,8% K: 29,9% M: 19,4%
	Cel	50%	-	-	-	-	-	50%	-	-	50%
	Sytuacja	O: 24,8%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 24,8%

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET VI											
	wyjściowa	K: 29,9% M: 19,4%									K: 29,9% M: 19,4%
Udział osób bezrobotnych i poszukujących pracy w wieku 15-24 lata, które podjęły pracę w okresie do 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie w łącznej liczbie osób, które zakończyły udział w projektach (O/K/M), w tym: udział osób, które podjęły samozatrudnienie (O/K/M)	Realizacja	56% ➤ 9%	-	-	-	-	-	-	-	-	56% ➤ 9%
	Cel	58% ➤ 10%	-	-	-	-	-	58% ➤ 10%	-	-	58% ➤ 10%
	Sytuacja wyjściowa	56% ➤ 9%	-	-	-	-	-	-	-	-	56% ➤ 9%
Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	27000	-	-	-	-	-	27000	-	-	27000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Cel szczegółowy 3. Zmniejszenie bezrobocia wśród osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (kobiety, osoby długotrwale bezrobotne, osoby niepełnosprawne, osoby bezrobotne zamieszkujące na obszarach wiejskich)											
Wskaźniki produktu											
Liczba osób, które zakończyły udział w projekcie (O/K/M), w tym: a) osoby niepełnosprawne (O/K/M) b) osoby długotrwale bezrobotne (O/K/M) c) osoby z terenów wiejskich (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	400 000 a)30000 b)100000 c)160000	-	-	-	-	-	400 000 a)30000 b)100000 c)160000	-	-	400 000 a)30000 b)100000 c)160000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba osób, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej (O/K/M), w tym: a) osoby niepełnosprawne (O/K/M) b) osoby długotrwale bezrobotne (O/K/M) c) osoby z terenów wiejskich (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	40000 a) 3000 b) 10000 c) 16000	-	-	-	-	-	40000 a) 3000 b) 10000 c) 16000	-	-	40000 a) 3000 b) 10000 c) 16000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba projektów wspierających rozwój inicjatyw lokalnych.	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	600	-	-	-	-	-	600	-	-	600
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET VI											
Wskaźnik aktywizacji – stosunek liczby osób, które rozpoczęły udział w formie aktywizacji do liczby osób, które w tym samym okresie czasu zarejestrowały się jako bezrobotne (O/K/M) i w grupach: a) osoby niepełnosprawne (O/K/M), b) osoby długotrwale bezrobotne (O/K/M), c) osoby z terenów wiejskich (O/K/M)	Realizacja	O: 22,6% K: 25,5% M: 19,8% a) O:17,4% b/d w rozbiciu na K i M b) O: 24% K: 25,2%, M: 22,7% c) O:24% K: 27,4%, M: 21%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 22,6% K: 25,5% M: 19,8% a) O:17,4% b/d w rozbiciu na K i M b) O: 24% K: 25,2%, M: 22,7% c) O:24% K: 27,4%, M: 21%
	Cel	45% a) 35% b) 50% c) 50%	-	-	-	-	-	45% a) 35% b) 50% c) 50%	-	-	45% a) 35% b) 50% c) 50%
	Sytuacja wyjściowa	O: 22,6% K: 25,5% M: 19,8% a) O:17,4% b/d w rozbiciu na K i M b) O: 24% K: 25,2%, M: 22,7% c) O:24% K: 27,4%, M: 21%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 22,6% K: 25,5% M: 19,8% a) O:17,4% b/d w rozbiciu na K i M b) O: 24% K: 25,2%, M: 22,7% c) O:24% K: 27,4%, M: 21%
Udział osób bezrobotnych i poszukujących pracy, które podjęły pracę w okresie do 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie w łącznej liczbie osób, które zakończyły udział w projektach (O/K/M) i w podziale na grupy: a) osoby niepełnosprawne (O/K/M) b) osoby długotrwale bezrobotne (O/K/M) c) osoby z terenów wiejskich (O/K/M)	Realizacja	b/d a) 32%	-	-	-	-	-	-	-	-	b/d a) 32%
	Cel	35% a) 35% b) 35% c) 35%	-	-	-	-	-	35% a) 35% b) 35% c) 35%	-	-	35% a) 35% b) 35% c) 35%
	Sytuacja wyjściowa	b/d a) 32%	-	-	-	-	-	-	-	-	b/d a) 32%
Udział osób bezrobotnych i poszukujących pracy, które podjęły samozatrudnienie w łącznej liczbie osób, które podjęły pracę w okresie do 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET VI											
	Cel	10%	-	-	-	-	-	10%	-	-	10%
	Sytuacja wyjściowa	b/d	-	-	-	-	-	-	-	-	b/d
Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej.	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	44000	-	-	-	-	-	44000	-	-	44000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Cel szczegółowy 4. Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób starszych											
Wskaźniki produktu											
Liczba osób w wieku 50-64 lata, które ukończyły udział w projekcie (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	150000	-	-	-	-	-	150000	-	-	150000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba osób w wieku 50-64 lata, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	10500	-	-	-	-	-	10500	-	-	10500
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Wskaźnik aktywizacji – stosunek liczby osób, które rozpoczęły udział w formie aktywizacji do liczby osób, które w tym samym okresie czasu zarejestrowały się jako bezrobotne w grupie osób w wieku 50-64 lata (O/K/M)	Realizacja	O: 19,4% K: 15,9% M: 21,5%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 19,4% K: 15,9% M: 21,5%
	Cel	40%	-	-	-	-	-	40%	-	-	40%
	Sytuacja wyjściowa	O: 19,4% K: 15,9% M: 21,5%	-	-	-	-	-	-	-	-	O: 19,4% K: 15,9% M: 21,5%
Udział osób w wieku 50-64 lata, zarejestrowanych jako bezrobotne i poszukujące pracy, które podjęły pracę w okresie do 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie w łącznej liczbie osób, które zakończyły udział w projektach (O/K/M), w tym: ➤ udział osób, które podjęły samozatrudnienie (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	35%, ➤ 10%	-	-	-	-	-	35%, ➤ 10%	-	-	35%, ➤ 10%
	Sytuacja wyjściowa	b/d	-	-	-	-	-	-	-	-	b/d
Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	11500	-	-	-	-	-	11500	-	-	11500
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

• Analiza jakościowa

W ramach Priorytetu VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* w komponencie regionalnym PO KL założono realizację 4 następujących celów szczegółowych:

1. Zwiększenie zasięgu oddziaływania Aktywnej Polityki Rynku Pracy - oczekiwane efekty to objęcie wsparciem 45% zarejestrowanych osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz objęcie 100% kluczowych pracowników PSZ szkoleniami realizowanymi w systemie pozaszkolnym, istotnymi z punktu widzenia regionalnego rynku pracy;
2. Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób młodych - oczekiwanym efektem jest objęcie wszystkich młodych bezrobotnych (15-24 lata) pomocą w ramach Aktywnych Polityk Rynku Pracy w okresie do 100 dni od dnia zarejestrowania do 2010 roku;
3. Zmniejszanie bezrobocia wśród osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (kobiet, osób długotrwale bezrobotnych, osób niepełnosprawnych, osób bezrobotnych zamieszkujących na obszarach wiejskich) - oczekiwane efekty to:
 - objęcie 50% bezrobotnych kobiet instrumentami rynku pracy oraz usługą szkoleniową;
 - objęcie 50% osób długotrwale bezrobotnych instrumentami rynku pracy oraz usługą szkoleniową;
 - objęcie 35% bezrobotnych osób niepełnosprawnych instrumentami rynku pracy oraz usługą szkoleniową;
 - objęcie 50% osób bezrobotnych zamieszkujących na obszarach wiejskich instrumentami rynku pracy oraz usługą szkoleniową;
4. Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób starszych - oczekiwanym efektem jest objęcie 40% starszych osób bezrobotnych (50-64 lata) instrumentami rynku pracy oraz usługą szkoleniową.

Beneficjenci uprawnieni do otrzymania dofinansowania w ramach Priorytetu VI zostali wskazani w *Szczegółowym opisie Priorytetów PO KL*.

W roku 2007 nie zakontraktowano środków i nie rozpoczęto realizacji projektów, które realizowałyby powyższe cele.

Za wdrażanie Priorytetu VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* w komponencie regionalnym PO KL odpowiada 16 Instytucji Pośredniczących (IP), w tym 13 urzędów marszałkowskich i 3 wojewódzkie urzędy pracy, oraz 14 Instytucji Pośredniczących II stopnia (IP II stopnia). W związku z tym, że w trzech województwach: podkarpackim, wielkopolskim i zachodniopomorskim nie wyznaczono IP II stopnia, za wdrażanie poszczególnych Działań Priorytetu VI odpowiadają Instytucje Pośredniczące. W województwie mazowieckim rolę IP II stopnia wyjątkowo pełnią dwie instytucje: Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie, który odpowiada za realizację Działania 6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie* oraz Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, która odpowiada za realizację pozostałych Działań w ramach Priorytetu.

W dniu 22 czerwca 2007 r. wszystkie IP komponentu regionalnego podpisały porozumienia z Instytucją Zarządzającą w sprawie realizacji komponentu regionalnego PO KL. Do końca grudnia 2007 r. Instytucja Zarządzająca zatwierdziła instrukcje wykonawcze dla 14 IP. W okresie sprawozdawczym w ramach PO KL deklaracje gotowości do audytu zgodności złożyło 11 IP.

W dniu 28 listopada 2007 r. Instytucja Zarządzająca PO KL, na podstawie rekomendacji Komitetu Monitorującego PO KL, zatwierdziła 15 Planów Działania opracowanych przez IP na lata 2007 – 2008 dla Priorytetu VI PO KL. W przypadku województwa mazowieckiego *Plan Działania* dla Priorytetu VI został zatwierdzony w dniu 3 grudnia 2007 r. po uwzględnieniu uwag zgłoszonych przez członków Komitetu Monitorującego. Zgłoszone uwagi dotyczyły usunięcia kryterium wysokości finansowej projektów w ramach Poddziałania 6.1.1. *Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy* dla wnioskodawców po raz pierwszy ubiegających się o dofinansowanie z funduszy strukturalnych, określonego jako zbyt surowe i nieuzasadnione, oraz korekty informacji wskazującej, iż kryteria wyboru projektów przyjęte zostały przez Komitet Monitorujący.

Alokacja finansowa przeznaczona na realizację Priorytetu VI PO KL 2007-2013 wynosi 2 256 929 201 EUR,

w tym udział środków EFS 1 918 389 821 EUR. Regionalny podział alokacji jest następujący:

Województwo	alokacja (EUR)
Dolnośląskie	154 250 307
Kujawsko-pomorskie	127 265 284
Lubelskie	162 699 367
Lubuskie	56 833 041
Łódzkie	160 203 271
Małopolskie	187 691 911
Mazowieckie	288 268 284
Opolskie	55 403 841
Podkarpackie	137 388 741
Podlaskie	82 755 794
Pomorskie	119 334 625
Śląskie	234 555 741
Świętokrzyskie	100 898 456
Warmińsko-mazurskie	99 405 388
Wielkopolskie	192 564 696
Zachodniopomorskie	97 410 454
Polska	2 256 929 201

Do końca 2007 r. ze względu na późne (październik - grudzień 2007 r.) ogłoszenie konkursów dla projektów pilotażowych i kontynuowanie procedur oceny zgłoszonych wniosków oraz brak projektów systemowych przyjętych do realizacji, w ramach Priorytetu VI *PO KL* nie zakontraktowano środków i nie rozliczono żadnych wydatków.

Projekty konkursowe

W ramach Priorytetu VI Instytucja Zarządzająca podjęła decyzję o uruchomieniu projektów pilotażowych w ramach Poddziałania 6.1.1. *Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na rynku pracy*. Określono, iż w ramach tychże projektów realizowane będą formy wsparcia nieobjęte pomocą publiczną i skierowane do osób pozostających bez zatrudnienia (nie zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotne lub poszukujące pracy), a wybrane zostaną w procedurze konkursowej skierowanej do instytucji innych, niż powiatowe urzędy pracy. Wartość minimalną projektów określono na poziomie 50 tys. zł. W ramach zdefiniowanych kryteriów strategicznych za grupy docelowe priorytetowe do objęcia wsparciem uznano: osoby niepełnosprawne, osoby powyżej 45. roku życia oraz kobiety, które pozostają bez zatrudnienia.

Pierwsze konkursy na realizację projektów pilotażowych w ramach Priorytetu VI ogłoszono w październiku 2007 r. w województwach: dolnośląskim, podkarpackim, podlaskim i warmińsko-mazurskim. Termin składania projektów upłynął przed końcem 2007 roku. W odpowiedzi na ogłoszone konkursy wpłynęły i zostały ocenione pozytywnie pod względem formalnym 177 projekty. Niemniej, do końca roku nie zakończono procedury oceny projektów, stąd w 2007 r. dla żadnego z ww. projektów nie podpisano umowy dofinansowania jego realizacji.

Projekty systemowe

W ramach Priorytetu VI *PO KL* do końca 2007 roku nie przyjęto do realizacji projektów systemowych.

3.6.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W okresie sprawozdawczym nie napotkano na znaczące problemy podczas wdrażania programu.

3.7 Priorytet VII Promocja integracji społecznej

3.7.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów

- Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu**

W okresie sprawozdawczym trwało przygotowanie do rozpoczęcia wdrażania poszczególnych Priorytetów i Działań PO KL; nie rozpoczęto właściwej realizacji projektów. W związku z tym wartości wskaźników w danym okresie sprawozdawczym wykazują wartości zerowe. Postępy w realizacji wskaźników zostaną przedstawione w sprawozdaniu obejmującym kolejny okres sprawozdawczy, po uruchomieniu właściwego wsparcia dla grup docelowych.

Tabela 4. Postęp fizyczny wg priorytetów programu - Priorytet VII

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET VII											
Cel szczegółowy 1. Poprawa dostępu do rynku pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym											
Wskaźniki produktu											
Liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projektach dotyczących aktywnej integracji (O/K/M), w tym: - osoby z terenów wiejskich	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	630000 ➤ 220500	-	-	-	-	-	630000 ➤ 220500	-	-	630000 ➤ 220500
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	420000	-	-	-	-	-	420000	-	-	420000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej bezpośrednio zajmujących się aktywną integracją, którzy w wyniku wsparcia z EFS podnieśli swoje kwalifikacje w systemie pozaszkolnym (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	17000	-	-	-	-	-	17000	-	-	17000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba projektów wspierających rozwój inicjatyw na rzecz aktywizacji i integracji społeczności lokalnych.	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	2200	-	-	-	-	-	2200	-	-	2200
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Odsetek klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zostali objęci kontraktami socjalnymi (O/K/M)	Realizacja	3%	-	-	-	-	-	-	-	-	3%
	Cel	10%	-	-	-	-	-	10%	-	-	10%
	Sytuacja	3%	-	-	-	-	-	-	-	-	3%

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET VII											
	wyjściowa										
Wskaźnik efektywności – odsetek beneficjentów, którzy podjęli pracę w okresie do 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie w łącznej liczbie osób, które wzięły udział w projektach (O/K/M)	Realizacja	34%	-	-	-	-	-	-	-	-	34%
	Cel	40%	-	-	-	-	-	40%	-	-	40%
	Sytuacja wyjściowa	34%	-	-	-	-	-	-	-	-	34%
Odsetek klientów instytucji pomocy społecznej będących w wieku aktywności zawodowej i nie pracujących, którzy w ramach Priorytetu zostali objęci działaniami aktywnej integracji (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	15%	-	-	-	-	-	15%	-	-	15%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Odsetek pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej bezpośrednio zajmujących się aktywną integracją, którzy podnieśli swoje kwalifikacje w systemie pozaszkolnym (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	100%	-	-	-	-	-	100%	-	-	100%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Cel szczegółowy 2. Wzmocnienie i poszerzenie zakresu działań sektora ekonomii społecznej											
Wskaźniki produktu											
Liczba instytucji wspierających ekonomię społeczną, które otrzymały wsparcie w ramach Priorytetu	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	40 (co najmniej 2 w każdym województwie)	-	-	-	-	-	40 (co najmniej 2 w każdym województwie)	-	-	40 (co najmniej 2 w każdym województwie)
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba inicjatyw z zakresu ekonomii społecznej wspartych z EFS	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	350	-	-	-	-	-	350	-	-	350
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba osób, które otrzymały wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej (O/K/M)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	29000	-	-	-	-	-	29000	-	-	29000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Liczba miejsc pracy utworzonych w sektorze ekonomii społecznej przy	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET VII											
wsparcie EFS											
	Cel	7000	-	-	-	-	-	7000	-	-	7000
	Sytuacja wyjściowa	b/d	-	-	-	-	-	-	-	-	b/d
Udział przychodów własnych jednostek ekonomii społecznej w ogólnej wartości ich przychodów	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	30%	-	-	-	-	-	30%	-	-	30%
	Sytuacja wyjściowa	b/d	-	-	-	-	-	-	-	-	b/d

- **Analiza jakościowa**

W ramach Priorytetu VII *Promocja integracji społecznej* w komponencie regionalnym PO KL założono realizację 2 następujących celów szczegółowych:

1. Poprawa dostępu do rynku pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym - oczekiwane efekty to:
 - objęcie 15% klientów instytucji pomocy społecznej (którzy jednocześnie: są w wieku aktywności zawodowej, nie pracują i korzystają z pomocy społecznej) działaniami aktywnej integracji;
 - objęcie 10% klientów instytucji pomocy społecznej (w wieku aktywności zawodowej) kontraktami socjalnymi;
 - objęcie 100% pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej (bezpośrednio zajmujących się aktywną integracją) szkoleniami i innymi formami podnoszenia kwalifikacji w systemie pozaszkolnym;
2. Wzmocnienie i poszerzenie zakresu działań sektora ekonomii społecznej - oczekiwane efekty to zapewnienie funkcjonowania instytucji wspierających ekonomię społeczną (przynajmniej dwie w każdym województwie) oraz 30% przychodów własnych jednostek ekonomii społecznej w ogólnej wartości ich przychodów.

Beneficjenci uprawnieni do otrzymania dofinansowania w ramach Priorytetu VII zostali wskazani w *Szczegółowym opisie Priorytetów PO KL*.

Za wdrażanie Priorytetu VII PO KL odpowiada 16 Instytucji Pośredniczących (IP) oraz 7 Instytucji Pośredniczących II stopnia (IP II stopnia). W związku z tym, iż w trzech województwach: podkarpackie, wielkopolskie i zachodniopomorskie nie wyznaczono IP II stopnia, za wdrażanie poszczególnych Działań Priorytetu VII odpowiadają Instytucje Pośredniczące. Jednocześnie, za wdrażanie Działania 7.1 *Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji* odpowiadają bezpośrednio Instytucje Pośredniczące PO KL.

W dniu 22 czerwca 2007 r. wszystkie IP komponentu regionalnego podpisały porozumienia z Instytucją Zarządzającą w sprawie realizacji komponentu regionalnego PO KL. Do końca grudnia 2007 r. Instytucja Zarządzająca zatwierdziła instrukcje wykonawcze dla 14 IP. W okresie sprawozdawczym w ramach PO KL deklaracje gotowości do audytu zgodności złożyło 11 IP.

W dniu 28 listopada 2007 r. Instytucja Zarządzająca PO KL, na podstawie rekomendacji Komitetu Monitorującego PO KL, zatwierdziła 16 *Planów Działania* opracowanych przez IP na lata 2007 – 2008 dla Priorytetu VII PO KL. W przypadku województwa opolskiego Plan Działania dla Priorytetu VII został zatwierdzony pod warunkiem rozszerzenia listy projektów realizowanych w ramach Poddziałania 7.2.1 *Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym* o projekty dotyczące promocji i wsparcia wolontariatu.

Alokacja finansowa przeznaczona na realizację Priorytetu VII PO KL wynosi 1 552 906 053 EUR, w tym udział środków EFS 1 319 970 145 EUR. Regionalny podział alokacji jest następujący:

Województwo	alokacja (EUR)
Dolnośląskie	106 133 695
Kujawsko-pomorskie	87 566 340
Lubelskie	111 947 168
Lubuskie	39 104 627
Łódzkie	110 229 700
Małopolskie	129 143 574
Mazowieckie	198 346 303
Opolskie	38 121 249
Podkarpackie	94 531 901
Podlaskie	56 941 074
Pomorskie	82 109 559
Śląskie	161 388 771
Świętokrzyskie	69 424 341
Warmińsko-mazurskie	68 397 019
Wielkopolskie	132 496 350
Zachodniopomorskie	67 024 382
Polska	1 552 906 053

Do końca 2007 r. w ramach Priorytetu VII PO KL nie rozliczono wydatków, ze względu na rozpoczęcie realizacji projektów systemowych dopiero pod koniec 2007 r. oraz nierozstrzygnięcie ogłoszonych konkursów przed upływem 2007 r. Ponadto, w styczniu 2008 r. uległ zmianie tryb zatwierdzania projektów systemowych IP: za projekt systemowy IP w ramach komponentu regionalnego - jednostki sektora finansów publicznych w strukturze samorządu województwa - uznano każdy projekt realizowany przez daną IP, bez względu na to, czy projekt ten realizowany jest przez inną komórkę organizacyjną, niż ta, która pełni funkcje IP. Zatem w sytuacji, kiedy IP jest jednocześnie beneficjentem projektu, podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie zawarta między Instytucją Zarządzającą a IP. Powyższa interpretacja spowodowała, iż wnioski o dofinansowanie projektów systemowych w ramach Działania 7.1 *Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji* z województwa pomorskiego, warmińsko – mazurskiego i lubuskiego przyjęte do realizacji decyzją IP, należało niezwłocznie przekazać do Instytucji Zarządzającej w celu ponownego zatwierdzenia i podpisania umowy między Instytucją Zarządzającą a IP.

Projekty konkursowe

W ramach Priorytetu VII PO KL Instytucja Zarządzająca nie podjęła decyzji o uruchomieniu projektów pilotażowych, jak miało to miejsce w przypadku pozostałych Priorytetów komponentu regionalnego. Pierwsze konkursy na realizację projektów w ramach Priorytetu VII ogłoszono 17 grudnia 2007 r. w województwie łódzkim. Były to 2 konkursy zamknięte w ramach Poddziałania 7.2.1 oraz Działania 7.3 *Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji* z terminem zgłaszania projektów do 15 lutego 2008 r. Jednocześnie, IP w województwie łódzkim (Departament ds. PO KL w Urzędzie Marszałkowskim) skorzystała z możliwości uszczegółowienia kryteriów strategicznych wyboru projektów określonych przez Instytucję Zarządzającą. W Poddziałaniu 7.2.1 preferowane były projekty skierowane do osób długotrwale bezrobotnych, które mają stanowić m.in. 40% uczestników projektu. Wnioskom o dofinansowanie realizacji projektu spełniającym powyższe kryterium była przyznawana premia w wysokości 5 punktów.

Projekty systemowe

W ramach Priorytetu VII PO KL do końca 2007 r. złożono do oceny 11 wniosków o dofinansowanie (w ramach Poddziałania 7.1.3), a ich realizacja polega na podnoszeniu kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej. Do realizacji na podstawie decyzji o dofinansowaniu przyjęto 6 z ww. projektów o łącznej wartości 3 256 244,53 EUR (11 727 364,67 PLN) i kwocie dofinansowania z EFS 2 767 807,85 EUR (9 968 259,97 PLN)¹⁹. Beneficjentami zatwierdzonych projektów są regionalne ośrodki polityki społecznej w następujących województwach: podkarpackim, wielkopolskim, dolnośląskim, lubelskim, łódzkim i mazowieckim. Realizację projektów najwcześniej rozpoczęto w województwie podkarpackim i dolnośląskim, a najpóźniej w województwie wielkopolskim.

Lista projektów systemowych przyjętych do realizacji w 2007 r. w ramach Poddziałania 7.1.3:

- *Szkolenia i specjalistyczne doradztwo dla kadr instytucji pomocy społecznej działających na terenie województwa podkarpackiego powiązane z potrzebami oraz specyfiką realizowanych zadań,*
- *Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej w Wielkopolsce,*
- *Projekt systemowy DOPS w zakresie podnoszenia kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej na lata 2007 – 2008,*
- *Szkolenia podnoszące kwalifikacje pracowników pomocy i integracji społecznej,*
- *Wsparcie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadr pomocy i integracji społecznej,*
- *Razem dla Mazowsza - Edukacja w działaniu.*

Ww. projekty wpisywały się w cel szczegółowy *Poprawa dostępu do rynku pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.*

3.7.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W okresie sprawozdawczym nie napotkano na znaczące problemy podczas wdrażania programu.

3.8 Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki

3.8.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów

- Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu**

W okresie sprawozdawczym trwało przygotowanie do rozpoczęcia wdrażania poszczególnych Priorytetów i Działań PO KL; nie rozpoczęto właściwej realizacji projektów. W związku z tym wartości wskaźników w danym okresie sprawozdawczym wykazują wartości zerowe. Postępy w realizacji wskaźników zostaną przedstawione w sprawozdaniu obejmującym kolejny okres sprawozdawczy, po uruchomieniu właściwego wsparcia dla grup docelowych.

Tabela 4. Postęp fizyczny wg priorytetów programu - Priorytet VIII

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET VIII											
Cel szczegółowy 1. Rozwój wykwalifikowanej i zdolnej do adaptacji siły roboczej											
Wskaźniki produktu											
Liczba przedsiębiorstw, które zostały objęte wsparciem w zakresie projektów szkoleniowych (projekty o charakterze regionalnym)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	140000	-	-	-	-	-	140000	-	-	140000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba pracujących osób dorosłych, które zakończyły udział w projektach szkoleniowych, w tym: - liczba osób w wieku powyżej 50. roku życia	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	200000 ➤ 40000	-	-	-	-	-	200000 ➤ 40000	-	-	200000 ➤ 40000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Odsetek przedsiębiorstw, których pracownicy zakończyli udział w szkoleniach w ramach Priorytetu - w ogólnej liczbie aktywnych przedsiębiorstw (projekty o charakterze regionalnym)	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	6%	-	-	-	-	-	6%	-	-	6%
	Sytuacja wyjściowa	b/d	-	-	-	-	-	-	-	-	b/d
Odsetek pracowników, których wynagrodzenia wzrosły w okresie do 6 m-cy po zakończeniu udziału w projekcie	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	10%	-	-	-	-	-	10%	-	-	10%
	Sytuacja wyjściowa	b/d	-	-	-	-	-	-	-	-	b/d
Cel szczegółowy 2. Poprawa funkcjonowania systemu przewidywania i zarządzania zmianą gospodarczą											
Wskaźniki produktu											
Liczba podmiotów, którym udzielono wsparcia w zakresie skutecznego przewidywania i zarządzania zmianą	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	500	-	-	-	-	-	500	-	-	500
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba pracowników zagrożonych negatywnymi skutkami procesów restrukturyzacji w	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET VIII											
przedsiębiorstwach, którzy zostali objęci działaniami szybkiego reagowania											
	Cel	22400	-	-	-	-	-	22400	-	-	22400
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba partnerstw (sieci współpracy) zawiązanych na szczeblu lokalnym i regionalnym	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	200	-	-	-	-	-	200	-	-	200
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Relacja liczby pracowników zagrożonych negatywnymi skutkami restrukturyzacji objętych działaniami szybkiego reagowania w stosunku do liczby pracowników objętych zwolnieniami grupowymi, zgłaszanymi do urzędów pracy	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	10%	-	-	-	-	-	10%	-	-	10%
	Sytuacja wyjściowa	b/d	-	-	-	-	-	-	-	-	b/d
Odsetek pracowników, którzy w okresie do 6 m-cy po zakończeniu udziału w projekcie znaleźli pracę, rozpoczęli działalność gospodarczą lub kontynuowali zatrudnienie w dotychczasowym miejscu pracy – w ogólnej liczbie pracowników którzy zakończyli udział w projekcie.	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	30%	-	-	-	-	-	30%	-	-	30%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

• Analiza jakościowa

W ramach Priorytetu VIII *Regionalne kadry gospodarki* w komponencie regionalnym PO KL założono realizację 2 następujących celów szczegółowych:

1. Rozwój wykwalifikowanej i zdolnej do adaptacji siły roboczej - oczekiwane efekty to objęcie 140 tys. przedsiębiorstw wsparciem w zakresie szkolenia ich pracowników oraz objęcie 200 tys. pracujących osób dorosłych wsparciem w formie szkoleń lub kursów przekwalifikowujących;
2. Poprawa funkcjonowania systemu przewidywania i zarządzania zmianą gospodarczą - oczekiwane efekty to objęcie 75% podmiotów włączonych w platformy współpracy wsparciem w zakresie przewidywania, zarządzania i oceny procesów restrukturyzacyjnych, w szczególności pomiędzy partnerami społecznymi, władzami lokalnymi i na szczeblu wojewódzkim, lokalną społecznością i instytucjami rynku pracy oraz rozwinięcie strategii i instrumentów szybkiego reagowania w przypadku wystąpienia zmiany gospodarczej, dostosowanych do potrzeb regionu i przedsiębiorstw dotkniętych procesami restrukturyzacyjnymi.

Beneficjenci uprawnieni do otrzymania dofinansowania w ramach Priorytetu VIII zostali wskazani w *Szczegółowym opisie Priorytetów PO KL*.

W roku 2007 nie zakontraktowano środków i nie rozpoczęto realizacji projektów, które realizowałyby powyższe cele.

Priorytet VIII PO KL został podzielony na dwa Działania, w ramach których wyszczególniono 6 Poddziałania (projekty systemowe wdrażane są w ramach dwóch Poddziałania). W okresie sprawozdawczym zakończono budowę systemu instytucjonalnego i podpisano porozumienia niezbędne do rozpoczęcia wdrażania priorytetu. Za wdrażanie Działania Priorytetu VIII odpowiada 16 Instytucji Pośredniczących (IP) oraz 8 Instytucji

Pośredniczących II stopnia (IP II stopnia).

W dniu 22 czerwca 2007 r. IP podpisały porozumienia z Instytucją Zarządzającą w sprawie realizacji komponentu regionalnego w ramach PO KL. Do końca grudnia 2007 r. Instytucja Zarządzająca zatwierdziła instrukcje wykonawcze dla 14 spośród 16 IP. W okresie sprawozdawczym w ramach komponentu regionalnego PO KL deklaracje gotowości do audytu zgodności złożyło 11 IP.

W dniach 26-29 listopada 2007 r. Instytucja Zarządzająca PO KL, na podstawie rekomendacji Komitetu Monitorującego PO KL, zatwierdziła 16 *Planów Działania* opracowanych przez IP na lata 2007 – 2008 dla Priorytetu VIII PO KL w tym, w przypadku województw: opolskiego i mazowieckiego pod warunkiem uwzględnienia uwag zgłoszonych podczas posiedzenia Komitetu Monitorującego.

Alokacja finansowa przeznaczona na realizację Priorytetu VIII PO KL wynosi 1 588 479 612 EUR, w tym udział środków EFS 1 350 207 670 EUR. Regionalny podział alokacji jest następujący:

Województwo	alokacja (EUR)
Dolnośląskie	108 564 977
Kujawsko-pomorskie	89 572 286
Lubelskie	114 511 624
Lubuskie	40 000 425
Łódzkie	112 754 813
Małopolskie	132 101 961
Mazowieckie	202 889 967
Opolskie	38 994 520
Podkarpackie	96 697 413
Podlaskie	58 245 465
Pomorskie	83 990 503
Śląskie	165 085 822
Świętokrzyskie	71 014 696
Warmińsko-mazurskie	69 963 840
Wielkopolskie	135 531 541
Zachodniopomorskie	68 559 758
Polska	1 588 479 612

Projekty konkursowe

Kierując się potrzebą ukierunkowania wsparcia na te grupy docelowe, które wymagają go w największym stopniu, Instytucja Zarządzająca zaproponowała uruchomienie w pierwszej kolejności (w charakterze pilotażu) projektów w ramach Poddziałania 8.1.1 *Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw* dotyczących kształcenia pracujących osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem nowych, uzupełnieniem lub podwyższeniem kwalifikacji i umiejętności (z wyłączeniem form szkolnych). W ramach zdefiniowanych kryteriów dostępu, wsparcie skierowano do dorosłych osób pracujących, które mają powyżej 45 lat i jednocześnie posiadają co najwyżej wykształcenie średnie.

Do końca okresu sprawozdawczego w ramach ww. Poddziałania weryfikację formalną przeszło pozytywnie 221 wniosków o wartości ogółem stanowiącej ok. 2% alokacji dla Priorytetu VIII na lata 2007-2013.

Projekty systemowe

Rozpoczęcie realizacji projektów systemowych jest planowane w kolejnym okresie sprawozdawczym.

Do końca okresu sprawozdawczego w ramach Priorytetu VIII PO KL nie rozliczono żadnych wydatków ze względu na planowane rozpoczęcie realizacji projektów systemowych w roku 2008 oraz brak rozstrzygnięcia ogłoszonych konkursów przed upływem 2007 r.

3.8.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W okresie sprawozdawczym nie napotkano na znaczące problemy podczas wdrażania programu.

3.9 Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

3.9.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów

- Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu**

W okresie sprawozdawczym trwało przygotowanie do rozpoczęcia wdrażania poszczególnych Priorytetów i Działań PO KL; nie rozpoczęto właściwej realizacji projektów. W związku z tym wartości wskaźników w danym okresie sprawozdawczym wykazują wartości zerowe. Postępy w realizacji wskaźników zostaną przedstawione w sprawozdaniu obejmującym kolejny okres sprawozdawczy, po uruchomieniu właściwego wsparcia dla grup docelowych.

Tabela 4. Postęp fizyczny wg priorytetów programu - Priorytet IX

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET IX											
Cel szczegółowy 1. Zmniejszenie nierówności w upowszechnieniu edukacji, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi											
Wskaźniki produktu											
Liczba ośrodków wychowania przedszkolnego, które uzyskały wsparcie w ramach Priorytetu	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	2000	-	-	-	-	-	2000	-	-	2000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba osób dorosłych w wieku 25-64 lata, które uczestniczyły w formalnym kształceniu ustawicznym w ramach Priorytetu	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	140000	-	-	-	-	-	140000	-	-	140000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba oddolnych inicjatyw społecznych podejmowanych w ramach Priorytetu	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	2000	-	-	-	-	-	2000	-	-	2000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Odsetek dzieci w wieku 3 – 5 lat uczestniczących w różnych formach edukacji przedszkolnej w ramach Priorytetu na obszarach wiejskich w stosunku do ogólnej liczby dzieci w tej grupie	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	6%	-	-	-	-	-	6%	-	-	6%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Odsetek osób w wieku 25-64 lat, które uczestniczyły w formalnym kształceniu ustawicznym (w ramach systemu oświaty) w stosunku do całkowitej liczby osób w tej grupie wiekowej	Realizacja	0,5%	-	-	-	-	-	-	-	-	0,5%
	Cel	1%	-	-	-	-	-	1%	-	-	1%
	Sytuacja wyjściowa	0,5%	-	-	-	-	-	-	-	-	0,5%
Odsetek gmin, w których zrealizowano oddolne inicjatywy społeczne w ramach Priorytetu w stosunku do wszystkich gmin	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	75%	-	-	-	-	-	75%	-	-	75%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET IX											
Cel szczegółowy 2. Zmniejszenie nierówności w jakości usług edukacyjnych, szczególnie pomiędzy obszarach wiejskimi i miejskimi (w zakresie kształcenia ogólnego)											
Wskaźniki produktu											
Liczba szkół (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne), które zrealizowały projekty rozwojowe w ramach Priorytetu, w podziale na: a) obszary miejskie b) obszary wiejskie	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	15600 a) 4700 b) 10900	-	-	-	-	-	15600 a) 4700 b) 10900	-	-	15600 a) 4700 b) 10900
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Odsetek szkół (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne), które zrealizowały projekty rozwojowe w ramach Priorytetu, w podziale na: a) obszary miejskie b) obszary wiejskie	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	60% a) 42% b) 80%	-	-	-	-	-	60% a) 42% b) 80%	-	-	60% a) 42% b) 80%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Cel szczegółowy 3. Podniesienie atrakcyjności i jakości kształcenia zawodowego											
Wskaźniki produktu											
Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które wdrożyły programy rozwojowe	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	3000	-	-	-	-	-	3000	-	-	3000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które współpracowały z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania programów rozwojowych	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	2250	-	-	-	-	-	2250	-	-	2250
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Odsetek szkół prowadzących kształcenie zawodowe, które wdrożyły programy rozwojowe w relacji do wszystkich szkół tego typu	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	50%	-	-	-	-	-	50%	-	-	50%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Odsetek szkół prowadzących kształcenie zawodowe, które współpracowały z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania programów rozwojowych, w relacji do wszystkich szkół tego typu	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	38%	-	-	-	-	-	38%	-	-	38%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba uczniów w szkołach	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET IX											
prowadzących kształcenie zawodowe, którzy zakończyli udział w stażach i praktykach w ramach Priorytetu											
	Cel	950000	-	-	-	-	-	950000	-	-	950000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Cel szczegółowy 4. Wzmocnienie rozwoju zawodowego i podnoszenie kwalifikacji nauczycieli na obszarach wiejskich											
Wskaźniki produktu											
Liczba nauczycieli, którzy uczestniczyli w doskonaleniu zawodowym w krótkich formach a) nauczyciele na obszarach wiejskich b) nauczyciele kształcenia zawodowego	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	80 700 a) 65 000 b) 7 700						80 700 a) 65 000 b) 7 700			80 700 a) 65 000 b) 7 700
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Odsetek nauczycieli, którzy podnieśli swoje kompetencje w wyniku doskonalenia zawodowego w krótkich formach w relacji do ogólnej liczby nauczycieli, w tym: a) nauczyciele na obszarach wiejskich b) nauczyciele kształcenia zawodowego	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	11% a) 33% b) 8%	-	-	-	-	-	11% a) 33% b) 8%	-	-	11% a) 33% b) 8%
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

- **Analiza jakościowa**

W ramach Priorytetu IX *Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach* w komponencie regionalnym PO KL założono realizację 4 następujących celów szczegółowych:

1. Zmniejszenie nierówności w upowszechnieniu edukacji, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi - oczekiwane efekty to objęcie w ramach Priorytetu 6% dzieci w wieku 3 – 5 lat uczestniczących w różnych formach edukacji przedszkolnej na obszarach wiejskich oraz zwiększenie o 100% odsetka osób dorosłych w wieku 25-64 lata uczestniczących w formalnym kształceniu ustawicznym;
2. Zmniejszenie nierówności w jakości usług edukacyjnych, szczególnie pomiędzy obszarach wiejskimi i miejskimi (w zakresie kształcenia ogólnego) - oczekiwanym efektem jest wdrożenie przez 60% szkół (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych), projektów rozwojowych obejmujących m.in nowoczesny systemu zarządzania, zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne (szkoły wiejskie 80%, miejskie 42%);
3. Podniesienie atrakcyjności i jakości kształcenia zawodowego - oczekiwane efekty to zwiększenie do 45% odsetka absolwentów szkół prowadzących kształcenie zawodowe kończących się maturą (ISCED 3B) w relacji do absolwentów wszystkich szkół ponadgimnazjalnych kończących się maturą (ISCED 3A i ISCED 3B) oraz zwiększenie do 43% odsetka absolwentów szkół ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie zawodowe (ISCED 3B i ISCED 3C) w relacji do liczby wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (ISCED 3A, B i C);
4. Wzmocnienie rozwoju zawodowego i podnoszenia kwalifikacji nauczycieli, szczególnie na obszarach wiejskich - oczekiwanym efektem jest zwiększenie do 11,0% odsetka nauczycieli podnoszących swoje

kompetencje poprzez doskonalenie zawodowe w krótkich formach w ramach osi priorytetowej (w tym odsetka nauczycieli na obszarach wiejskich do 33%, a odsetka nauczycieli kształcenia zawodowego do 8%).

Beneficjenci uprawnieni do otrzymania dofinansowania w ramach Priorytetu IX zostali wskazani w *Szczegółowym opisie Priorytetów PO KL*.

W roku 2007 nie zakontraktowano środków i nie rozpoczęto realizacji projektów, które realizowałyby powyższe cele.

Za wdrażanie Priorytetu IX PO KL odpowiada 16 Instytucji Pośredniczących (IP) oraz 5 Instytucji Pośredniczących II stopnia (IP II stopnia). W związku z tym, że w trzech województwach: podkarpackie, wielkopolskie i zachodniopomorskie nie wyznaczono IP II stopnia, za wdrażanie poszczególnych Działań Priorytetu IX odpowiadają Instytucje Pośredniczące. Jednocześnie, za wdrażanie Poddziałania 9.1.3 *Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych* odpowiadają bezpośrednio Instytucje Pośredniczące PO KL.

W dniu 22 czerwca 2007 r. wszystkie IP komponentu regionalnego podpisały porozumienia z Instytucją Zarządzającą w sprawie realizacji komponentu regionalnego PO KL. Do końca grudnia 2007 r. Instytucja Zarządzająca zatwierdziła instrukcje wykonawcze dla 14 IP. W okresie sprawozdawczym w ramach PO KL deklaracje gotowości do audytu zgodności złożyło 11 IP.

Alokacja finansowa przeznaczona na realizację Priorytetu IX PO KL wynosi 1 703 425 446 EUR, w tym udział środków EFS: 1 447 911 629 EUR. Regionalny podział alokacji jest następujący:

Województwo	alokacja (EUR)
Dolnośląskie	116 420 975
Kujawsko-pomorskie	96 053 931
Lubelskie	122 797 933
Lubuskie	42 894 943
Łódzkie	120 913 996
Małopolskie	141 661 146
Mazowieckie	217 571 526
Opolskie	41 816 248
Podkarpackie	103 694 647
Podlaskie	62 460 234
Pomorskie	90 068 238
Śląskie	177 031 791
Świętokrzyskie	76 153 473
Warmińsko-mazurskie	75 026 575
Wielkopolskie	145 338 898
Zachodniopomorskie	73 520 891
Polska	1 703 425 446

W dniu 28 listopada 2007 r. Instytucja Zarządzająca PO KL, na podstawie rekomendacji Komitetu Monitorującego PO KL, zatwierdziła 16 Planów Działania opracowanych przez IP na lata 2007 – 2008 dla Priorytetu IX PO KL, pod warunkiem uwzględnienia uwag zgłoszonych do 9 przedstawionych Planów Działania.

W listopadzie 2007 r. IP ogłosiła konkurs zamknięty w ramach Działania 9.5, jednak termin nadsyłania wniosków wyznaczono na 2 stycznia 2008 r. Zatem do końca 2007 r. w ramach Priorytetu IX PO KL nie podpisano umów o dofinansowanie projektu oraz nie rozliczono żadnych wydatków.

Projekty konkursowe

W ramach Priorytetu IX PO KL Instytucja Zarządzająca podjęła decyzję o uruchomieniu projektów pilotażowych w ramach Działania 9.5. Instytucja Zarządzająca zaproponowała uruchomienie w pierwszej kolejności konkursów projektów ukierunkowanych na pobudzenie świadomości środowisk lokalnych i ich

zaangażowanie w działania podnoszące poziom wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich. Zgodnie z kryteriami strategicznymi, premiowane były projekty realizowane w partnerstwie. Do końca 2007 r. konkursy pilotażowe ogłoszono w 14 województwach, z wyjątkiem województwa łódzkiego i opolskiego. W trakcie konkursów pilotażowych zidentyfikowano m.in. problem ze zdefiniowaniem *inicjatyw oddolnych* w ramach Działania 9.5 PO KL. Instytucja Zarządzająca podjęła kroki zmierzające do wyeliminowania problemowych kwestii (w *Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL* z dnia 13 marca 2008 r. zdefiniowano *oddolną inicjatywę lokalną*). Do końca 2007 r. w ramach Priorytetu IX złożono do oceny 196 wniosków o dofinansowanie (dotyczy Działania 9.5).

Projekty systemowe

Do końca 2007 r. złożono do oceny jeden wniosek o dofinansowanie projektu systemowego w ramach Poddziałania 9.1.3 *Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych* (projekt Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie). Do końca 2007 r. przedmiotowy projekt nie został zaakceptowany do realizacji.

3.9.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W okresie sprawozdawczym nie napotkano na znaczące problemy podczas wdrażania programu.

3.10 Priorytet X Pomoc techniczna

3.10.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów

- Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu

Tabela 4. Postęp fizyczny wg priorytetów programu - Priorytet X

Wskaźniki	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
PRIORYTET X											
Cel szczegółowy 1: Zapewnienie organizacyjnego, administracyjnego i finansowego wsparcia procesu zarządzania, wdrażania, monitorowania, kontroli oraz prac Komitetu Monitorującego PO KL, służącego sprawnemu wdrażaniu PO KL oraz efektywnemu wykorzystaniu środków EFS											
Wskaźniki produktu											
Liczba stanowisk pracy finansowanych z PT	Realizacja	1 511,75	-	-	-	-	-	-	-	-	1 511,75
	Cel	1 100	-	-	-	-	-	1 100	-	-	1 100
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wskaźniki rezultatu											
Średni czas dokonania refundacji wniosków o płatność	Realizacja	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Cel	21	-	-	-	-	-	21	-	-	21
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Cel szczegółowy 2: Zapewnienie organizacyjnego, administracyjnego i finansowego wsparcia procesu ewaluacji, informacji i promocji EFS, służącego sprawnemu wdrażaniu PO KL oraz efektywnemu wykorzystaniu środków EFS											
Wskaźniki produktu											
Liczba beneficjentów szkoleń, uczestników konferencji i seminariów	Realizacja	14 444	-	-	-	-	-	-	-	-	14 444
	Cel	35 000	-	-	-	-	-	35 000	-	-	35 000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Liczba wejść na stronę internetową PO KL	Realizacja	831 465	-	-	-	-	-	-	-	-	831 465
	Cel	5 000 000	-	-	-	-	-	5 000 000	-	-	5 000 000
	Sytuacja wyjściowa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0

- Analiza jakościowa

W ramach Priorytetu X *Pomoc techniczna* założono realizację 2 następujących celów szczegółowych:

1. Zapewnienie organizacyjnego, administracyjnego i finansowego wsparcia procesu zarządzania, wdrażania, monitorowania, kontroli oraz prac Komitetu Monitorującego PO KL, służącego sprawnemu wdrażaniu PO KL oraz efektywnemu wykorzystaniu środków EFS;
2. Zapewnienie organizacyjnego, administracyjnego i finansowego wsparcia procesu ewaluacji, informacji i promocji EFS, służącego sprawnemu wdrażaniu PO KL oraz efektywnemu wykorzystaniu środków EFS.

Alokacja finansowa przeznaczona na realizację Priorytetu X wynosi 456 808 282 EUR, w tym wkład wspólnotowy EFS 388 287 040 EUR.

Beneficjentami Pomocy technicznej PO KL są:

- Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki,
- Instytucje Pośredniczące w ramach komponentu centralnego i regionalnego,
- IP II stopnia,
- beneficjenci realizujący projekty w trybie systemowym wskazani przez Instytucje Pośredniczące,
- Krajowy Ośrodek EFS, Regionalne Ośrodki EFS.

Na podstawie podpisanych w dniu 22 czerwca 2007 r. *Porozumień w sprawie realizacji komponentu regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* Instytucjom Pośredniczącym przyznano środki na realizację Pomocy technicznej na lata 2007-2010. Alokacja przyznana instytucjom zaangażowanym we wdrażanie programu na poziomie regionalnym stanowi kwotę proporcjonalną do alokacji przyznanej na realizację komponentu regionalnego - 64% całości środków Pomocy technicznej zostanie wydatkowane przez ww. instytucje. Ponadto, podział alokacji z Pomocy technicznej przypadający na poszczególne województwa uwzględniał następujące czynniki:

- podział całej alokacji na 9 lat okresu wdrażania PO KL,
- założenie niezbędnych kosztów stałych dla każdej z instytucji,
- proporcjonalność przyznanych środków w stosunku do alokacji, jaką każda z instytucji otrzymała na wdrażanie Priorytetów I-IX PO KL.

Podział środków Pomocy technicznej na lata 2007-2010 przedstawia poniższa tabela:

Lp	instytucja	przyznana kwota lata 2007-2010 (100%)	w tym kod 85	w tym kod 86
komponent centralny w ramach PO KL				
1	MPIPS	45 477 213	38 655 631	6 821 582
2	MEN	32 973 925	28 027 836	4 946 089
3	MNiSW	31 540 619	26 809 526	4 731 093
4	KPRM	6 846 433	5 819 468	1 026 965
5	MSWiA	9 412 108	8 000 292	1 411 816
łącznie (1-5)		126 250 298	107 312 753	18 937 545
komponent regionalny w ramach PO KL				
6	Dolnośląskie	31 326 109	26 627 193	4 698 916
7	Lubelskie	27 667 643	23 517 497	4 150 146
8	Lubuskie	32 471 590	27 600 852	4 870 739
9	Kujawsko-Pomorskie	18 118 863	15 401 034	2 717 829
10	Łódzkie	32 133 177	27 313 200	4 819 977
11	Małopolskie	35 859 928	30 480 939	5 378 989
12	Mazowieckie	49 495 454	42 071 136	7 424 318
13	Opolskie	17 925 110	15 236 344	2 688 767
14	Podkarpackie	29 040 122	24 684 104	4 356 018
15	Podlaskie	21 633 318	18 388 320	3 244 998
16	Pomorskie	26 592 448	22 603 581	3 988 867
17	Śląskie	42 213 439	35 881 423	6 332 016
18	Świętokrzyskie	24 092 993	20 479 044	3 613 949
19	Warmińsko-Mazurskie	23 890 574	20 306 988	3 583 586
20	Wielkopolskie	36 520 538	31 042 457	5 478 081
21	Zachodniopomorskie	23 620 104	20 077 088	3 543 016
łącznie (6-21)		472 601 410	401 711 199	70 890 212
łącznie (1-21)		598 851 708	509 023 952	89 827 756

Do dnia 21 listopada 2007 r. Instytucja Zarządzająca PO KL zatwierdziła przygotowane przez Instytucje Pośredniczące *Roczne Plany Działania Pomocy Technicznej (RPD PT PO KL)* na lata 2007-2008. Wyjątkowo

dokumenty te obejmują okres dwóch lat, lecz każdy następny RPD PT PO KL będzie obejmował jeden rok budżetowy. RPD PT PO KL jest dokumentem Instytucji Pośredniczącej i obejmuje działania planowane do realizacji zarówno przez IP, jak i IP II stopnia oraz/ lub beneficjentów systemowych.

Roczny Plan Działania Pomocy Technicznej składa się z następujących elementów:

- Plan Kontroli,
- Plan Szkoleń,
- Plan Kosztów Instytucji,
- Plan Działań Ewaluacyjnych,
- Plan Działań Informacyjno – Promocyjnych,
- Plan Kosztów Wdrażania.

Stopień osiągnięcia wskaźników rzeczowych i finansowych

Instytucje Pośredniczące (oraz IP II stopnia i beneficjenci systemowi) wykazały stan zatrudnienia wynoszący 1 511,75 stanowisk pracy finansowanych z Pomocy technicznej (co stanowiło 137% wartości docelowej), 14 444 beneficjentów szkoleń i uczestników spotkań finansowanych z Pomocy technicznej (co stanowiło 41% wartości docelowej), zaś Instytucja Zarządzająca PO KL zanotowała 831 465 wejść na stronę internetową PO KL (co stanowiło 17% wartości docelowej). Biorąc pod uwagę fakt, iż wdrażanie pomocy technicznej rozpoczęło się dopiero w ostatnim kwartale 2007 r. stopień realizacji ww. wskaźników należy uznać za satysfakcjonujący.

Do końca 2007 r. nie zostały zatwierdzone wnioski o płatność w ramach Pomocy technicznej PO KL. Instytucje zaangażowane we wdrażanie programu zaplanowały złożenie pierwszych wniosków obejmujących wydatki za 2007 r. w okresie styczeń – luty 2008 r. W związku z powyższym, informacje nt. wartości wskaźnika *średni czas dokonania refundacji wniosków o płatność* zostaną przekazane w sprawozdaniu dotyczącym kolejnego okresu sprawozdawczego.

3.10.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W okresie sprawozdawczym nie napotkano na znaczące problemy podczas wdrażania priorytetu.

4. Programy współfinansowane z EFS – spójność i koncentracja wsparcia²⁰⁾

Zgodność z Europejską Strategią Zatrudnienia, Krajowym Programem Reform, Krajowym Planem Działania na Rzecz Zatrudnienia oraz celami Wspólnoty wskazanymi w Rozporządzeniu nr 1081/2006

Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL) został stworzony w celu realizacji zadań wspólnotowej polityki zatrudnienia określonych w przepisach traktatowych WE (TWE), jej strategicznych dokumentach programowych (Strategia Lizbońska, Europejska Strategia Zatrudnienia) i strategicznych wytycznych. Założenia polityki zatrudnienia na lata 2007-2013 na gruncie krajowym reguluje Krajowy Program Reform 2005- 2008 oraz coroczny Krajowy Plan Działania na rzecz Zatrudnienia. Działania podejmowane w ramach PO KL wpisują się w cele określone zarówno w uregulowaniach wspólnotowych, jak i krajowych.

Realizacja celów Wspólnoty Europejskiej (WE) w zakresie integracji społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu odbywa się między innymi w ramach PO KL. W ramach Priorytetu I oraz VII PO KL przewidziana została realizacja działań ukierunkowanych na aktywną integrację, aktywizację zawodową i społeczną osób pochodzących ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym (wsparciem objęto m.in. Romów, więźniów, „trudną” młodzież, niepełnosprawnych) a także na modernizację systemów instytucji rynku pracy oraz instytucji pomocy i integracji społecznej, w celu skuteczniejszego świadczenia usług skierowanych do wyżej wymienionych grup. Do grupy osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, kwalifikujących się do wsparcia w ramach Priorytetu I, zaliczono także osoby wychowujące dzieci i powracające na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka. Odnośna forma wsparcia została przewidziana w celu wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy.

Cele WE w zakresie podnoszenia jakości edukacji znajdują odzwierciedlenie w odpowiednich typach projektów przewidzianych do realizacji w ramach PO KL. Do podniesienia efektywności systemu edukacji odnosi się bezpośrednio Priorytet III oraz IX PO KL, gdzie zaplanowano modernizację systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli, a także dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, między innymi poprzez upowszechnianie innowacyjnych form kształcenia, rozwijanie kompetencji kluczowych (w tym nauka języków obcych), upowszechnianie kształcenia ustawicznego. Przewidziano także wdrożenie Krajowego Systemu Kwalifikacji, co m.in. powinno ułatwić porównywalność i uznawalność kwalifikacji na poziomie międzynarodowym.

Działania podejmowane w ramach PO KL wpisują się także w założenia WE w dziedzinie szkoleń. Rozwój kapitału ludzkiego poprzez szkolenia promowany jest w ramach wszystkich priorytetów PO KL. Przewidziane zostały szkolenia kadr instytucji rynku pracy oraz instytucji integracji i pomocy społecznej, kadr systemu edukacji (np. nauczycieli, pracowników komisji egzaminacyjnych, kadr państwowego systemu egzaminów zewnętrznych), administracji rządowej i samorządowej itd. Szeroki wachlarz szkoleń skierowano do osób pozostających bez zatrudnienia i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zarówno w zakresie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych, umiejętności poszukiwania pracy, jak i szkolenia mające na celu zdobycie, podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Kolejną grupą docelową szkoleń są pracownicy przedsiębiorstw - kadra zarządzająca, a także pracownicy o niskich kwalifikacjach zawodowych.

PO KL został przygotowany w taki sposób, aby odpowiadać na poszczególne kategorie problemów wskazane w Europejskiej Strategii Zatrudnienia (ESZ). Wsparcie udzielone w ramach PO KL, współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), było zgodne z założeniami ESZ, zaś EFS był głównym instrumentem finansowym ją wspierającym. Poszczególne działania przewidziane w PO KL, służące zwiększaniu zatrudnienia i rozwojowi zasobów ludzkich, wpisywały się w niżej wymienione cele ESZ:

- pełne zatrudnienie (70% w skali Unii Europejskiej do 2010 roku);
- poprawa jakości i produktywności pracy;
- wzmocnienie spójności społecznej i integracji.

Działania przewidziane w ramach PO KL są również zgodne z rekomendacjami zawartymi we *Wspólnym raporcie na rzecz Zatrudnienia (Joint Employment Report)*. Dokument określa priorytetowe działania, jakie powinny zostać podjęte na rzecz realizacji celów odnowionej Strategii Lizbońskiej tj.:

- zapewnienie pełnego zatrudnienia oraz zachęcania większej liczby osób do podjęcia pracy i kontynuowania aktywności zawodowej.

Zgodnie z założeniami przyjętymi w raporcie, dążenie do pełnego zatrudnienia opierać się będzie między

innymi na promowaniu koncepcji pracy opartej na cyklu życia człowieka oraz lepszym dostosowaniu kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy. PO KL wpisuje się w wyżej wymienione cele przewidując działania na rzecz zwiększania dostępu kobiet do rynku pracy, godzenia życia rodzinnego i zawodowego kobiet i mężczyzn, a także poprawy sytuacji na rynku pracy ludzi młodych oraz osób po 45 roku życia. Ponadto w ramach PO KL, prócz działań zmierzających do zmniejszania barier związanych z wejściem na rynek pracy, przewidziano różne formy pomocy w utrzymaniu się na nim, tj. wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych poprzez różnego rodzaju kursy, szkolenia, studia podyplomowe oraz usługi doradcze.

- Poprawa zdolności dostosowawczych pracowników i możliwości dostosowawczych przedsiębiorstw, w tym promowanie elastyczności rynku pracy i bezpieczeństwa socjalnego (*flexicurity*)

Wsparcie przedsiębiorstw w procesach adaptacyjnych i modernizacyjnych w ramach PO KL obejmuje m.in. pomoc szkoleniową dla kadr zarządzających i pracowników przedsiębiorstw oraz wsparcie dla pracodawców w tworzeniu i realizacji zwolnień monitorowanych, w tym szkoleń i doradztwa zawodowego.

Realizacja PO KL przyczyniać się będzie do tworzenia warunków dla stabilności zatrudnienia w różnych miejscach pracy, z wykorzystaniem różnych kwalifikacji, między innymi poprzez projekty skierowane do pracowników przedsiębiorstw zainteresowanych nabyciem nowych, uzupełnieniem lub podwyższaniem kwalifikacji i umiejętności. Program przewiduje także realizację kursów przekwalifikowujących oraz udzielanie usług doradczych w zakresie wyboru nowego zawodu i zdobycia nowych umiejętności zawodowych. Ponadto w ramach PO KL zaplanowana została realizacja przez partnerów społecznych projektów konkursowych na rzecz upowszechniania idei *flexicurity*.

- Zwiększanie inwestycji w kapitał ludzki przez podwyższanie jakości kształcenia i poprawę umiejętności zawodowych

Inwestycja w człowieka przez cały okres jego życia determinuje wysoką jakość kapitału ludzkiego na rynku pracy. PO KL przewiduje działania edukacyjne skierowane do każdej grupy wiekowej, począwszy od dzieci w wieku przedszkolnym, kończąc na osobach powyżej 45 roku życia. W ramach programu planuje się upowszechnianie różnorodnych form wychowania przedszkolnego, rozwój usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, podwyższenie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego oraz upowszechnianie formalnego kształcenia ustawicznego.

Inicjatywy wdrażane w ramach PO KL w 2007 r. były również zgodne ze wszystkimi wytycznymi w obszarze zatrudnienia, które zostały przyjęte w lipcu 2005 r. przez Radę Europejską w postaci *Zintegrowanego Pakietu Wytycznych na rzecz Wzrostu i Zatrudnienia*. Założenia poszczególnych *Wytycznych na rzecz zatrudnienia* były realizowane w następujący sposób:

Wytyczna 17: Prowadzenie polityki zatrudnienia ukierunkowanej na uzyskanie pełnego zatrudnienia, podnoszenie jakości i wydajności pracy oraz wzmacnianie spójności społecznej i terytorialnej

Do realizacji powyższej wytycznej przyczyniały się Działania uruchomione w ramach Priorytetu I PO KL (komponent centralny) oraz Priorytetów VI i VII (komponent regionalny). Działania w ramach Priorytetu I *Zatrudnienie i integracja społeczna* mają na celu stworzenie warunków do szerszego dostępu do zatrudnienia osób bezrobotnych i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (np. Romów, młodzieży ze szczególnymi trudnościami w dostosowaniu się do warunków życia i pracy, więźniów, osób niepełnosprawnych). Wsparcie skierowano głównie do instytucji rynku pracy oraz instytucji pomocy i integracji społecznej, pełniących szczególnie istotną rolę w zwiększaniu szans na zatrudnienie ww. grup i objęło podnoszenie kompetencji kadr, a także upowszechnianie instrumentów aktywnej polityki zatrudnieniowej i społecznej. Działania te uzupełnione zostały poprzez pomoc skierowaną do osób pozostających bez pracy, a także osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w ramach Priorytetu VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* oraz Priorytetu VII *Promocja integracji społecznej*, obejmującą m. in. szkolenia, pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe, poradnictwo psychologiczne, staże/ praktyki zawodowe, wsparcie merytoryczne i finansowe w uruchomieniu własnej działalności gospodarczej i wiele innych form wsparcia.

Wytyczna 18: Promowanie zatrudnienia zgodnego z cyklem życia człowieka

W ramach PO KL przewidziane zostały działania mające na celu godzenie życia zawodowego i prywatnego, m. in. poprzez zapewnienie pomocy w opiece nad dziećmi i osobami zależnymi. Do tego typu wsparcia, którego celem jest przede wszystkim niwelowanie różnic pomiędzy kobietami i mężczyznami w dostępie do

zatrudnienia, odnosi się bezpośrednio Poddziałanie 1.3.2 Priorytetu I PO KL, gdzie przewidziana została między innymi możliwość tworzenia ośrodków opieki nad dziećmi w miejscu pracy czy rozwijanie alternatywnych form opieki nad dziećmi. W ramach Poddziałania przewidziano również wsparcie w zakresie upowszechniania i promocji alternatywnych i elastycznych form zatrudnienia i metod organizacji pracy pracownika (telepraca, praca w niepełnym wymiarze czasu pracy, praca rotacyjna itd.). Ponadto, w ramach Priorytetu VI zaplanowano realizację działań w zakresie aktywizacji zawodowej, skierowanych głównie do grup doświadczających największych trudności w dostępie do rynku pracy, między innymi ze względu na płeć i wiek, np. osób w wieku do 25 roku życia, kobiet, w tym zwłaszcza matek samotnie wychowujących dzieci, osób po 45 roku życia.

Wytyczna 19: Zapewnienie włączenia na rynek pracy osób poszukujących pracy i osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji

Wsparcie skierowane do osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. do osób młodych do 25 roku życia, osób długotrwale bezrobotnych, niepełnosprawnych, uchodźców, osób opuszczających zakłady karne, a także kobiet powracających oraz wchodzących po raz pierwszy na rynek pracy, zostało przewidziane w ramach Priorytetu I (Działanie 1.3), Priorytetu VI (Działanie 6.1) oraz Priorytetu VII PO KL (Działanie 7.2.1). Zaplanowano szeroki wachlarz działań skierowanych do ww. grup docelowych, zmierzających do zwiększenia ich dostępu do rynku pracy i możliwości utrzymania się na nim, t.j. szkolenia, staże/praktyki zawodowe, poradnictwo zawodowe, alternatywne formy zatrudnienia, subsydiowanie zatrudnienia, doposażenie stanowisk pracy itd.

Wytyczna 20: Lepsze dopasowanie do potrzeb rynku pracy

Realizacja powyższej wytycznej odbywała się zarówno w odniesieniu do osób, jak i instytucji rynku pracy. W ramach Priorytetu I przewidziane zostały przedsięwzięcia mające na celu polepszenie jakości usług świadczonych przez instytucje rynku pracy na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy, a także wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych i instytucjonalnych, sprzyjających lepszemu dopasowaniu realizowanych usług do potrzeb i problemów występujących na rynku pracy.

Z kolei w ramach Priorytetu III przewidziano realizację projektów wspierających edukację, w tym działania na rzecz wzmocnienia zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia, dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, a także upowszechnianie uczenia się przez całe życie. Działania te były komplementarne w stosunku do interwencji w ramach Priorytetu IX, gdzie do poszczególnych instytucji i osób w regionach skierowano wsparcie w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych, upowszechniania szkolnictwa zawodowego oraz kształcenia ustawicznego.

Ponadto, w ramach Priorytetu II oraz Priorytetu VIII zaplanowano inicjatywy służące poprawie zdolności adaptacji potencjału kadrowego przedsiębiorstw do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych. Pracodawcy i ich pracownicy otrzymali szansę rozwoju swoich kwalifikacji zawodowych m.in. poprzez udział w szkoleniach i studiach podyplomowych.

Wytyczna 21: Promowanie elastyczności zatrudnienia przy równoczesnym zapewnieniu pewności zatrudnienia oraz zmniejszenie segmentacji rynku pracy

Promocja elastycznych form zatrudnienia w ramach PO KL miała miejsce przede wszystkim w odniesieniu do grup docelowych doświadczających największych problemów związanych z wejściem i utrzymaniem się na rynku pracy. Elastyczne formy zatrudnienia przewidziane zostały w ramach:

- Priorytetu I (Poddziałanie 1.3.2), gdzie wsparciem objęto osoby wychowujące dzieci oraz podejmujące pracę po przerwie związanej z urodzeniem dziecka;
- Priorytetu VI (Poddziałanie 6.1.1) skierowanego do osób pozostających bez zatrudnienia, w szczególności m.in. kobiet i niepełnosprawnych;
- Priorytetu VIII (Poddziałanie 2.1.3) ukierunkowanego na rozwój kapitału ludzkiego w przedsiębiorstwach, m.in. poprzez wdrażanie projektów w zakresie upowszechniania pracy atypowej oraz alternatywnych form zatrudnienia.

W ramach ww. priorytetów zaplanowano upowszechnianie alternatywnych form pracy dostosowanych do potrzeb wyżej wymienionych grup odbiorców, takich jak: telepraca, praca przez Internet, praca w niepełnym

wymiarze, praca rotacyjna.

Wytyczna 22: Zapewnienie kształtowania kosztów pracy oraz mechanizmów kształtowania płac sprzyjających zatrudnieniu

Zakres działań planowanych do realizacji w ramach PO KL nie wpisuje się w powyższa wytyczną.

Wytyczna 23: Zwiększenie i podnoszenie poziomu inwestycji w kapitał ludzki

Realizacja powyższej wytycznej odbywała się w ramach Priorytetu II oraz Priorytetu VIII, gdzie przewidziano typy projektów mające na celu rozwój kapitału ludzkiego w przedsiębiorstwach, skierowane do kadry zarządzającej i pracowników przedsiębiorstw, w tym również pracowników o niskich kwalifikacjach, a także osób pracujących, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem nowych, uzupełnieniem bądź podwyższeniem kwalifikacji.

Wytyczna 24: Dostosowanie systemu szkoleń i edukacji do wymogów rynku pracy

W ramach Priorytetu III oraz IX zaplanowane były zadania na rzecz modernizacji treści i metod kształcenia, w tym rozwijanie kluczowych kompetencji uczniów, promocji kształcenia przez całe życie, zwiększenia dostępu do edukacji na wszystkich poziomach kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich. Przewidziano działania mające na celu upowszechnienie wykorzystania ICT w procesie kształcenia, doskonalenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli, m.in. poprzez studia podyplomowe, kursy doskonalące, szkolenia, a także akredytacje instytucji edukacyjnych.

W Priorytecie VIII wskazane zostały typy projektów obejmujące m.in. różnego rodzaju szkolenia, kursy zawodowe mające na celu podnoszenie umiejętności i kwalifikacji pracowników przedsiębiorstw, w kontekście dokonujących się przemian gospodarczo- społecznych i technologicznych.

Krajowy Program Reform na lata 2005-2008 (dalej: KPR) jest dokumentem przedstawiającym działania polskiego rządu zamierzające do realizacji odnowionej *Strategii Lizbońskiej*. W obszarze polityki rynku pracy KPR zakłada tworzenie i utrzymanie nowych miejsc pracy oraz zmniejszanie bezrobocia, a także poprawę zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw poprzez inwestowanie w kapitał ludzki. Zadania przewidziane w KPR uszczegóławiane są co roku w *Krajowym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia*. Dokument ten stanowi podstawę realizacji zadań państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej skupiając się między innymi na rozwoju przedsiębiorczości, poprawie zdolności adaptacyjnych przedsiębiorstw i pracowników, aktywizacji osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, doskonaleniu instytucjonalnej obsługi rynku pracy. Działania realizowane w ramach PO KL w 2007 roku wpisywały się w zakres interwencji określony w *Krajowym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia 2007*, skupiając się na tych samych celach i obszarach wsparcia. PO KL stanowił podstawę do realizowania wsparcia w ramach następujących kierunków działań *Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia 2007*:

- promowanie zatrudnienia poprzez rozwój przedsiębiorczości;
- wzbogacenie oferty i podwyższenie jakości usług świadczonych przez instytucje rynku pracy i jednostki organizacyjne z nimi współpracujące;
- poprawa informacji o rynku pracy;
- aktywizacja osób z grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy;
- aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych
- zwiększanie elastyczności i zróżnicowania form zatrudnienia i organizacji pracy;
- inwestowanie w kapitał ludzki.

5. EFRR/FS – Duże projekty²¹⁾

Nie dotyczy.

5. Pomoc techniczna

Instytucje uczestniczące we wdrażaniu pomocy technicznej PO KL zaplanowały, iż w 2007 r. na pomoc techniczną wydadzą łącznie 31 983 628 PLN w podziale na następujące działania: 26 371 047 PLN na zadania dotyczące funkcjonowania instytucji i wdrażania Programu (kod interwencji 85) oraz 2 448 438, PLN na zadania dotyczące informacji i promocji oraz ewaluacji (kod interwencji 86).

Do końca 2007 r. nie zatwierdzono żadnych wniosków o płatność. W związku z tym, że wydatkowanie środków z pomocy technicznej rozpoczęło się w IV kwartale 2007 r. instytucje zaplanowały składanie pierwszych wniosków o płatność na początek I kwartału 2008 r.

7. Promocja i informacja

W okresie objętym sprawozdaniem przeprowadzone zostały następujące przedsięwzięcia dla zapewnienia właściwej promocji i informacji w ramach programu.

Działania podejmowane przez Instytucję Zarządzającą

W dniu 2 lipca 2007 r. zorganizowano ogólnopolską konferencję pn.: *Europejski Fundusz Społeczny – 50 lat inwestycji w Kapitał Ludzki*, w której wzięło udział około 1 000 osób (beneficjentów, przedstawiciele wszystkich instytucji zaangażowanych w realizację programu oraz przedstawiciele Komisji Europejskiej). Podczas konferencji zaprezentowane zostały m.in. podstawowe informacje na temat programu i możliwości skorzystania ze wsparcia ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w nowym okresie programowania 2007 – 2013.

W ramach działalności wydawniczej Instytucja Zarządzająca opracowała, wykonała i wydrukowała: Program Operacyjny Kapitał Ludzki oraz broszurę informacyjną o PO KL, które następnie zostały rozesłane do IP i IP II stopnia oraz Krajowego i Regionalnych Ośrodków Europejskiego Funduszu Społecznego i punktów informacyjnych funduszy strukturalnych w Polsce.

Kontynuowano, podjętą w poprzednim okresie programowania, produkcję programu telewizyjnego nt. rynku pracy pn.: *Przystanek Praca*. W ramach programu prezentowane były obszary wsparcia PO KL.

Odbyły się trzy spotkania Informacyjnej Grupy Roboczej z udziałem przedstawicieli Instytucji Zarządzającej, IP i IP II stopnia oraz Krajowego i Regionalnych Ośrodków EFS. Podczas spotkań omawiane były zagadnienia związane z zapewnieniem właściwej promocji i informacji w ramach programu.

Ponadto, prowadzono prace nad *Planem komunikacji PO KL 2007-2013* oraz *Strategią komunikacji funduszy europejskich w Polsce w ramach Narodowej Strategii Spójności w latach 2007-2013*, która spełnia kryteria *Planu komunikacji* określone w Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. określającym przepisy wykonawcze do Rozporządzenia (WE) nr 1083/2006 odnośnie obowiązków informacyjnych i komunikacyjnych stosowanych przez Państwa Członkowskie.

Działania podejmowane przez IP i IP II stopnia

Zorganizowano konferencje otwarcia poświęcone realizacji PO KL, w których udział wzięli przedstawiciele władz centralnych i regionalnych, potencjalni beneficjenci - przedstawiciele JST, podmiotów podległych JST, organizacji pozarządowych i partnerów społeczno – gospodarczych. Tego typu konferencje odbyły się w regionie dolnośląskim, kujawsko–pomorskim, lubuskim, lubelskim, łódzkim, warmińsko–mazurskim, opolskim i małopolskim oraz zachodniopomorskim.

Zorganizowane zostały spotkania informacyjne, szkolenia, seminaria i warsztaty z udziałem potencjalnych beneficjentów, podczas których przedstawiono możliwości pozyskania środków EFS w ramach poszczególnych Priorytetów i Działań oraz zasady przygotowywania projektów i składania wniosków w ramach PO KL. Tego typu spotkania odbyły się w regionie: kujawsko–pomorskim, lubuskim, podlaskim, śląskim, lubelskim, opolskim, pomorskim, małopolskim, warmińsko-mazurskim, łódzkim, świętokrzyskim, lubelskim, zachodniopomorskim. Na poziomie centralnym spotkania przeprowadziła Instytucja Pośrednicząca dla Priorytetu IV PO KL (Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego). Ponadto zorganizowane zostały warsztaty dla dziennikarzy w regionie lubelskim, łódzkim i świętokrzyskim.

Przeprowadzone zostały kampanie informacyjno–promocyjne w mediach, na które składały się artykuły i ogłoszenia prasowe, audycje sponsorowane i spoty reklamowe w radio i TV. Tego typu kampanie odbyły się w regionie: dolnośląskim, kujawsko–pomorskim, małopolskim, lubuskim, podlaskim, śląskim, pomorskim, świętokrzyskim, opolskim i warmińsko–mazurskim, zachodniopomorskim. Na poziomie centralnym ww. działania przeprowadziła Instytucja Pośrednicząca dla Priorytetu IV PO KL (Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego). Ponadto, wyprodukowano i wyemitowane w TV spoty i filmy reklamowe nt. PO KL w regionie lubuskim i śląskim.

W ramach działalności wydawniczej IP i IP II stopnia opracowały i przeprowadziły dystrybucję publikacji tradycyjnych i multimedialnych takich jak: biuletyny regionalne o EFS, broszury informacyjne, ulotki, plakaty i płyty CD. Tego typu materiały powstały w regionach: dolnośląskim, lubuskim, podlaskim, lubelskim, opolskim, małopolskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim.

Materiały promocyjne (gadżety) promujące PO KL zostały przygotowane w regionach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubuskim, lubelskim, pomorskim, opolskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim oraz przez Instytucję Pośredniczącą dla Priorytetu IV PO KL (Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego) i Instytucję Pośredniczącą II stopnia w ramach Priorytetu I PO KL (Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich). Ponadto, zakupiono stoiska wystawiennicze wraz z wyposażeniem na potrzeby kampanii informacyjno-promocyjnych (dot. regionu małopolskiego oraz Instytucji Pośredniczącej dla Priorytetu IV PO KL).

Utworzono nowe serwisy internetowe poświęcone PO KL w regionie lubuskim, podlaskim, lubelskim, świętokrzyskim i opolskim.

Wskaźniki przedstawiające postęp rzeczowy w realizacji działań z zakresu promocji i informacji zostały przedstawione w punkcie 3.10 Pomoc techniczna.

Załączniki:

1. Pomoc w podziale na grupy docelowe
2. Porozumienia zawarte pomiędzy Instytucją Zarządzającą PO KL a Instytucjami Pośredniczącymi